

2.4.2024

***I

MIETINTÖ

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 muuttamisesta vähittäissijoittajien suojaa koskevien unionin sääntöjen osalta (COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

Esittelijä: Stéphanie Yon-Courtin

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämisyjärjestys (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämisyjärjestys (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämisyjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ■ tai yliviivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti ***lihavoidaan ja kursivoidaan*** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli.

Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.....	5
LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA.....	141
ASIAN KÄSITTELY ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA.....	142
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	143

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 muuttamisesta vähittäissijoittajien suoja koskevien unionin sääntöjen osalta
(COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2023)0279),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0182/2023),
  - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
  - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 25. lokakuuta 2023 antaman lausunnon¹,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
  - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0162/2024),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
  2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

Tarkistus 1

EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET*

komission ehdotukseen

2023/0167(COD)

¹ EUVL C, C/2024/881, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/881/oj>.

* Tarkistukset: uusi tai muutettu teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla, poistot symbolilla ■ .

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 muuttamisesta vähittäissijoittajien suojaa koskevien unionin sääntöjen osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan ja 62 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Pääomamarkkinaunionin keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että kuluttajat voivat hyötyä täysimääräisesti pääomamarkkinoiden tarjoamista sijoitusmahdollisuuksista. Tätä varten kuluttajia on tuettava sääntelykehyksellä, joka antaa heille mahdollisuuden tehdä heidän tarpeitaan ja tavoitteitaan vastaavia sijoituspäätöksiä ja suojelee heitä asianmukaisesti sisämarkkinoilla. EU:n vähittäissijoitusstrategian toimenpidepaketilla pyritään korjaamaan havaitut puutteet.

---

² EUVL C , , s. .

- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 2009/65/EY³, 2009/138/EY⁴, 2011/61/EU⁵, 2014/65/EU⁶ ja (EU) 2016/97⁷ on suunniteltu suojaamaan vähittäissijoittajia ja lisäämään heidän luottamustaan ja kykyään tehdä tärkeitä taloudellisia päätöksiä. Komission suorittamassa tämän sääntelykehysten arviointityössä on havaittu useita merkittäviä ongelmia, kuten vähittäissijoittajien vaikeudet ymmärtää ja vertailla sijoitustarjouksia sellaisten asiakirjojen perusteella, jotka eivät ole riittävän oleellisia ja osallistavia, jotta ne helpottaisivat vähittäissijoittajien päätöksentekoa. Lisäksi komission työssä havaittiin viitteitä kasvaviin riskeihin, jotka liittyvät harhaanjohtaviin markkinointitietoihin ja -käytäntöihin, joita tarjotaan digitaalisten kanavien kautta, sekä tuotteiden valmistus- ja jakelutavassa oleviin puutteisiin, joista voi aiheutua perusteettoman korkeita kustannuksia vähittäissijoittajille. Komission työssä kiinnitettiin huomiota myös sijoitusneuvonnassa olevista vinoumista aiheutuviin riskeihin.
- (3) Kolmansien osapuolten maksuilla, kuten palkkioilla, provisioilla tai muilla rahallisilla tai ei-rahallisilla eduilla, joita muut henkilöt kuin asiakkaat maksavat sijoituspalveluyrityksille ja vakuutusyrityksille ja -edustajille tai joita ne saavat muilta henkilöiltä kuin asiakkailta ja joita kutsutaan myös kannustimiksi, on merkittävä asema vähittäissijoitustuotteiden jakelussa unionissa. Direktiiveihin 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 sisältyvät eturistiriitojen hallintaan tarkoitetut nykyiset säännöt, mukaan lukien kannustimien maksamiseen liittyvät rajoitukset ja avoimuus, eivät ole osoittautuneet riittävän tehokkaiksi kuluttajille aiheutuvien haittojen lieventämisessä, ja ne ovat johtaneet vähittäissijoittajien suojan erilaiseen tasoon eri tuotesegmenteissä ja jakelukanavissa. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa edelleen sijoittajansuojaa koskevaa sääntelykehystä sen varmistamiseksi, että yksityisasiakkaiden etuja suojellaan yhdenmukaisesti kaikkialla unionissa. On aiheellista ***ottaa käyttöön sääntöjä, joilla rajataan paremmin nykyistä neuvontaympäristöä varmistamalla, että rahoituksen välittäjät antavat***

---

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisein arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19).

asiakkaille ja kuluttajille avoimempaa, ymmärrettävämpää ja räätälöidymppää neuvontaa. Näin olisi varmistettava, että asiakkaille ja kuluttajille tarjotaan heidän tarpeisiinsa soveltuvia tuotteita ja että he ymmärtävät paremmin saamiaan neuvoja.

-
- (5) Jotta voidaan varmistaa, että vähittäisasiakkaita ei johdeta harhaan, on tärkeää säätää direktiivissä (EU) 2016/97, että direktiivin ■ 2014/65/EU nykyisten sääntöjen mukaisesti vakuutusedustajien, jotka ilmoittavat asiakkailleen tarjoavansa neuvontaa riippumattomasti, olisi *arvioitava riittävä suuri määrä markkinoilla saatavilla olevia vakuutustuotteita*. Tämä sääntö ei saisi estää asiakkaille neuvontaa tarjoavia vakuutusedustajia hyväksymästä kannustimia, jos neuvontaa ei esitetä riippumattomana, asiakkaille tiedotetaan kannustimista sovellettavien avoimuusvaatimusten mukaisesti ja noudatetaan muita lakisäätteisiä vaatimuksia, mukaan lukien vaatimusta toimia asiakkaan edun mukaisesti. ***Kun otetaan huomioon vakuutusten tarjoamiseen liittyvien rakenteiden moninaisuus jäsenvaltioissa, se ei myöskään saisi estää vakuutusedustajia, joita voidaan oikeudellisen asemansa perusteella pitää riippumattomina, esittäytymästä tiettyyn vakuutusyhtymään sitoutumattomiksi, jos he ilmoittavat saavansa kannustimia.***
- (6) Nykyiset kannustimien maksamisen tai vastaanottamisen edellytyksenä olevat suojatoimet, jotka direktiivin ■ 2014/65/EU mukaisesti edellyttävät, että kannustin on suunniteltu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua tai että se ei direktiivin (EU) 2016/97 mukaisesti saisi vaikuttaa haitallisesti asiakkaalle tarjottavan palvelun laatuun, eivät ole olleet riittävän tehokkaita eturistiriitojen lieventämisessä. Sen vuoksi ***ehdotetaan, että*** kyseiset perusteet ***poistetaan*** ja ***otetaan*** käyttöön sekä direktiivissä ■ 2014/65/EU että direktiivissä (EU) 2016/97 uusi yhteinen arviointi, jolla selvennetään, miten rahoitusneuvojien olisi sovellettava periaatetta toimia asiakkaan edun mukaisesti. Rahoitusneuvojien neuvonnan olisi perustuttava asianmukaiseen valikoimaan ***asiakkaan tarpeisiin sovitettuja*** rahoitustuotteita. ***Tarjottujen rahoitustuotteiden valikoimassa olisi otettava huomioon yrityksen liiketoimintamalli ja asiakkaan sijoitustavoitteet. Asiakkaiden etu ulottuu pelkkiä kustannuksia laajemmalle. Sen vuoksi rahoitusneuvojien olisi asiakkaidensa tarpeisiin sovitettujen välineiden yksilöityään ■ suositeltava asiakkailleen tehokkainta tuotetta sellaisten tuotteiden joukosta, jotka tarjoavat samankaltaisia ominaisuuksia, ottaen huomioon sen arvonkehitys, riskitaso, laadulliset seikat sekä 16 -a artiklan nojalla ilmoitetut kulut ja veloitukset.*** Jos neuvojat päättävät

■ suositella *vastaavaa* tuotetta, *josta aiheutuu* asiakkaalle *enemmän* kustannuksia, niiden olisi *esitettävä objektiiviset perustelut tällaiselle suositukselle ja pidettävä kirjaa näistä perusteluista. Rahoitusneuvot eivät saisi asettaa yrityksen etua asiakkaidensa edun edelle.* Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden yhteydessä neuvojien olisi myös varmistettava, että tuotteeseen sisältyvä vakuutusurva on asiakkaan vakuutusta koskevien vaatimusten ja tarpeiden mukainen. *Siinä tapauksessa, että mikään tuotteista ei ole asiakkaan edun mukainen, rahoitusneuvojien olisi pidätyttävä antamasta neuvoja tai tekemästä suositusta.*

- (7) Kannustimista ilmoittamista koskevia nykyisiä vaatimuksia olisi edelleen tiukennettava sen varmistamiseksi, että vähittäissijoittajat ymmärtävät kannustimien yleisen käsitteen, eturistiriidan mahdollisuuden ja kannustimien vaikutuksen kokonaiskustannuksiin ja odotettavissa oleviin tuottoihin.

-
- (9) Näiden toimenpiteiden tehokkuuden arvioimiseksi komission olisi *viiden* vuoden kuluttua ■ direktiivin *2014/65/EU 16 artiklan 12 kohdassa ja direktiivin (EU) 2016/97 25 artiklan 10 kohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien hyväksymisestä* ja kuultuaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista, jäljempänä 'arvopaperimarkkinaviranomainen', ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista, jäljempänä 'vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen', laadittava kertomus, *jossa arvioidaan vahvistettuja tuotehallintavaatimuksia, mahdollisia kannustimiin liittyviä eturistiriitoja, kustannuskehitystä, vähittäissijoitusten kokonaistasoa pääomamarkkinoilla, kuluttajansuojaa, jakelusääntöjen merkityksellisyyttä ja finanssiosaamista koskevien toimenpiteiden täytäntöönpanoa. Jos komission arviointi ei osoita, että uudet säännökset ovat johtaneet kuluttajien kannalta myönteiseen muutokseen, komissio voi tarvittaessa ehdottaa muutoksia tähän direktiiviin.*

- (10) *Sekä määrälliset että laadulliset seikat, joihin voivat sisältyä kestävyystekijät ja rahoitustakuut, sekä* sijoitustuotteisiin ja vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin liittyvien kulujen ja veloitusten taso *voivat* vaikuttaa merkittävästi sijoitusten tuottoon ■. Sen varmistamiseksi, että tuotteet tarjoavat vähittäissijoittajille vastinetta rahalle, jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että yrityksillä, joilla on direktiivin ■ 2014/65/EU tai direktiivin (EU) 2016/97 nojalla lupa valmistaa tai jaella sijoitustuotteita, on selkeät hinnoittelumenettelyt, joiden avulla voidaan yksilöidä ja kvantifioida kaikki vähittäissijoittajilta veloittavat kustannukset ja jotka on suunniteltu varmistamaan, että sijoitustuotteisiin sisältyvät tai niiden

jakeluun liittyvät kulut ja veloitukset ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia *ottaen huomioon kohdemarkkinan tavoitteet ja tarpeet sekä tuotteen ominaispiirteet, tavoitteet, strategia ja arvonkehitys.*

- (10 a) *Sijoituspalvelujen tarjoamiseksi ja rahoitustuotteiden valmistamiseksi ja jakelemiseksi tarvittavien taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten markkinatietojen saatavuus ja käyttö ja niiden menot muodostavat tärkeän osan sijoituspalveluyrityksille aiheutuvista kustannuksista, joten ne edustavat merkittävää osaa vähittäissijoittajien maksamista kokonaisveloituksista. Sen vuoksi komissiolle olisi annettava valtuudet laatia viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta arvopaperimarkkinaviranomaista ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan kertomus, jossa arvioidaan, olisiko taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten markkinatietojen tarjoajat sisällytettävä tämän direktiivin soveltamisalaan.*
- (11) Koska valmistaja suunnittelee vähittäismarkkinoille tarkoitettua paketoitua sijoitustuotteen maksurakenteen, sen tehtävänä on arvioida, ovatko sijoitustuotteisiin sisältyvät kulut ja veloitukset perusteltuja ja oikeasuhteisia *tuotetun kokonaisarvon yhteydessä*. Jakelijoiden olisi näiden arviointien perusteella tehtävä samanlaisia arviointeja, jotta jakelukustannukset ja muut kustannukset, jotka eivät jo sisälly valmistajan arvioon, otetaan lisäksi huomioon.
- (12) Hinnoittelumenettelyn, joka toteutetaan sekä valmistajan että jakelijan tasolla, olisi osana tuotehallintaa koskevaa sääntelykehystä vahvistettava nykyistä konseptia, jonka mukaan tietyille kohdemarkkinalle tarkoitettuja sijoitustuotteita olisi suunniteltava siten, että ne tuovat lisäarvoa kyseiselle kohdemarkkinalle.
- (13) Jotta hinnoittelumenettely olisi objektiivisempi ja valmistajilla, jakelijoilla ja toimivaltaisilla viranomaisilla olisi käytössään väline, joka mahdollistaa samaa tuotetyyppiä edustavien sijoitustuotteiden kustannusten tehokkaan vertailun, sekä arvopaperimarkkinaviranomaisen että vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi *kansallisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan ja toimialatutkimusten perusteella laadittava yhteisiä eurooppalaisia vertailuarvoja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa valmistettuja ja jaeltuja tuotteita varten. Kansallisten toimivaltaiten viranomaisten olisi käytettävä vertailuarvoja yksinomaan valvontavälineenä tuotteiden laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien arvioinnin suorittamiseksi ja mahdollisten poikkeamien tunnistamiseksi markkinoilla. Koska nämä vertailuarvot toimivat valvontavälineenä, niitä ei saisi julkistaa ja niissä olisi otettava*

huomioon rahoitusvälineiden ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden laadulliset ja määrälliset ominaisuudet. Jotta voidaan varmistaa, että valvontaprosessi on läpinäkyvä, ja helpottaa vakuutusten valmistajien vastinetta rahalle -arviointia, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset saavat kuitenkin jakaa vakuutusten valmistajien ja tarjoajien kanssa asianomaisia markkinoita koskevat asiaankuuluvat vertailuarvot. Jos tuote poikkeaa asiaankuuluvasta vertailuarvosta, kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava valtuudet toteuttaa tarvittavat korjaavat toimet, myös vaatimalla yritystä esittämään perustelut tällaiselle poikkeamalle, vaatimalla yritystä korjaamaan lähestymistapaansa tuotehallintavaatimusten noudattamiseksi ja viimeisenä keinona vaatimalla, että tuote poistetaan tarvittaessa markkinoilta.

(13 a) Vain yhdessä jäsenvaltiossa valmistettuihin ja jaeltuihin tuotteisiin olisi sovellettava kansallisia vertailuarvoja, joita kansalliset toimivaltaiset viranomaiset laativat arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen laatimien luonnosten perusteella hyväksytyjen unionin teknisten sääntelystandardien mukaisesti.

(13 aa) Vertailuarvot eivät saisi millään tavalla johtaa hintasääntelyyn, vaan niiden olisi mahdollistettava markkinoilla olevien tuotteiden parempi valvonta niin, että tavoitteena on tunnistaa mahdolliset poikkeamat ja varmistaa korjaavat toimet asiakkaiden hyödyksi.

(13 ab) Vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden valmistajien ja jakelijoiden olisi osana tuotehallintavaatimuksia suoritettava rahoitusvälineidensä vertaisryhmittelyarviointi sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyrityksen tai -edustajan määrittelemän vertaisryhmän perusteella arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen laatimissa ohjeissa määriteltyjen perusteiden mukaisesti. Jakelijat voivat tässä arvioinnissa käyttää valmistajan vertaisryhmittelyanalyysiä. Valmistajien olisi lisäksi suoritettava tuotteidensa historiallisen arvonkehityksen vertaisanalyysi, ja jakelijoiden olisi myös suoritettava palvelukustannusten vertaisanalyysi.

(13 b) Sen varmistamiseksi, että tuotehallintamenettelyt tuottavat käyvän arvon suhteessa kustannuksiin ja vastaavat kohdemarkkinan tavoitteita, tarpeita ja ominaispiirteitä, tuotteiden hyväksymismenettelyssä olisi otettava huomioon sijoituksesta odotettavissa olevat hyödyt, kun otetaan huomioon riskiprofiili ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/565 50 artiklassa ja liitteessä II määritellyt asiakkaille aiheutuvat kokonaiskustannukset. Hyötyjen olisi oltava kohtuulliset, merkitykselliset ja luonteeltaan laadulliset ja määrälliset,

eikä niissä pitäisi olla yksinomaan kyse tuotto-odotuksesta kustannusten jälkeen, vaan ne voisivat olla myös muita sijoituspalveluyrityksen tarjoamia palveluja.

- (14) Valmistajien ja jakelijoiden avustamiseksi niiden arvioinneissa *arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi kansallisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan ja toimialatutkimusten jälkeen laadittava ohjeita,* joissa täsmennetään perusteet, joita käytetään määrittäessä, ovatko kustannukset ja arvonkehitys perusteltuja ja oikeasuhteisia.
- (15) Jotta arvopaperimarkkinaviranomainen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voisivat laatia luotettavaan tietoihin perustuvia luotettavia vertailuarvoja, sijoitustuotteiden valmistajia ja jakelijoita olisi vaadittava ilmoittamaan tarvittavat tiedot toimivaltaisille viranomaisille, jotka toimittavat ne edelleen arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle. Tietokokonaisuuksien olisi mahdollisuuksien mukaan perustuttava EU:n lainsäädännöstä johtuviin julkistamis- ja raportointivelvoitteisiin, jotta voitaisiin rajoittaa mahdollisimman paljon uusiin raportointivelvoitteisiin liittyviä kustannuksia ja välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä. Arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi laadittava tekniset sääntelystandardit, joissa määritetään raportoitavia tietoja koskevat ■ muodot *sekä ilmoitustiheys ja alkamispäivä.*
-
- (17) Kun otetaan huomioon vähittäissijoitustuotteiden tarjonnan moninaisuus, arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi laadittava vertailuarvot kehittyvässä prosessissa, joka aloitetaan vähittäissijoittajien yleisimmin hankkimista sijoitustuotteista ja jossa hyödynnetään asteittain ajan mittaan saatuja kokemuksia vertailuarvojen kattavuuden laajentamiseksi ja laadun parantamiseksi. *Vertailuarvot olisi saatettava säännöllisesti ajan tasalle markkinakehitys huomioon ottaen.*
- (18) Direktiivit 2009/65/EY ja 2011/61/EU edellyttävät, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen ja siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritysten) rahastoyhtiöt toimivat ■ hoitamiensa sijoitusrahastojen ja sijoittajiensa etujen mukaisesti. Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten rahastoyhtiöiden olisi *ylläpidettävä hinnoittelumenettelyä, jolla varmistetaan, ettei sijoittajilta veloiteta aiheettomia kustannuksia ja että kaikki sijoittajille aiheutuvat kustannukset ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia osuudenhaltijoille tuotetun kokonaisarvon yhteydessä.*

- (19) Yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen rahastoyhtiöiden olisi suoritettava korvauksia sijoittajille, jos on veloitettu aiheettomia kustannuksia, myös jos kustannukset on laskettu väärin sijoittajien vahingoksi, ja ilmoitettava asiasta toimivaltaisille viranomaisille, sijoitusrahastojen ja niiden hoitajien tilintarkastajille sekä kyseisten rahastojen säilytysyhteisölle. Täytäntöönpanon edistämiseksi ja vähittäissijoittajien kannalta konkreettisten tulosten saavuttamiseksi on tarpeen yhdenmukaistaa jäsenvaltioiden hallinto- ja seuraamusvaltuudet. **Korvausmenettelyjä koskevien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten nykyisten ohjeiden perusteella olisi otettava käyttöön menettely korvauksen tason määrittämiseksi, jos on veloitettu aiheettomia kustannuksia.**
- (20) Direktiivien 2009/65/EY ja 2011/61/EU mukaisella hinnoittelumenettelyllä olisi varmistettava, että vähittäissijoittajille aiheutuvat kustannukset ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia **osuudenhaltijoille tuotetun kokonaisarvon yhteydessä ja ottaen huomioon** tuotteen ominaispiirteet ja erityisesti sijoitustavoite, **-politiikka** ja -strategia, riskitaso ja rahastojen odotettavissa olevat tuotot, jotta yhteissijoitusyritykset ja vaihtoehtoiset sijoitusrahastot tuottavat sijoittajille vastinetta rahalle. Yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen rahastoyhtiöiden olisi edelleen oltava vastuussa hinnoittelumenettelynsä laadusta. Niiden olisi erityisesti varmistettava, että kustannukset **ovat vertailukelpoisia samankaltaisten markkinatuotteiden kanssa**, muun muassa vertailemalla niitä sellaisten rahastojen kustannuksiin, jotka ovat **sijoitusstrategioiden ja -tavoitteiden, riskitason ja muiden ominaispiirteiden suhteen ominaispiirteiltään samankaltaisia. Kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava valvontavaltuudet toteuttaa säännöllisiä tarkastuksia, jotka koskevat direktiivin 2014/65/EU soveltamisalaan kuuluvien yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen yhdenmukaisuutta asiaankuuluvien vertailuarvojen kanssa, ja toteuttaa tarvittaessa korjaavia toimia.**
- (21) Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä delegoituja säädöksiä, joissa määritetään vähimmäisvaatimukset hinnoittelumenettelylle, jotta estetään aiheettomien kustannusten veloittaminen yhteissijoitusyrityksiltä, vaihtoehtoisilta sijoitusrahastoilta ja niiden osuudenhaltijoilta, sekä vastinetta rahalle -arvioinnin toteuttamiselle ja tarvittaessa korjaavien toimenpiteiden toteuttamiselle, jos **sijoittajille aiheutuvat** kustannukset eivät ole perusteltuja tai oikeasuhteisia **osuudenhaltijoille tuotetun kokonaisarvon yhteydessä.**

- (22) **Rahoitusneuvojien antaman neuvonnan laadun parantaminen on yksi tämän direktiivin päätavoitteista.** Henkilöstön tietämys ja pätevyys ovat keskeisiä, jotta **voidaan paremmin varmistaa kuluttajille unionissa annettavan** neuvonnan laatu. Tarvittava vaatimustaso vaihtelee huomattavasti direktiivin 2014/65/EU, direktiivin (EU) 2016/97 ja yhdenmukaistamattoman kansallisen lainsäädännön nojalla toimivien neuvojien välillä. Neuvonnan laadun parantamiseksi ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi kaikkialla EU:ssa olisi vahvistettava tiukemmat yhteiset vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat tarvittavaa tietämystä ja pätevyyttä. Tämä on erityisen tärkeää, koska rahoitusvälineet ja vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet ovat kehittyneet yhä monimutkaisemmiksi ja niihin liittyy jatkuvaa innovointia samalla kun kestävyteen liittyvien näkökohtien merkitys on kasvanut. Jäsenvaltioiden olisi vaadittava sijoituspalveluyrityksiä sekä vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajia varmistamaan, että luonnollisilla henkilöillä, jotka antavat sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyrityksen puolesta tai vakuutusedustajina, sekä vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien asianomaisilla työntekijöillä on velvoitteidensa täyttämiseen tarvittava tietämys ja pätevyys. Jotta asiakkaille ja toimivaltaisille viranomaisille voitaisiin taata, että tällaisten luonnollisten henkilöiden ja vakuutusedustajien sekä vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien työntekijöiden tietämys ja pätevyys täyttävät asetetut vaatimukset, tällainen tietämys ja pätevyys olisi osoitettava todistuksella **tai muulla unionin tai jäsenvaltioiden tunnustamalla asiakirjalla.** Säännöllinen ammatillinen kehittäminen ja koulutus ovat tärkeitä sen varmistamiseksi, että asiakkaille sijoitustuotteita tai vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevaa neuvontaa antavan tai niitä myyvän henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä ylläpidetään ja päivitetään. Tätä varten on tarpeen edellyttää, että sijoitusneuvontaa antavat luonnolliset henkilöt osallistuvat tietyn vähimmäistuntimäärän vuodessa ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen, **josta osa olisi omistettava kestävyyskysymyksille,** ja että he osoittavat todistuksella suorittaneensa menestyksekkäästi tällaisen koulutuksen ja kehittämisen.
- (23) Sijoituspalvelujen lisääntyvä tarjonta digitaalisin välinein luo uusia mahdollisuuksia vähittäissijoittajille. Samalla nämä palvelut mahdollistavat sen, että sijoituspalveluyritykset ja vakuutusten tarjoajat voivat jaella sijoitustuotteita ja -palveluja nopeammin ja laajemmalle vähittäissijoittajien ryhmälle, mihin voi liittyä uusia riskejä. Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi sen vuoksi oltava valtuudet ja menettelyt, joilla voidaan nopeasti puuttua nykyisten sääntöjen noudattamatta jättämiseen, myös silloin, kun tuotteita ja palveluja tarjotaan digitaalisin välinein ja sellaisten yhteisöjen toimesta, joilla ei ole toimilupaa. Sen vuoksi on aiheellista, että

toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa tarvittavat toimet, jos niillä on perusteltuja syitä uskoa, että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tarjoaa sijoituspalveluja ilman asianmukaista toimilupaa tai että vakuutusedustaja tai vakuutusyritys tarjoaa vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita ilman rekisteröintiä tai toimilupaa. Jos nämä toimet koskevat luonnollista henkilöä, toimivaltaisen viranomaisen tekemän päätöksen julkaisemisen edellytyksenä olisi edelleen oltava 71 artiklan 1 kohdan mukainen tapauskohtainen arviointi henkilötietojen julkaisemisen oikeasuhteisuudesta. Toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tällaisesta toiminnasta, ja arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi koottava yhteen ja julkaistava kaikki asiaan liittyvät toimivaltaisten viranomaisten tekemät päätökset siten, että tällaiset tiedot ovat vähittäissijoittajien saatavilla, jotta he voivat tunnistaa mahdolliset petokset. Jotta vältetään sellainen henkilötietojen julkistaminen, jota toimivaltainen viranomainen pitää kohtuuttomana, kun se julkistaa kootun luettelon kaikista toimivaltaisten viranomaisten tekemistä päätöksistä, arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi luonnollisten henkilöiden osalta pidättäydyttävä julkistamasta mitään muita lisätietoja kuin toimivaltaisen viranomaisen itsensä julkistamia tietoja.

- (24) Rajatylittävien sijoituspalvelujen tarjoaminen on olennaisen tärkeää pääomamarkkinaunionin kehittämisen kannalta, ja sääntöjen asianmukainen täytäntöönpano on yksi sisämarkkinoiden keskeisistä tekijöistä. Kotijäsenvaltio on vastuussa sijoituspalveluyrityksen valvonnasta, kun palveluja tarjotaan rajojen yli, ja sisämarkkinat perustuvat luottamukseen, jonka taustalla on kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten harjoittama sijoituspalveluyritysten asianmukainen valvonta. Vastavuoroisen tunnustamisen periaate edellyttää tehokasta yhteistyötä kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion välillä, jotta voidaan varmistaa, että sijoittajansuojan taso säilyy riittävänä. Direktiivissä **2014/65/EU** säädetään jo mekanismista, joka sallii vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toteuttaa tiukoin edellytyksin varotoimenpiteitä sijoittajien suojaamiseksi, jos kotijäsenvaltio ei toteuta asianmukaisia toimia. Toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön helpottamiseksi ja valvontatoimien vahvistamiseksi kyseistä mekanismia olisi yksinkertaistettava, ja niiden toimivaltaisten viranomaisten, jotka havaitsevat alueellaan toimintaa, joka on hyvin samankaltaista tai samanlaista kuin jonkin toisen viranomaisen jo ilmoittama toiminta, olisi voitava viitata kyseisen aloitteen tekvän viranomaisen havaintoihin käynnistääkseen direktiivin **2014/65/EU** 86 artiklan mukaisen menettelyn.

- (24 a) Päämarkkinaunioni antaa unioniin sijoittautuneille yrityksille mahdollisuuden käyttää palvelujen tarjoamisen vapauteen ja sijoittautumisvapauteen perustuvia oikeuksiaan edellyttäen, että ne täyttävät tietyt edellytykset. Näiden periaatteiden väärinkäytön välttämiseksi olisi otettava käyttöön sääntöjä, joilla vahvistetaan sijoittautumispaikalla keinottelun torjunnan periaate direktiiveissä 2014/65/EU ja (EU) 2016/97.*
- (24 b) Direktiivin 2014/65/EU johdanto-osan 46 kappaleessa selvennetään, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset eivät saisi myöntää toimilupaa tai että niiden olisi peruutettava toimilupa tapauksissa, joissa esimerkiksi toimintaohjelmien sisällön, toiminnan alueellisen jakautumisen tai tosiasiassa harjoitetun toiminnan perusteella on ilmeistä, että sijoituspalveluyritys on valinnut jonkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmän välttääkseen ankarammat vaatimukset tai valvonnan täytäntöönpanon, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella se pääasiallisesti aikoo harjoittaa tai harjoittaa toimintaansa.*
- (25) Direktiivien 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 mukaiset passi-ilmoitukset eivät edellytä rajatylittävien palvelujen laajuutta koskevien tietojen antamista. Jotta arvopaperimarkkinaviranomainen, vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen ja toimivaltaiset viranomaiset saisivat asianmukaisen käsityksen rajatylittävien palvelujen laajuudesta ja voisivat mukauttaa valvontatoimensa näihin rajatylittäviin palveluihin, toimivaltaisten viranomaisten olisi kerättävä tietoja tällaisten palvelujen tarjoamisesta. Jos sijoituspalveluyritys tai vakuutusedustaja tarjoaa palveluja toisessa jäsenvaltiossa sijaitseville asiakkaille, sijoituspalveluyrityksen tai vakuutusedustajan olisi toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselleen perustiedot näistä palveluista. Oikeasuhteisuuden vuoksi tätä raportointivaatimusta ei pitäisi soveltaa yrityksiin, joilla on alle 50 asiakasta yli rajojen. Toimivaltaisten viranomaisten olisi asetettava nämä tiedot arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen saataville, ja näiden olisi puolestaan asetettava tiedot kaikkien toimivaltaisten viranomaisten saataville ja julkaistava vuosittainen tilastokertomus rajatylittävistä palveluista. Tietojen olisi mahdollisuuksien mukaan perustuttava olemassa oleviin julkistamis- ja raportointivelvoitteisiin, jotta voitaisiin rajoittaa mahdollisimman paljon rajatylittävää toimintaa koskeviin raportointivaatimuksiin liittyviä kustannuksia ja välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä.
- (26) Valvontakäytäntöjen lähentymisen edistämiseksi ja toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön helpottamiseksi arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi voitava perustaa

yhteistoimintafoorumeja omasta aloitteestaan tai yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen aloitteesta, jos on perusteltua aihetta epäillä rajatylittävien sijoituspalvelujen tarjoamisesta sijoittajille aiheutuvaa haittaa ja jos tällaisella toiminnalla on merkitystä vastaanottavan jäsenvaltion markkinoille. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisella, jolla on jo valtuudet perustaa yhteistoimintafoorumeja direktiivin 2009/138/EY 152 b artiklan nojalla, olisi oltava samat valtuudet direktiivin (EU) 2016/97 mukaisen vakuutusten tarjoamisen osalta, koska samanlaisia rajatylittävään valvontaan liittyviä ongelmia voi esiintyä vakuutusten tarjoamisessa. **Jos yhteistoimintafoorumeilla on tarkoitus käsitellä henkilötietoja, toimivaltaiset viranomaiset, arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi noudatettava asetusta (EU) 2016/679.** Jos sijoittajalle mahdollisesti aiheutuvasta haitasta on vakavia huolenaiheita ja jos yhteistoimintafoorumeihin osallistuvat valvontaviranomaiset eivät pääse sopimukseen kysymyksistä, jotka koskevat rajatylittävää toimintaa harjoittavaa sijoituspalveluyritystä tai vakuutusten tarjoajaa, arvopaperimarkkinaviranomainen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voivat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010⁸ 16 artiklan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010⁹ mukaisesti antaa kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle suosituksen ottaa huomioon muiden asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten huolenaiheet ja käynnistää yhteisen paikalla tehtävän tarkastuksen yhdessä muiden asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

- (27) Sijoitustuotteisiin liittyvillä kuluilla, liitännäisillä veloituksilla ja kolmansien osapuolten maksuilla voi olla suuri vaikutus odotettavissa oleviin tuottoihin. Tällaisten kulujen, liitännäisten veloitusten ja kolmansien osapuolten maksujen ilmoittaminen on keskeinen osa sijoittajansuojaa. Vähittäissijoittajille olisi annettava selkeät tiedot kuluista, liitännäisistä veloituksista ja kolmansien osapuolten maksuista hyvissä ajoin ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Tällaisten kulujen, liitännäisten veloitusten ja kolmansien osapuolten maksujen vertailukelpoisuuden parantamiseksi tällaiset tiedot olisi annettava vakiomuodossa **ja ymmärrettävällä kielellä**. Teknisissä sääntelystandardeissa olisi täsmennettävä ja

---

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331 15.12.2010, s. 84).

yhdenmukaistettava tällaisista kuluista, liitännäisistä veloituksista ja kolmansien osapuolten maksuista annettavien tietojen sisältö ja muoto, mukaan lukien *vakioterminologia ja lyhyet ja ytimekkäät* selitykset *sekä kokonaiskustannusten prosenttiosuuden laskentamenetelmä*, jotka sijoituspalveluyritysten olisi annettava vähittäisasiakkaille, erityisesti kolmansien osapuolten maksujen osalta.

- (28) Avoimuuden lisäämiseksi yksityisasiakkaiden olisi saatava määräajoin yleiskatsaus sijoituksistaan. Tästä syystä sijoituspalveluja yhdessä rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa koskevan palvelun kanssa tarjoavien yritysten tai vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavien vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten olisi toimitettava yksityisasiakkailleen vuotuinen selvitys, johon olisi sisällyttävä yleiskatsaus kyseisten asiakkaiden hallussa olevista tuotteista, kaikista kuluista, liitännäisistä veloituksista ja kolmansien osapuolten maksuista sekä kaikista maksuista, mukaan lukien osingot sekä asiakkaan yhden vuoden aikana maksamat ja vastaanottamat korot, sekä yleiskatsaus *asiakkaan salkun* arvonkehityksestä. Tämän vuotuisen selvityksen olisi annettava vähittäissijoittajille mahdollisuus saada parempi käsitys näiden seikkojen vaikutuksesta salkkunsaa arvonkehitykseen. Ainoastaan toimeksiantojen vastaanottamisesta, välittämisestä ja toteuttamisesta koostuvien sijoituspalvelujen osalta vuotuisen selvityksen olisi sisällettävä kaikki palvelujen ja rahoitusvälineiden yhteydessä maksetut kulut, liitännäiset veloitukset ja kolmansien osapuolten maksut. Ainoastaan rahoitusvälineiden säilyttämisestä ja hallinnoinnista koostuvien palvelujen osalta vuotuisen selvityksen olisi sisällettävä kaikki palveluihin ja rahoitusvälineisiin liittyvät kulut, liitännäiset veloitukset ja asiakkaan saamat maksut. Palveluntarjoajan olisi kaikkien näiden palvelujen osalta toimitettava yksityisasiakkaalle pyynnöstä yksityiskohtainen rahoitusvälinekohtainen erittely näistä tiedoista. Kun otetaan huomioon usein eläketarkoituksiin käytettävien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden pitkän aikavälin luonne, tällaisia tuotteita koskevan vuotuisen selvityksen olisi sisällettävä lisätietoja, kuten ■ ennusteita, jotka koskevat odotettavissa olevaa tuottoa sopimuksen tai suositellun sijoitusajan päättyessä, sekä yhteenveto vakuutusturvasta.
- (29) Poikkeavat tai päällekkäiset vakuutustuotteiden tarjoamista koskevat tietojen julkistamisvaatimukset eri säädöksissä aiheuttavat oikeudellista epävarmuutta ja tarpeettomia kustannuksia vakuutusyrityksille ja vakuutusedustajille. Sen vuoksi on aiheellista säätää kaikista tietojen julkistamisvaatimuksista yhdessä säädöksessä poistamalla tällaiset vaatimukset

direktiivistä 2009/138/EY ja muuttamalla direktiiviä (EU) 2016/97. Samalla näiden vaatimusten valvonnasta saatujen kokemusten perusteella vaatimuksia on aiheellista mukauttaa siten, että ne ovat tehokkaita ja kattavia. Muiden henkivakuutuslaitosten kuin vakuutuslaitosten sijoituslaitosten osalta olisi otettava käyttöön vakuutusta koskevat tiedot sisältävä asiakirja, joka täydentää jo vakiintunutta vahinkovakuutuslaitoksiin liittyvää vakuutusta koskevat tiedot sisältävää asiakirjaa ja jossa esitetään vakiotiedot. Vakuutuslaitosten sijoituslaitosten osalta vakiotiedot olisi annettava asetuksen (EU) N:o 1286/2014 mukaisessa PRIIP-tuotteita koskevassa avaintietoasiakirjassa.

- (30) Muutokset tavassa, jolla sijoituspalveluyritykset, vakuutusyritykset ja vakuutusedustajat mainostavat rahoituslaitteita ja -palveluja, mukaan lukien vaikuttajien käyttö, sosiaalinen media ja käyttäytymisvinoumien käyttö, vaikuttavat yhä enemmän vähittäissijoittajien käyttäytymiseen. Sen vuoksi on aiheellista ottaa käyttöön markkinointiviestintää ja -käytäntöjä koskevia vaatimuksia, joihin voivat kuulua myös kolmansien osapuolten sisältö, suunnittelu, myyninedistämistoimet, brändin luominen, kampanjointi, tuotesijoittelu ja palkkiojärjestelmät. Näissä vaatimuksissa olisi erityisesti täsmennettävä, mitä tasapuolisuuteen, selkeyteen ja harhaanjohtamattomuuteen liittyvä vaatimus merkitsee markkinointiviestinnässä ja -käytännöissä. Vaatimusten, jotka koskevat riskien ja hyötyjen tasapuolista esittämistä ja soveltuvuutta aiotulle kohdeyleisölle, pitäisi myös auttaa parantamaan sijoittajansuojaperiaatteiden soveltamista. Nämä vaatimukset olisi ulotettava koskemaan markkinointikäytäntöjä, jos näillä käytännöillä pyritään vahvistamaan markkinointiviestinnän tavoitavuutta ja vaikuttavuutta tai käsitystä sen samastuttavuudesta, luotettavuudesta tai vertailukelpoisuudesta. Jottei kuitenkaan rajoitettaisi tai estettäisi sijoituslaitosten tarjoajia tarjoamasta talousvalistukseen liittyvää aineistoa ja edistämästä ja parantamasta sijoittajien finanssiosaamista, olisi täsmennettävä, että tällaiset aineistot ja toimet eivät kuulu markkinointiviestinnän ja markkinointikäytännön määritelmän piiriin.
- (31) Markkinointiviestintää koskevia vaatimuksia on tarpeen vahvistaa, jotta voidaan ottaa huomioon markkinointikäytäntöjen kehityssuuntaukset, mukaan lukien kolmansien osapuolten, *kuten niin kutsuttujen finfluenssereiden*, käyttö tuotteiden tai palvelujen epäsuoraan myyninedistämiseen, ja varmistaa asianmukainen sijoittajansuojan taso. Sen vuoksi on tarpeen edellyttää, että markkinointiviestinnän perusteella olisi voitava helposti tunnistaa sijoituspalveluyritys, vakuutusyritys tai vakuutusedustaja, jonka puolesta markkinointiviestintää

toteutetaan. Tällaisen yksityisasiakkaille tarkoitetun markkinointiviestinnän olisi sisällettävä myös tarjottavia tuotteita ja palveluja koskevat olennaiset tiedot, jotka on esitetty selkeällä ja tasapainoisella tavalla. Jotta voidaan varmistaa sijoittajansuojaa koskevien velvoitteiden asianmukainen soveltaminen käytännössä, sijoituspalveluyrityksillä olisi oltava markkinointiviestintää ja -käytäntöjä koskevat toimintaperiaatteet sekä riittävät sisäiset valvonta- ja raportointimenettelyt sijoituspalveluyrityksen ylimmälle hallintoelimelle näiden periaatteiden noudattamisen varmistamiseksi. Kehittäessään markkinointiviestintää ja -käytäntöjä sijoituspalveluyritysten, vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten olisi otettava huomioon kyseisen kohdemarkkinan kohdeyleisö.

(31 a) Nuoremmat sukupolvet ovat eniten alttiina harhaanjohtavalle digitaaliselle myynnille.

Vaikka finfluenssereiden määrän kasvu voi olla myönteinen asia edistettäessä talousvalistusta laajemmalle yleisölle, on olennaisen tärkeää varmistaa riittävät suojatoimet niin, että jokaiselle unionin kansalaiselle voidaan luoda turvallinen investointiympäristö. Luottamus unionin rahoitusmarkkinoihin on avainasemassa kannustettaessa mahdollisia sijoittajia sijoittamaan niille.

(32) Nopea tahti, jolla markkinointiviestintää ja -käytäntöjä voidaan tarjota ja muuttaa erityisesti digitaalisten välineiden ja kanavien avulla, ei saisi estää sovellettavien sääntelyvaatimusten asianmukaista täytäntöönpanoa. Sen vuoksi jäsenvaltioiden on tarpeen varmistaa, että kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat valtuudet valvoa ja tarvittaessa puuttua asiaan oikea-aikaisesti. Lisäksi toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava pääsy tarvittaviin markkinointiviestintään ja -käytäntöihin liittyviin tietoihin, jotta ne voivat hoitaa valvonta- ja täytäntöönpanotehtävänsä ja varmistaa kuluttajansuojan. Tätä varten sijoituspalveluyritysten ja vakuutusyritysten olisi pidettävä kirjaa yksityisasiakkaille tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle tarjotusta tai näiden saataville asetetusta markkinointiviestinnästä ja kaikista asiaan liittyvistä toimivaltaisten viranomaisten kannalta merkityksellisistä seikoista. Käsityksen saamiseksi kolmansien osapuolten, kuten vaikuttajien ja mainostoimistojen, levittämästä markkinointiviestinnästä on tarpeen kirjata myös tiedot tällaisten kolmansien osapuolten henkilöllisyydestä. Koska rahoitustuotteisiin ja -palveluihin liittyviä ongelmia saattaa tulla esille useita vuosia sijoittamisen jälkeen, sijoituspalveluyritysten, vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien olisi säilytettävä kirjanpito edellä mainituista tiedoista ***vähintään niiden ja asiakkaan välisen suhteen keston*** ajan.

- (32 a) *Sijoituspalveluyritysten, vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien, jotka käyttävät influenssereita toteuttaakseen markkinointiviestintäänsä, olisi tehtävä influenssereiden kanssa kirjallinen sopimus, jossa vahvistetaan niiden välisen sopimussuhteen sisältö eli harjoitettavan toiminnan laajuus ja luonne. Niiden olisi myös pyynnöstä ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle niiden influenssereiden henkilöllisyys ja yhteystiedot, joiden palveluja ne käyttävät, ja niiden olisi valvottava säännöllisesti influenssereiden toimintaa sen varmistamiseksi, että influensserit noudattavat tätä direktiiviä.*
- (33) Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arvioinnit ovat sijoittajansuojan olennaisia osatekijöitä. Sijoituspalveluyritysten, vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien olisi arvioitava asiakkaalta saatujen tietojen perusteella asiakkaalle suositeltujen tai asiakkaan pyytämien sijoitustuotteiden ja -palvelujen soveltuvuus tai asianmukaisuus. Sijoituspalveluyritykset, vakuutusyritykset tai vakuutusedustajat voivat tarvittaessa käyttää myös tietoja, jotka ne ovat saaneet muista perustelluista syistä, mukaan lukien olemassa olevat suhteet asiakkaaseen. Sijoituspalveluyritysten, vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien olisi selitettävä asiakkailleen näiden arviointien tarkoitus sekä tarkkojen ja täydellisten tietojen antamisen merkitys. Niiden olisi ilmoitettava asiakkailleen vakiovaroituksia käyttäen, että epätarkkojen ja puutteellisten tietojen antaminen voi vaikuttaa kielteisesti arvioinnin laatuun. Eri varoitusten yhdenmukaisuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi laadittava tekniset sääntelystandardit, joissa täsmennetään tällaisten varoitusten sisältö ja muoto.
- (34) Sen varmistamiseksi, että neuvottujen palvelujen yhteydessä kiinnitetään asianmukaista huomiota salkun hajauttamiseen, rahoitusneuvojia olisi vaadittava järjestelmällisesti harkitsemaan asiakkaidensa hajauttamistarpeita soveltuvuuden arviointien yhteydessä, myös näiden olemassa olevan salkun osalta **siltä osin kuin asiakas julkistaa olemassa olevan salkkunsu yrityksen pyynnöstä.**
- (35) Jotta sijoituspalveluyritykset, vakuutusyritykset ja vakuutusedustajat voisivat asianmukaisuuden arviointien avulla arvioida tehokkaasti, onko rahoitustuote tai -palvelu niiden asiakkaille asianmukainen, kyseisten yritysten, vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien olisi saatava asiakkailta tällaisia rahoitusvälineitä tai -palveluja koskevaan tietämykseen ja kokemukseen liittyvien tietojen lisäksi tietoja niiden kyvystä vastata tappioista kokonaan tai osittain, riskirajasta **sekä sijoitustarpeista ja -tavoitteista, myös kestävyysmielilyksistä,** kun kyseessä

on yksityisasiakas. Jos asianmukaisuuden arviointi on kielteinen, sijoituspalveluyritys, vakuutusyritys tai vakuutusedustaja saisi sen lisäksi, että sillä on velvollisuus antaa asiakkaalle varoitus, toteuttaa liiketoimen vain, jos kyseinen asiakas sitä nimenomaisesti pyytää.

- (36) Vähittäissijoittajille voidaan tarjota monenlaisia rahoitusvälineitä, ja kuhunkin rahoitusvälineeseen liittyy eritasoisia riskejä mahdollisista tappioista. Vähittäissijoittajien olisi sen vuoksi voitava helposti tunnistaa erityisen riskialttiit ***tai monimutkaiset*** sijoitustuotteet. Tästä syystä on aiheellista vaatia sijoituspalveluyrityksiä, vakuutusyrityksiä ja vakuutusedustajia tunnistamaan erityisen riskialttiit ***tai monimutkaiset*** sijoitustuotteet ja sisällyttämään näitä riskejä koskevat varoitukset yksityisasiakkaille toimitettaviin tietoihin, mukaan lukien markkinointiviestintä. Jotta sijoituspalveluyrityksiä, vakuutusyrityksiä ja vakuutusedustajia voitaisiin auttaa tunnistamaan tällaiset erityisen riskialttiit ***tai monimutkaiset*** tuotteet, arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi ***laadittava luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi***, jotka koskevat sitä, miten tällaiset tuotteet voidaan tunnistaa, ottaen asianmukaisesti huomioon olemassa olevat eri tyyppiset sijoitustuotteet ja vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet. Arvopaperimarkkinaviranomaisen ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen olisi tällaisten riskivaroitusten yhdenmukaistamiseksi kaikkialla EU:ssa annettava näiden riskivaroitusten sisältöä ja muotoa koskevat tekniset standardit. Jäsenvaltioiden olisi valtuutettava toimivaltaiset viranomaiset määräämään riskivaroitusten käytöstä tiettyjen sijoitustuotteiden yhteydessä, ja jos riskivaroitusten käyttö tai käyttämättä jättäminen olisi epä johdonmukaista eri puolilla EU:ta tai sillä olisi olennainen vaikutus sijoittajansuojan kannalta, arvopaperimarkkinaviranomaisella ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisella olisi oltava valtuudet määrätä sijoituspalveluyritykset käyttämään tällaisia varoituksia kaikkialla EU:ssa.

- (36 a) Finanssiosaaminen on keskeisen tärkeää pääomamarkkinaunionin nykyisten puutteiden korjaamisessa ja pääomamarkkinaunionin tavoitteiden asianmukaisen täyttämisen varmistamisessa. Luottamus unionin rahoitusmarkkinoihin on läheisesti yhteydessä yksityisasiakkaiden näille markkinoille osallistumisen tasoon. Valistus ja tietämys ovat välineitä, joilla voimaannutetaan jokainen kansalainen tekemään tietoon perustuvia sijoituspäätöksiä. Finanssiosaamisen taso vaihtelee kuitenkin huomattavasti eri jäsenvaltioiden välillä. Tällä direktiivillä olisi luotava perusta talousvalistuksen tason nostamiselle jokaisessa jäsenvaltiossa. Koska unionille on tällä alalla annettu rajallinen***

toimivalta, on kunkin jäsenvaltion vastuulla varmistaa, että tämän direktiivin noudattamiseksi tehdään asianmukaisia mukautuksia, erityisesti niiden koulutusjärjestelmissä. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava kunnianhimoisia toimia tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

- (37) Yksityisasiakkaiden, mahdollisten yksityisasiakkaiden ja potentiaalisten asiakkaiden finanssiosaamisen lisääminen on keskeistä, jotta nämä yksityisasiakkaat ja asiakkaat saisivat paremman käsityksen siitä, miten he voivat sijoittaa vastuullisesti, ja jotta sijoittamiseen liittyvät riskit ja hyödyt voitaisiin tasapainottaa asianmukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi edistettävä viralliseen ja epäviralliseen oppimiseen liittyviä toimenpiteitä, joilla tuetaan yksityisasiakkaiden, mahdollisten yksityisasiakkaiden ja potentiaalisten asiakkaiden finanssiosaamista vastuullisen sijoittamisen yhteydessä. Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan vähittäissijoittajien kykyä tehdä tietoon perustuvia sijoituspäätöksiä henkilökohtaisten ja taloudellisten tavoitteidensa mukaisesti edellyttäen, että he ovat tietoisia saatavilla olevien sijoitustuotteiden ja -palvelujen valikoimasta, niiden keskeisistä ominaisuuksista sekä sijoittamiseen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä ja että he ymmärtävät saamansa sijoitusneuvonnan ja pystyvät toimimaan asianmukaisesti sen perusteella. Mahdollisten vähittäissijoittajien saatavilla olisi aina oltava koulutusaineistoa, joka tukee heidän finanssiosaamistaan, ja tällaisessa aineistossa olisi erityisesti otettava huomioon erot vähittäissijoittajien iässä, koulutustasossa ja teknisissä valmiuksissa. Tämä on erityisen tärkeää yksityisasiakkaille, jotka käyttävät rahoitusvälineitä, sijoituspalveluja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita ensimmäistä kertaa, sekä niille, jotka käyttävät digitaalisia välineitä.
- (38) On tarpeen varmistaa, että perusteet sen määrittämiseksi, onko asiakkaalla tarvittava kokemus, tietämys ja asiantuntemus, jotta häntä voidaan kohdella ammattimaisena asiakkaana hänen tätä pyytäessään, ovat asianmukaisia ja tarkoitukseen soveltuvia. Tunnistamisperusteissa olisi sen vuoksi otettava huomioon myös *rahoituspalvelualalla tai muulla asiaankuuluvalla alalla* saatu kokemus ja asiakkaan suorittama koulutus, josta on saatu todistus. *Tätä kokemusta ja koulutusta ei pitäisi yhdistää ainoastaan asiakkaan rahoitussalkun kokoon.* Tunnistamisperusteiden olisi myös oltava oikeasuhteisia, eivätkä ne saisi olla syrjiviä asiakkaan asuinjäsenvaltioon nähden. Oikeushenkilön varallisuuteen ja kokoon perustuvia perusteita olisi sen vuoksi muutettava, jotta voidaan ottaa huomioon asiakkaat, jotka asuvat jäsenvaltioissa, joissa keskimääräinen asukaskohtainen BKT on alhaisempi.

- (39) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa [[...] päivänä [...]kuuta 2023].
- (40) Tässä direktiivissä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679. Tässä direktiivissä tarkoitettuun henkilötietojen käsittelyyn unionin toimielimissä ja muissa elimissä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tämän direktiivin soveltamiseksi suoritettavassa tietojen käsittelyssä noudatetaan täysimääräisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/58/EY silloin, kun kyseistä direktiiviä sovelletaan.
- (41) Sen vuoksi direktiivejä 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 olisi muutettava vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Direktiivin 2014/65/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2014/65/EU seuraavasti:

- 1) korvataan 1 artiklan 4 kohdan a alakohta seuraavasti:
  - ”a) 9 artiklan 3 kohta, 14 artikla ja 16 artiklan 2, 3 ja 6 kohta, 16 -a artiklan 1 kohdan ensimmäinen, toinen ja viides alakohta, 16 -a artiklan 3 kohta, 16 -a artiklan 4 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta, 16 -a artiklan 7, 8 ja 10 kohta ja 16 -a artiklan 11 kohdan b alakohta;”;
- 2) korvataan 3 artiklan 2 kohdan b ja c alakohta seuraavasti:
  - ”b) menettelytapavelvoitteet, joista säädetään 24 artiklan 1, 1 a, 3, 4, 5, 7 ja 10 kohdassa, 25 artiklan 2, 4, 5 ja 6 kohdassa ja, jos kansallisessa järjestelmässä sallitaan näiden henkilöiden nimetä sidonnaisasiamiehiä, 29 artiklassa sekä vastaavissa täytäntöönpanotoimenpiteissä;
  - c) toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset, joista säädetään 16 artiklan 3, 6 ja 7 kohdassa, 16 -a artiklan 1 kohdan 1, 2 ja 5 alakohdassa, 16 -a artiklan 3 kohdassa, 16 -a artiklan 4 kohdan 1 ja 2 alakohdassa, 16 -a artiklan 7 kohdan c alakohdassa, 16 -a artiklan 8 ja 10 kohdassa ja 16 artiklan 11 kohdan b alakohdassa sekä vastaavissa delegoiduissa säädöksissä, jotka komissio hyväksyy 89 artiklan mukaisesti.”;

3) lisätään 4 artiklan 1 kohtaan 66, 67 ja 68 alakohta seuraavasti:

”66) ’markkinointiviestinnällä’ mitä tahansa tietojen antamista, lukuun ottamatta unionin tai kansallisessa lainsäädännössä vaadittua tietojen antamista tai 88 b artiklassa tarkoitettua talousvalistusaineistoa tai sijoitustutkimusta, joka täyttää sellaisena kohtelun edellytykset, jolla suoraan tai välillisesti edistetään sijoituksia yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen tai rahoitusvälineiden luokkaan tai sijoituspalveluyrityksen tarjoamien sijoitus- tai oheispalvelujen käyttöä taikka houkutellaan niihin ja

a) jota toteuttaa sijoituspalveluyritys tai kolmas osapuoli, jota tällainen sijoituspalveluyritys palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella;

b) jota toteutetaan luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille;

c) jota toteutetaan missä tahansa muodossa ja minkä tahansa kanavan kautta;

67) ’markkinointikäytännöllä’ mitä tahansa strategiaa tai välineen tai menetelmän käyttöä, jota sijoituspalveluyritys tai mikä tahansa kolmas osapuoli, jota tällainen sijoituspalveluyritys palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella, soveltaa

a) levittääkseen suoraan tai välillisesti markkinointiviestintää;

b) lisätäkseen tai parantaakseen markkinointiviestinnän tavoittavuutta ja vaikuttavuutta;

c) edistääkseen millä tahansa tavalla sijoituspalveluyritysten, rahoitusvälineiden tai sijoituspalvelujen myyntiä;

68) ’verkkorajapinnalla’ mitä tahansa ohjelmistoa, mukaan lukien verkkosivusto, verkkosivuston osa tai sovellus, *mukaan lukien mobiilisovellus*;

68 a) ’*finfluensserilla*’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa kaupallista vaikuttamistoimintaa hyödyntämällä suosiotaan välittääkseen yleisölle sähköisesti ja millaista tahansa delegoidun asetuksen (EU) 2017/565 2 artiklan 5 alakohdassa määriteltyä palkkiota vastaan sisältöä, jonka tarkoituksena on suoraan tai välillisesti edistää rahoitustuotteiden tai -sopimusten myyntiä;”;

3 a) korvataan 5 artiklan 4 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) *sijoituspalveluyrityksellä, joka on oikeushenkilö, on päätoimipaikka samassa jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka on ja jossa se harjoittaa liiketoimintaansa, toimii täysimääräisesti sisämarkkinoilla ja käyttää palvelujen*

tarjoamisen vapautta. Jäsenvaltion on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksellä on riittävä käsitys riskeistä ja lakisääteisistä vaatimuksista, joita siihen tai sen asiakkaisiin kohdistuu, ja että se toimii tavalla, joka on johdonmukainen unionin oikeuden ja sisämarkkinoiden periaatteiden kanssa;”;

4) lisätään 5 a artikla seuraavasti:

”5 a artikla

Menettely digitaalisin välinein tarjottuihin luvattomiin toimiin puuttumiseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tarjoaa verkossa asiakkaille suunnattuja sijoituspalveluja tai -toimintaa alueellaan ilman 5 artiklan 1 kohdan tai kansallisen lainsäädännön mukaista toimilupaa tai jos toimivaltaisella viranomaisella on perusteltuja syitä epäillä, että kyseinen yhteisö tarjoaa tällaisia palveluja ilman 5 artiklan 1 kohdan tai kansallisen lainsäädännön mukaista toimilupaa, toimivaltainen viranomainen toteuttaa kaikki asianmukaiset ja oikeasuhteiset toimenpiteet estääkseen luvattomien sijoituspalvelujen tai -toiminnan tarjoamisen, mukaan lukien siihen liittyvä markkinointiviestintä, käyttäen 69 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja valvontavaltuuksia. Kaikissa tällaisissa toimissa on noudatettava II luvussa vahvistettuja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön periaatteita.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa sovelletaan myös finfluenssereihin, joita yritys, jolla ei ole 5 artiklan 1 kohdan tai kansallisen lainsäädännön mukaista toimilupaa, palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella, jos tällainen finfluensseri edistää julkisilla sosiaalisen median alustoilla palvelujen tai rahoitusvälineiden myyntiä tällaisen yrityksen puolesta.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat kaikki 1 kohdan nojalla tehdyt toimenpiteen määräämistä koskevat päätökset 71 artiklan mukaisesti.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle tällaisista päätöksistä ilman aiheetonta viivytystä. Arvopaperimarkkinaviranomainen perustaa sähköisen tietokannan, joka sisältää toimivaltaisten viranomaisten toimittamat päätökset ja johon kaikilla toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee kaikista voimassa olevista päätöksistä luettelon, jossa kuvataan asianomaiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt ja tarjottujen palvelujen tai tuotteiden tyypit. Luettelo on asetettava julkisesti

saataville arvopaperimarkkinaviranomaisen verkkosivustolla olevan linkin kautta.

Luonnollisten henkilöiden osalta tämä luettelo ei saa johtaa siihen, että kyseisistä luonnollisista henkilöistä julkaistaan enemmän henkilötietoja kuin mitä toimivaltainen viranomainen on julkaissut ensimmäisen alakohdan nojalla ja 71 artiklan 1 kohdan mukaisesti.”;

5) muutetaan 7 artikla seuraavasti:

a) lisätään 3 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Jos toimilupaa ei ole myönnetty, toimivaltaisen viranomaisen on **ilman aiheetonta viivytystä** ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle syyt, joiden vuoksi toimilupaa ei ole myönnetty.”;

b) lisätään 3 a kohta seuraavasti:

”3 a. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii ja asettaa toimivaltaisten viranomaisten saataville luettelon kaikista yhteisöistä, joilta on evätty toimilupa.

Luettelossa on oltava tiedot palveluista tai toiminnasta, joita varten kukin sijoituspalveluyritys on hakenut toimilupaa, sekä toimiluvan epäämisen syyt, ja se on saatettava säännöllisesti ajan tasalle.”;

6) muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) korvataan toinen kohta seuraavasti:

”Jokainen toimiluvan peruutus on **ilman aiheetonta viivytystä** annettava tiedoksi arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle toimiluvan peruuttamisen syyt.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”Edellä 7 artiklan 3 a kohdassa tarkoitettun luettelon on sisällettävä myös kaikki yhteisöt, joiden toimilupa on peruutettu, sekä tiedot palveluista tai toiminnasta, joiden osalta kunkin sijoituspalveluyrityksen toimilupa on peruutettu, ja perusteet toimiluvan peruuttamiselle.”;

7) muutetaan 9 artiklan 3 kohta seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksen ylin hallintoelin määrittelee ohjaus- ja hallintojärjestelmät, joilla varmistetaan sijoituspalveluyrityksen tehokas ja vakaa

hoito, mukaan lukien tehtävien eriyttäminen sijoituspalveluyrityksessä, eturistiriitojen ehkäiseminen ja sijoittajansuoja, tavalla, joka edistää markkinoiden eheyttä ja asiakkaiden etuja, ja valvoo näiden järjestelmien täytäntöönpanoa ja vastaa niistä.”;

a a) korvataan toisen alakohdan a alakohta seuraavasti:

”a) sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen sekä oheispalvelujen tarjoamiseen käytettävä yrityksen organisaatio, mukaan lukien henkilöstöltä vaadittavat taidot, tietämys ja asiantuntemus sekä palvelujen tarjoamiseen ja toiminnan harjoittamiseen käytettävät resurssit, menettelyt ja järjestelyt ottaen huomioon yrityksen liiketoiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus ja kaikki vaatimukset, joita yrityksen on noudatettava. Toimintaperiaatteilla on varmistettava, että asiakkaille tarjotut rahalliset ja ei-rahalliset edut otetaan huomioon;”;

b) lisätään toiseen alakohtaan d alakohta seuraavasti:

”d) markkinointiviestintää ja -käytäntöjä koskevat toimintaperiaatteet, joilla pyritään varmistamaan 24 c artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattaminen.”;

8) muutetaan 16 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kotijäsenvaltion on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tämän artiklan 2–10 kohdassa ja 16 a ja 17 artiklassa säädettyjä toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia.”;

b) kumotaan 3 kohdan 2–7 alakohta;

c) lisätään 3 a kohta seuraavasti:

■

d) lisätään 7 a kohta seuraavasti:

*”7 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ottavat käyttöön asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt, mukaan lukien sähköiset viestintäkanavat, sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin mukaisia asiakkaan oikeuksia voidaan käyttää rajoituksetta ja että ■ asiakkaan valitukset käsitellään asianmukaisesti **ja ilman aiheetonta viivytystä**. Näiden menettelyjen on annettava sijoittajille mahdollisuus tehdä valituksia millä tahansa kielellä, jolla viestintäaineistoa tai palveluja toimitettiin. **Tällaisen kielen***

lisäksi yritys ja sen asiakkaat *voivat* ennen liiketoimen toteuttamista *sopia jonkin lisäkielen käytöstä valitusten kirjaamiseksi*. Valitukset on aina kirjattava ja valituksen tekijöiden on saatava vastaus *viiveellä, joka on oikeassa suhteessa valituksen aiheeseen nähden, ja joka tapauksessa viimeistään 30 työpäivän kuluttua siitä, kun valitus on kirjattu. Lopullinen vastaus on esitettävä paperimuodossa tai muulla pysyvällä välineellä kielellä, jolla valitukset kirjattiin.*”;

- 9) lisätään 16 artiklan jälkeen 16 -a artikla seuraavasti:

”16 -a artikla

Tuotehallintavaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, jotka valmistavat rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi, ottavat käyttöön prosessin, jossa kukin rahoitusväline ja olemassa olevien rahoitusvälineiden merkittävät mukautukset hyväksytään ennen rahoitusvälineen markkinointia tai jakelua asiakkaille, ja pitävät yllä, käyttävät ja tarkastelevat tätä prosessia, jäljempänä ’tuotteiden hyväksymismenettely’.

Tuotteiden hyväksymismenettelyn on sisällettävä kaikki seuraavat:

- a) täsmällinen tieto loppuasiakkaiden yksilöidystä kohdemarkkinasta asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa kunkin rahoitusvälineen osalta;
- b) kohdemarkkinan tavoitteiden ja tarpeiden selkeä yksilöinti;
- c) arvio siitä, onko rahoitusväline suunniteltu asianmukaisesti kohdemarkkinan tavoitteiden ja tarpeiden täyttämiseksi;
- d) arvio kaikista yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta merkityksellisistä riskeistä ja siitä, että aiottu jakelustrategia on yksilöidyn kohdemarkkinan mukainen;
- e) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014* 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvien *ja yksityisasiakkaiden saataville asetettavien* rahoitusvälineiden osalta *selkeä arviointi ja kuvaus sekä rahoitustuotteen määrällisistä että sen laadullisista ominaisuuksista, mukaan lukien*
  - i) kaikki rahoitusvälineeseen liittyvät kulut ja veloitukset,

ii) **■** ovatko kyseiset kulut ja veloitukset perusteltuja ja oikeasuhteisia ottaen huomioon *kohdemarkkinan tavoitteet ja tarpeet sekä tuotteen ominaispiirteet, tavoitteet, **■** strategia ja arvonkehitys, jäljempänä 'hinnoittelumenettely'*;

iii) *tuotteen lisäominaisuudet ja palvelut, jotka voivat vaikuttaa sijoittajille tarjottavaan arvoon ja hyötyihin.*

Soveltaessa toisen alakohdan a alakohdan valmistajan on osana kohdemarkkinan määrittelyä arvioitava niiden asiakkaiden tyyppi, joille tuote kohdennetaan, tuotteen ymmärtämiseksi tarvittavan tietämyksen ja kokemuksen taso, tappionsietokyky, riskiraja ja se, mahdollistaako tuote sen, että kohdemarkkina

- a) *hallinnoi sujuvasti lyhyen aikavälin rahoitusta lyhyen aikavälin tarpeiden täyttämiseksi;*
- b) *selviytyy talouden häiriöistä; tai*
- c) *saavuttaa tulevat pitkän aikavälin tavoitteet.*

■

Tuotteiden hyväksymismenettelyssä on varmistettava, että sijoituspalveluyritys ottaa huomioon asiakkaiden edun rahoitusvälineiden valmistuksessa ja ottaa huomioon asiakkaalle tarkoitetut aiotut rahalliset ja ei-rahalliset edut.

Sijoituspalveluyrityksen on säännöllisesti tarkastettava valmistamiaan rahoitusvälineitä ottaen huomioon kaikki tapahtumat tai riskit, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityyn kohdemarkkinaan, ja arvioitava, onko rahoitusväline edelleen kohdemarkkinan tavoitteiden, tarpeiden ja ominaispiirteiden mukainen.

Rahoitusvälineitä valmistavan sijoituspalveluyrityksen on asetettava jakelijoiden saataville kaikki rahoitusvälineeseen ja tuotteiden hyväksymismenettelyyn liittyvät tiedot, joita kyseisen välineen ja tuotteiden hyväksymismenettelyssä huomioon otettujen seikkojen täydellinen ymmärtäminen edellyttää, mukaan lukien täydelliset ja tarkat tiedot rahoitusvälineen mahdollisista kuluista ja veloituksista, *ominaisuuksista, tavoitteista, strategiasta ja arvonkehityksestä.*

1 a. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että ylimmälle hallintoelimelle annettaviin vaatimustenmukaisuuskertomuksiin sisällytetään järjestelmällisesti tiedot yrityksen

valmistamista rahoitusvälineistä, mukaan lukien jakelustrategiaa ja rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaille tarkoitettuja aiottuja rahallisia ja ei-rahallisia etuja koskevat tiedot. Sijoituspalveluyritysten on asetettava kertomukset pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisensa saataville.

3. Sijoituspalveluyrityksellä, joka tarjoaa tai suosittelee rahoitusvälineitä, joita se ei itse valmista, on oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla voidaan saada 1 kohdassa tarkoitettut tiedot ja saada käsitys kunkin rahoitusvälineen ominaispiirteistä ja yksilöidystä kohdemarkkinasta.
4. Sijoituspalveluyrityksen, *joka tarjoaa tai suosittelee rahoitusvälineitä*, on säännöllisesti tarkasteltava *niitä* ottaen huomioon kaikki tapahtumat tai riskit, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityyn kohdemarkkinaan, ja arvioitava, onko rahoitusväline edelleen yksilöidyn kohdemarkkinan tavoitteiden ja tarpeiden mukainen ja *ovatko rahalliset ja ei-rahalliset edut edelleen yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta merkityksellisiä ja kuluihin ja veloituksiin verrattuna kohtuullisia. Yrityksen on myös otettava huomioon*, onko aiottu jakelustrategia edelleen asianmukainen.

Sijoituspalveluyrityksen, joka tarjoaa tai suosittelee asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvia rahoitusvälineitä, on

- a) yksilöitävä ja kvantifioitava **■** mahdolliset muut *jakeluun liittyvät* kulut ja veloitukset, joita valmistaja ei ole jo ottanut huomioon, *mukaan lukien merkintäkustannukset, irtautumiskustannukset sekä jakelijan saamat ja pitämät kolmansien osapuolten maksut*;
- b) arvioitava, ovatko *tuotteen jakelusta aiheutuneet* kokonaiskulut ja -veloitukset, *mukaan lukien asiakkaalle tarjottuun sijoitusneuvontaan liittyvät kulut ja veloitukset*, perusteltuja ja oikeasuhteisia ottaen huomioon *välineen ominaispiirteet, tarjottu palvelu ja* kohdemarkkinan tavoitteet ja tarpeet, jäljempänä 'hinnoittelumenettely';
  - b a) arvioitava tuotteen lisäominaisuudet ja palvelut, jotka voivat vaikuttaa sijoittajille tarjottavaan arvoon ja hyötyihin.*

4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ottavat tuotehallintavaatimuksia noudattaessaan huomioon, että rahoitusvälineen kulut ja veloitukset ovat yhteensopivia kohdemarkkinan tavoitteiden, tarpeiden ja ominaispiirteiden kanssa.

Jos sijoituspalveluyritys valmistaa tai jakelee asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvia rahoitusvälineitä, sen on suoritettava vertaisryhmittelyanalyysi tämän kohdan mukaisesti. Jakelijat voivat arvioinnissaan käyttää valmistajan vertaisryhmittelyanalyysia.

Rahoitusvälineitä valmistavan sijoituspalveluyrityksen on lisäksi suoritettava historiallisen arvonkehityksen vertaisanalyysi suorittaessaan asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden tuotetarkastelua.

Rahoitusvälineitä tarjoavan tai suosittelevan sijoituspalveluyrityksen on lisäksi suoritettava palvelukustannusten vertaisanalyysi markkinoilla olevien asiaankuuluvien vertaispalvelujen sisäisen analyysin perusteella.

Vertaisryhmittelyarviointi on suoritettava sijoituspalveluyrityksen määrittelemän vertaisryhmän perusteella. Sijoituspalveluyrityksen on perusteltava ja dokumentoitava vertaisryhmän valinta ja määrittely. Jos tuote kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 kohdan mukaisen yhteissijoitusyrityksen tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen vaihtoehtoisen sijoitusrahaston määritelmän piiriin, vertaisryhmä voi perustua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU mukaiseen asiaankuuluvaan eurooppalaiseen rahastoluokitusjärjestelmään.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii ... päivään ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä ohjeita menettelystä ja perusteista, joita sijoituspalveluyritykset käyttävät vertaisryhmittelyarviointinsa suorittamiseen, ja saattaa nämä ohjeet määräajoin ajan tasalle.

7. Sijoituspalveluyrityksen on dokumentoitava kaikki tehdyt arvioinnit ja toimitettava tällaiset arvioinnit pyynnöstä asiaankuuluvalla toimivaltaisella viranomaisella, mukaan lukien *perustelut ja todisteet rahoitusvälineen kulujen ja veloitusten oikeasuhteisuudesta.*

Tämän direktiivin 24 b artiklan nojalla ilmoitettavien tietojen mukaisesti sijoituspalveluyrityksen, joka valmistaa, tarjoaa tai suosittelee asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvia rahoitusvälineitä, on raportoitava toimivaltaisille viranomaisille yksityiskohtaiset tiedot minkä tahansa vähittäissijoittajille tarkoitetun rahoitusvälineen kuluista ja veloituksista, mukaan lukien tapauksen mukaan rahoitusvälineen kustannuksiin sisältyvät jakelukustannukset ja neuvonnan jakeluun liittyvät kustannukset. Toimivaltaiten viranomaisten on toimitettava tällaiset tiedot arvopaperimarkkinaviranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista ja toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan ja toimialatutkimusten jälkeen tämän kohdan vaatimusten soveltamiseksi luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään seuraavat:

- a) 24 b artiklan nojalla ilmoitettavien tietojen mukaisesti toimivaltaisille viranomaisille raportoitavien tietojen sisältö ja tyyppi olemassa olevien julkistamis- ja raportointivelvoitteiden perusteella;*
- b) 24 b artiklan nojalla ilmoitettavien tietojen mukaisesti raportoitavia tietoja koskevat muodot, ilmoitustiheys ja alkamispäivä.*

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [18 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivästä].

Sirretään komissiolle valta hyväksyä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.

8. Sijoituspalveluyritys, joka valmistaa ja tarjoaa tai suosittelee rahoitusvälinettä, voi ottaa käyttöön yhden hinnoittelumenettelyn, joka liittyy sekä valmistus- että jakeluvaiheisiin.

10. Edellä 1–9 kohdassa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden, menettelyjen ja järjestelyjen ei rajoita muita tämän direktiivin ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisia vaatimuksia, mukaan lukien tietojen julkistamista, soveltuvuutta tai asianmukaisuutta, eturistiriitojen havaitsemista ja hallintaa sekä kolmansien osapuolten maksuja koskevat vaatimukset.

11. *Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii ... päivään ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä ohjeita, joissa täsmennetään perusteet sen määrittämiseksi, ovatko kulut ja veloitukset perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja saattaa nämä ohjeet määräajoin ajan tasalle.*

13. *Jäsenvaltioiden on viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [viisi vuotta tämän muutosdirektiivin soveltamisen alkamispäivästä] ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikki merkitykselliset tiedot tämän artiklan täytäntöönpanosta. Komissio ja arvopaperimarkkinaviranomainen voivat pyytää lisätietoja kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta.*

Komissio toteuttaa näiden jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella arvopaperimarkkinaviranomaista ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista kuullen arvioinnin tämän artiklan tehokkaasta täytäntöönpanosta ja arvioi erityisesti seuraavia:

a) ovatko tässä artiklassa säädettyjen vahvistettujen tuotehallintavaatimusten vaikutukset tuottaneet paremmin vastinetta rahalle kansalaisten kannalta;

b) tämän direktiivin asiaankuuluvien säännösten vaikutus kannustimiin liittyviin mahdollisiin eturistiriitoihin, kustannuskehitykseen, vähittäissijoitusten kokonaistasoon pääomamarkkinoilla, kuluttajansuojaan ja jakelusääntöjen merkityksellisyyteen;

c) finanssiosaamiseen liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpano.

Jos komission toteuttama arviointi osoittaa, että tässä artiklassa säädettyjen uusien tuotehallintavaatimusten täytäntöönpano ei tuo kuluttajien kannalta myönteistä muutosta, komissio liittyy tapauksen mukaan kertomukseensa lainsäädäntöehdotuksen tämän direktiivin muuttamiseksi.”;

10) korvataan 16 a artikla seuraavasti:

Vapautukset tuotehallintavaatimuksista

Sijoituspalveluyritys vapautetaan 16 -a artiklan 1 kohdassa ja 24 artiklan 2 kohdassa säädetyistä vaatimuksista, kun sen tarjoama sijoituspalvelu koskee joukkovelkakirjalainoja, joihin ei sisälly muita johdannaisia kuin ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollistava lauseke, tai kun rahoitusvälineitä markkinoidaan tai jaellaan yksinomaan hyväksyttävillä vastapuolille.”;

11) lisätään 21 artiklaan 3 ja 4 kohta seuraavasti:

”3. Arvopaperimarkkinaviranomainen tai minkä tahansa sellaisen vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jonka alueella yritys toimii, voi pyytää kotijäsenvaltion toimivaltaista viranomaisesta tutkimaan, täyttääkö kyseinen yritys edelleen I luvussa säädetyt toimiluvan myöntämistä koskevat edellytykset.

Arvopaperimarkkinaviranomaiselle on ilmoitettava tällaisesta pyynnöstä. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava havainnoistaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä.

4. Jos sijoittajansuojaan kohdistuu mahdollisia uhkia koskevia perusteltuja huolenaiheita, arvopaperimarkkinaviranomainen voi omasta aloitteestaan tai yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä perustaa yhteistoimintafoorumin ja koordinoida sitä 87 a artiklassa säädetyin edellytyksin.”;

12) muutetaan 24 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että tarjotessaan asiakkaille sijoituspalveluja tai tarvittaessa oheispalveluja sijoituspalveluyritys toimii rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti ja noudattaa erityisesti tässä artiklassa ja 24 a–25 artiklassa säädettyjä periaatteita.”;

b) lisätään 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimiakseen asiakkaan edun mukaisesti tarjotessaan sijoitusneuvontaa yksityisasiakkaille sijoituspalveluyrityksillä on velvoite

- a) *antaa asiakkaalle tietoa sijoituspalveluyrityksen arvioimien rahoitusvälineiden valikoimasta ja* tarjota neuvontaa *asiakkaan tarpeisiin sovitettujen* rahoitusvälineiden asianmukaisen valikoiman arvioinnin perusteella *siten, että rahoitusvälineiden valikoima on mukautettu sijoituspalveluyrityksen liiketoimintamalliin;*
- b) suositella *tehokkaimpia* rahoitusvälineitä sellaisten rahoitusvälineiden joukosta, jotka on yksilöity asiakkaalle soveltuviksi 25 artiklan 2 kohdan nojalla ja jotka tarjoavat samankaltaisia ominaisuuksia, *ottaen huomioon sen arvonkehitys, riskitaso, laadulliset seikat sekä 16 -a artiklan nojalla ilmoitetut kulut ja veloitukset, ja jos suositellaan vastaavaa tuotetta, josta aiheutuu enemmän kustannuksia, perustella tämä objektiivisin syin ja pitää kirjaa näistä perusteluista;*

c a) *olla asettamatta sijoituspalveluyrityksen taloudellisia tai muita etuja asiakkaan etujen edelle.*

1 b. *Jos sijoituspalveluyrityksiä koskee kannustinkiello, tämän artiklan edellytysten oletetaan täyttyvän. Kansallinen toimivaltainen viranomainen voi kumota tämän oletuksen, jos sijoituspalveluyritys ei noudata tämän artiklan säännöksiä.*

Arvopaperimarkkinaviranomainen voi järjestää ja toteuttaa yhteistyössä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa pakollisen vertaisarvioinnin tässä artiklassa kuvattujen velvoitteiden täytäntöönpanosta.

1 c. *Jos mikään sijoituspalveluyrityksen tarjoamista rahoitusvälineistä ei ole asiakkaan edun mukainen, sijoituspalveluyrityksen on pidätyttävä antamasta neuvoa tai tekemästä suositusta.”;*

c) korvataan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoitusvälineitä asiakkaille myytäväksi valmistavat sijoituspalveluyritykset

- a) suunnittelevat kyseiset rahoitusvälineet siten, että ne täyttävät loppuasiakkaiden yksilöidyn kohdemarkkinan tarpeet asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa;
  - b) suunnittelevat rahoitusvälineiden jakelustrategiansa, myös markkinointiviestinnän ja markkinointikäytäntöjen suhteen, tavalla, joka on yhteensopiva yksilöidyn kohdemarkkinan kanssa;
  - c) toteuttavat kohtuulliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että rahoitusvälineet jaellaan yksilöidylle kohdemarkkinalle.”;
- d) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”Kaiken tiedon, jonka sijoituspalveluyritys osoittaa asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille, on oltava tasapuolista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa.”;

- e) muutetaan 4 kohta seuraavasti:

- i) muutetaan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

– korvataan johdantokappale seuraavasti:

”Asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille on annettava hyvissä ajoin ennen palvelun tarjoamista tai liiketoimen toteuttamista asianmukaista tietoa sijoituspalveluyrityksestä ja sen tarjoamista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Näihin tietoihin on sisällyttävä seuraavat:”;

– lisätään a alakohtaan iv ja v alakohta seuraavasti:

”iv) kun sijoituspalveluyritys tarjoaa riippumatonta neuvontaa yksityisasiakkaalle, onko suositeltujen rahoitusvälineiden valikoima rajoitettu ainoastaan hyvin hajautettuihin, 25 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla yksinkertaisiin ja kustannustehokkaisiin rahoitusvälineisiin vai ei;

v) miten suositelluissa rahoitusvälineissä otetaan huomioon **yksityisasiakkaan** salkun hajauttaminen;”;

– korvataan b ja c alakohta seuraavasti:

”b) rahoitusvälineitä ja (myös hajauttamistarkoituksiin) ehdotettuja sijoitusstrategioita koskevien tietojen on sisällettävä asianmukaisia ohjeita ja varoituksia kyseisiin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin tai erityisiin sijoitusstrategioihin liittyvistä riskeistä sekä siitä, onko rahoitusväline tarkoitettu yksityisasiakkaille vai ammattimaisille asiakkaille, ottaen huomioon 2 kohdan mukainen yksilöity kohdemarkkina;

c) 24 b artiklassa tarkoitetut kuluja ja veloituksia koskevat tiedot;”;

– lisätään d alakohta seuraavasti:

”d) jos palvelut tarjotaan sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella,

i) jäsenvaltio, jossa sijoituspalveluyrityksen ja tarvittaessa palvelun tarjoavan sivuliikkeen kotipaikka sijaitsee;

ii) kyseisen sijoituspalveluyrityksen tai tapauksen mukaan tällaisen sivuliikkeen *asiaankuuluvat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset*.”;

ii) kumotaan toinen, kolmas ja neljäs alakohta;

f) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava ymmärrettävässä muodossa siten, että asiakkaat tai potentiaaliset asiakkaat voivat kohtuullisesti ymmärtää tarjottavan sijoituspalvelun ja tietyn rahoitusvälinelajin luonteen ja siihen sisältyvät riskit ja siten tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä. Jos tässä direktiivissä ei edellytetä vakiomuodon käyttöä näiden tietojen esittämisessä, jäsenvaltiot voivat vaatia, että nämä tiedot esitetään vakiomuodossa.”;

g) lisätään 5 b ja 5 c kohta seuraavasti:

”5 b. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii ... päivään ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua muutospäätöksen voimaantulosta] mennessä, tarvittaessa edeltävien kuluttaja- ja toimialatutkimusten perusteella ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista kuultuaan, *luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi*, joilla autetaan tietoja yksityisasiakkaille sähköisessä muodossa toimittavia sijoituspalveluyrityksiä suunnittelemaan tällaisten

tietojen antaminen sen ryhmän keskivertojäsenelle soveltuvalla tavalla, jolle ne on suunnattu, *ja saattaa nämä standardit määrääjoin ajan tasalle.*

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa *luonnoksissa teknisiksi sääntelystandardeiksi* on täsmennettävä seuraavat:

- a) sähköisessä muodossa annettavien tietojen esitystapa ja muoto ottaen huomioon erilaiset mallit ja kanavat, joita sijoituspalveluyritykset voivat käyttää tiedottamiseen asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen;
- b) tarvittavat suojatoimet, joilla varmistetaan, että tiedot ovat helposti navigoitavissa ja saatavilla riippumatta asiakkaan käyttämästä laitteesta;
- c) tarvittavat suojatoimet, joilla varmistetaan, että tiedot on helppo noutaa, ja tehdään tietojen tallentaminen pysyväälle välineelle helpoksi asiakkaille.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kaksi vuotta tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

5 c. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset esittävät yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille tarjottavassa tiedotusaineistossa, mukaan lukien markkinointiviestintä, asianmukaisia varoituksia, joilla varoitetaan erityisen riskialttiisiin *tai monimutkaisiin* rahoitusvälineisiin liittyvistä mahdollisten tappioiden erityisriskeistä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii *toimivaltaisia viranomaisia ja sidosryhmiä kuultuaan* ... päivään ...kuuta ... [18 kuukautta muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä *luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi*, jotka koskevat erityisen riskialttiiden *tai monimutkaisten* rahoitusvälineiden käsitettä, *ja saattaa ne määrääjoin ajan tasalle. Näissä teknisissä sääntelystandardeissa on kuvattava rahoitustuotteiden ne ominaispiirteet, jotka tekevät niistä erityisen riskialttiita tai monimutkaisia ja joiden vuoksi niihin on perusteltua soveltaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja riskivaroituksia.*

Arvopaperiviranomainen laatii **myös** luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään edelleen tällaisten **yksityisasiakkaille annettavien** riskivaroitusten muoto ja sisältö ottaen asianmukaisesti huomioon eri tyyppisten rahoitusvälineiden ja viestintämuotojen erityispiirteet.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukauden kuluttua voimaantulosta].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä **toisessa ja** kolmannessa alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.

Arvopaperimarkkinaviranomainen seuraa riskivaroitusten johdonmukaista soveltamista kaikkialla unionissa. Jos tällaisten riskivaroitusten käyttöön tai käytön puuttumiseen tai niiden käytön valvontaan jäsenvaltioissa liittyy huolenaiheita, joilla voi olla olennainen vaikutus sijoittajansuojaan, arvopaperimarkkinaviranomainen voi asianomaisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan määrätä sijoituspalveluyritykset käyttämään riskivaroituksia.”;

g a) muutetaan 7 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) sijoituspalveluyritys ei saa vastaanottaa tai pitää itsellään palkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille 24 a artiklan mukaisesti. Vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan edun mukaisesti, tai joiden kokonaisarvo on alle 100 euroa vuodessa, on ilmoitettava selkeästi, eivätkä ne kuulu tämän alakohdan soveltamisalaan.”;

I

i) kumotaan 8, 9 ja 9 a kohta;

i a) korvataan 12 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltiot voivat poikkeustapauksissa asettaa sijoituspalveluyrityksille lisävaatimuksia 24 ja 24 c e artiklan soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta. Tällaisten vaatimusten on oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niissä on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion markkinarakenteen kannalta erityisen tärkeät sijoittajansuojaa tai markkinoiden eheyttä koskevat erityisriskit.”;

j) korvataan 13 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

i) korvataan johdantokappale seuraavasti:

”Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tässä artiklassa ■ vahvistettuja periaatteita tarjotessaan asiakkailleen sijoitus- tai oheispalveluja, mukaan lukien.”;

ii) korvataan d alakohta seuraavasti:

”d) perusteet, joiden avulla arvioidaan, noudattavatko yksityisasiakkaille sijoitusneuvontaa tarjoavat yritykset ■ 1 ja 1 a kohdassa säädettyä velvoitetta toimia asiakkaidensa edun mukaisesti.”;

13) lisätään 24 a, 24 b, 24 c ja 24 d artikla seuraavasti:

”24 a artikla

Kannustimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tarjotessaan salkunhoitoa sijoituspalveluyritykset eivät *vastaanota eivätkä pidä itsellään palkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen* asiakkaille.

■

5. Edellä olevaa 1 ■ kohtaa ei sovelleta vähäisiin ei-rahallisiin etuihin, joiden kokonaisarvo on alle 100 euroa vuodessa tai jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei voida katsoa haittaavan sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava asiakkaan edun mukaisesti, edellyttäen, että ne on selkeästi ilmoitettu asiakkaalle.

6. ■ Kolmannen osapuolen tekemien tutkimusten toimittamisen *sijoituspalveluyritykselle, joka tarjoaa* asiakkaille salkunhoitoa tai muita sijoitus- tai oheispalveluja, katsotaan täyttävän 24 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteet, jos
- a) sijoituspalveluyrityksen ja *kolmantena osapuolena toimivan tutkimus- ja toteutuspalvelujen* tarjoajan välillä on ■ tehty sopimus, jossa *vahvistetaan palkkiomenetelmä, mukaan lukien se, miten tutkimuksen kokonaiskustannukset yleensä otetaan huomioon vahvistettaessa sijoituspalvelujen kokonaisveloituksia;*
  - b) sijoituspalveluyritys *asettaa asiakkaidensa saataville toteutuspalveluja ja kolmannen osapuolen tutkimusta koskevia erillisiä tai tapauksen mukaan yhteismaksuja koskevan politiikkansa, mukaan lukien niiden tietojen tyyppi, jotka voidaan toimittaa kussakin tapauksessa, ja tapauksen mukaan se, miten sijoituspalveluyritys estää tai hallitsee eturistiriitoja 23 artiklan nojalla tarjotessaan toteutuspalveluja ja tutkimusta koskevia yhteismaksuja;*
  - c) *sijoituspalveluyritys arvioi vuosittain käytetyn tutkimuksen laadun, käytettävyyden ja arvon sekä sen, pystytäänkö käytetyllä tutkimuksella edistämään parempia sijoituspäätöksiä; arvopaperimarkkinaviranomainen voi laatia sijoituspalveluyrityksille ohjeita näiden arviointien toteuttamiseksi.*

Tätä artiklaa sovellettaessa tutkimuksen katsotaan käsittävän tutkimusaineiston tai -palvelut, jotka liittyvät yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen tai muuhun omaisuuserään taikka rahoitusvälineiden tosiasiallisiin tai potentiaalisiin liikkeeseenlaskijoihin, tai käsittävän tutkimusaineiston tai -palvelut, jotka liittyvät läheisesti tiettyyn toimialaan tai markkinaan siten, että ne vaikuttavat kyseisen toimialan tai markkinan rahoitusvälineitä, omaisuuseriä tai liikkeeseenlaskijoita koskeviin näkemyksiin.

Tutkimukseen kuuluvat myös aineisto tai palvelut, joissa suositetaan tai ehdotetaan suoraan tai välillisesti sijoitusstrategiaa ja esitetään perusteltu näkemys rahoitusvälineiden tai omaisuuserien nykyisestä tai tulevasta arvosta tai hinnasta tai jotka muutoin sisältävät analyysejä ja uudenlaisia näkemyksiä ja joissa tehdään uuteen tai olemassa olevaan tietoon perustuvia päätelmiä, joilla voidaan vaikuttaa sijoitusstrategiaan, ja jotka voivat olla merkityksellisiä ja tuoda lisäarvoa päätöksille, joita sijoituspalveluyritys tekee sellaisten asiakkaiden lukuun, joita kyseisestä tutkimuksesta veloitetaan.

7. Jos sijoituspalveluyritystä ei kielletä vastaanottamasta palkkioita tai etuja kolmannelta osapuolelta tai maksamasta palkkioita tai etuja kolmannelle osapuolelle sen asiakkaille tarjottujen palvelujen yhteydessä, sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että tällaisten palkkioiden tai etujen vastaanottaminen tai maksaminen ei heikennä sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa edun mukaisesti. Tällais(t)en kolmansien osapuolten maksun (maksujen) olemassaolo, luonne ja määrä on ilmoitettava 24 b artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Sijoituspalveluyrityksen on tapauksen mukaan ilmoitettava asiakkaalle myös mekanismeista, joilla sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä saatu palkkio, provisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle.

Ensimmäisessä alakohdassa asetettuja vaatimuksia ei sovelleta maksuun tai etuun, joka mahdollistaa sijoituspalvelujen tarjoamisen tai on tarpeen niiden tarjoamiseksi, kuten säilytyskulut, toimitus- ja vaihtopalkkiot sekä säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut, eikä luonteensa vuoksi voi johtaa ristiriitaan sen velvoitteen kanssa, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

24 b artikla

Kuluja, liitännäisiä veloituksia ja kolmansien osapuolten maksuja koskevat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset antavat asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille hyvissä ajoin ennen sijoituspalvelujen ja oheispalvelujen tarjoamista ja hyvissä ajoin ennen rahoitusvälineitä koskevan liiketoimen toteuttamista tiedot kaikista kyseisiin palveluihin, rahoitusvälineisiin tai liiketoimiin liittyvistä kuluista, liitännäisistä veloituksista ja kolmansien osapuolten maksuista vaaditussa muodossa.

Tiedot sellaisista kuluista ja veloituksista, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta, on koottava. Sijoituspalveluyritysten on nimenomaisesti ilmoitettava asiakkailleen näiden oikeudesta pyytää erittelyn toimittamista ja toimitettava tällainen

erittely asiakkaan pyynnöstä. Näitä kuluja, liitännäisiä veloituksia ja kolmansien osapuolten maksuja koskevien tietojen on sisällettävä kaikki seuraavista:

- a) kaikki suorat ja epäsuorat kulut ja liitännäiset veloitukset, **mukaan lukien kaikki rahoitusvälineen jakeluun liittyvät kulut ja veloitukset, sekä tarvittaessa neuvontakustannukset**, joita sijoituspalveluyritykset tai muut osapuolet, jos asiakas on ohjattu tällaisille muille osapuolille, veloittavat asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjotuista sijoituspalveluista ja/tai oheispalveluista;
- b) kaikki kulut ja liitännäiset veloitukset, jotka liittyvät asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle suositeltujen tai markkinoitujen rahoitusvälineiden valmistukseen ja hoitoon;
- c) mitkä tahansa kolmansien osapuolten maksut, jotka yritys on maksanut tai saanut asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottujen sijoituspalvelujen yhteydessä;
- d) **vaihtoehdot, jotka koskevat sitä**, miten asiakas voi maksaa niistä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset kokoavat tiedot kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista, jotta **yksityisasiakas** saa käsityksen rahoitusvälineiden kokonaiskuluista ■ . **Yksityisasiakkaiden osalta** jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset ilmaisevat kokonaiskulut rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina laskettuna ■ **seuraavilta ajanjaksoilta:**

- **sellaisten** rahoitusvälineiden osalta, **jotka ovat vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja sijoitustuotteita**, sijoituspalveluyrityksen suosittelemalta sijoitusajalta,
- **muiden rahoitusvälineiden osalta rahoitusvälineen erääntymispäivään saakka**,
- **sellaisten rahoitusvälineiden osalta, joilla ei ole erääntymispäivää ja jotka eivät ole vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja sijoitustuotteita, yhden vuoden sijoitusajalta.**

Toisen alakohdan a–c alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on liitettävä vakioidulla ja yksityisasiakkaan kannalta ymmärrettävällä kielellä asianmukainen selitys kulujen, veloitusten ja mahdollisten kolmansien osapuolten maksujen vaikutuksesta odotettavissa olevaan tuottoon.

Sijoituspalveluyrityksen asiakkaalle tarjoaman sijoituspalvelun yhteydessä maksamat tai saamat kolmansien osapuolten maksut on eriteltävä erikseen. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava tällaisten kolmansien osapuolten maksujen, mukaan lukien mahdolliset kolmansien osapuolten toistuvat maksut, kumulatiivinen vaikutus nettotuottoon edeltävässä alakohdassa mainitulta sijoitusajalta. Kolmansien osapuolten maksujen tarkoitus ja niiden vaikutus nettotuottoon on selitettävä vakiomuodossa ja *yksityisasiakkaan* kannalta ymmärrettävällä kielellä.

Jos ■ kolmansien osapuolten maksujen määrää ei voida varmistaa ennen asianomaisen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista, määrän laskentamenetelmä on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle tavalla, joka on *yksityisasiakkaan* kannalta ymmärrettävä, täsmällinen ja helppotajuinen. *Yrityksen on myös annettava asiakkailleen tietoja jälkikäteen saatujen tai maksettujen kolmansien osapuolten maksujen täsmällisestä määrästä.*

2. *Arvopaperiviranomainen laatii vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista kuultuaan* ja kuluttaja- ja toimialatutkimusten *toteuttamisen jälkeen* luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään kaikki seuraavista:

- a) asianmukainen muoto, jossa sijoituspalveluyritys esittää yksityisasiakkaalleen tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalleen kulut, liitännäiset veloitukset ja kolmansien osapuolten maksut ennen *sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamista ja* rahoitusvälineisiin liittyvän liiketoimen toteuttamista;
- b) vakioterminologia ja siihen liittyvät *lyhyet ja ytimekkäät* selitykset, joita sijoituspalveluyritysten on käytettävä sellaisten kulujen, liitännäisten veloitusten ja kolmansien osapuolten maksujen julkistamisessa ja laskemisessa, joita yritykset veloittavat *yksityisasiakkaalta* tai potentiaaliselta *yksityisasiakkaalta* suoraan tai välillisesti sijoitus- tai oheispalvelun (tai -palvelujen) tarjoamisen sekä *yksityisasiakkaalle* tai potentiaaliselle *yksityisasiakkaalle* suositeltavien tai markkinoitavien rahoitusvälineiden valmistuksen ja hoidon yhteydessä. Selityksissä ■ on varmistettava, että kaikki ■ yksityisasiakkaat todennäköisesti ymmärtävät ne ilman ■ rahoitusvälineitä koskevaa erityistietämystä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.

3. Kun rahoitusvälineestä tehdään osto- tai myyntisopimus käyttäen etäviestintä, joka estää kuluja, veloituksia *ja kolmansien osapuolten maksuja* koskevien tietojen toimittamisen etukäteen, sijoituspalveluyritys voi toimittaa tiedot kuluista, veloituksista *ja kolmansien osapuolten maksuista* joko sähköisessä muodossa tai yksityisasiakkaan pyynnöstä paperilla ilman aiheetonta viivytystä liiketoimen toteuttamisen jälkeen, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että tiedot toimitetaan ilman aiheetonta viivytystä liiketoimen toteuttamisen jälkeen;
- b) sijoituspalveluyritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä liiketoimen toteuttamista siihen asti, kunnes asiakas on saanut tiedot.

Sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle mahdollisuus saada tiedot kuluista ja veloituksista puhelimitse ennen liiketoimen toteuttamista.

4. Rajoittamatta salkunhoitopalveluihin liittyvien muiden vaatimusten soveltamista sijoituspalveluyrityksen on tarjotessaan sijoituspalveluja yksityisasiakkaalle yhdessä rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa yksityisasiakkaan lukuun koskevan palvelun kanssa annettava näiden välineiden yhteydessä yksityisasiakkaalleen vuotuinen selvitys, joka sisältää seuraavat rahamääräiset ja prosenttiosuuksina ilmaistut tiedot:

- a) kaikki epäsuorat ja suorat kulut ja liitännäiset veloitukset, jotka yksityisasiakas maksaa tai jotka sille aiheutuvat vuosittain koko salkusta, jaoteltuina seuraavasti:
  - i) kustannukset, jotka liittyvät sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelun tai soveltuvien osien oheispalvelun tarjoamiseen yksityisasiakkaalle;
  - ii) kustannukset, jotka liittyvät yksityisasiakkaan hallussa olevien rahoitusvälineiden valmistukseen ja hoitoon;
  - iii) mahdolliset maksut, jotka yritys on saanut kolmansilta osapuolilta tai maksanut niille yksityisasiakkaalle tarjottujen sijoituspalvelujen yhteydessä;
- b) yksityisasiakkaan vuosittain koko salkun osalta saamien osinkojen, korkojen ja muiden maksujen kokonaismäärä;

- c) kokonaisverot, ■ jotka yksityisasiakkaalle aiheutuvat koko salkusta;
- d) kunkin yksityisasiakkaan salkkuun sisältyvän rahoitusvälineen vuotuinen markkina-arvo tai arvioitu arvo, jos markkina-arvoa ei ole saatavilla;
- e) yksityisasiakkaan salkun vuotuinen nettoarvonkehitys ja **pyynnöstä** kunkin tähän salkkuun sisältyvän rahoitusvälineen vuotuinen arvonkehitys.

Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoituspalvelua ilman rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa yksityisasiakkaan lukuun koskevaa palvelua, sen on annettava vuotuinen selvitys, joka sisältää soveltuvin osin a alakohdassa mainitut tiedot.

Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa yksinomaan rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa yksityisasiakkaan lukuun koskevaa palvelua, sen on annettava vuotuinen selvitys, joka sisältää soveltuvin osin a, b, c ja d alakohdassa mainitut tiedot.

Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava yksityisasiakkailleen nimenomaisesti mahdollisuudesta pyytää a–c alakohdassa tarkoitettujen tietojen yksityiskohtainen erittely kunkin asianomaisen ajanjakson aikana omistetun rahoitusvälineen osalta ja annettava tällainen erittely asiakkaan pyynnöstä. Kun useiden sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaalle vuotuinen selvitys, riittää, että annetaan yksi selvitys, joka sisältää kaikki toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettut tiedot.

Jos tietyistä tuotteista ei ole saatavilla riittävästi tietoja vuotuisen selvityksen laatimiseksi, vuotuista selvitystä koskevia vaatimuksia sovelletaan ainoastaan direktiivin (EU) .../... [lisätään tämän muutosdirektiivin numero] voimaantulon jälkeen tehtyihin sopimuksiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän kohdan vaatimuksen soveltamista.

Kustannuksia ja arvonkehitystä koskeva yksityisasiakkaille tarkoitettu vuotuinen selvitys on esitettävä keskiwertoyksityisasiakkaalle helposti ymmärrettävällä tavalla. Kuluja, liitännäisiä veloituksia ja mahdollisia kolmansien osapuolten maksuja koskevat tiedot on esitettävä käyttäen tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua terminologiaa ja selityksiä **sekä siinä tarkoitetuissa teknisissä sääntelystandardeissa täsmennettyä laskentamenetelmää.**

5. ***Yksityisasiakkaan pyynnöstä*** 4 kohdassa tarkoitettua vuotuista selvitystä ■ ***ei ole tarpeen antaa***, jos sijoituspalveluyritys antaa yksityisasiakkailleen käyttöoikeudet verkkojärjestelmään, jota voidaan pitää pysyvänä välineenä ja jossa yksityisasiakas voi helposti tarkastella ajantasaisia selvityksiä, joissa esitetään 4 kohdassa edellytetyt

asianmukaiset tiedot rahoitusvälinekohtaisesti, ja jos yrityksellä on näyttöä siitä, että asiakas on katsonut näitä selvityksiä vähintään kerran vuodessa.

24 c artikla

Markkinointiviestintä ja -käytännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinointiviestintä on selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi ja että siinä yksilöidään selkeästi sen sisällöstä ja jakelusta vastaavat sijoituspalveluyritykset riippumatta siitä, toteuttaako sijoituspalveluyritys viestinnän suoraan vai välillisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinointiviestintää kehitetään, suunnitellaan ja tarjotaan tavalla, joka on tasapuolinen, selkeä eikä harhaanjohtava, hyötyjen ja riskien esitystavan suhteen tasapainoinen sekä sisällön ja jakelukanavien suhteen ***kohdemarkkinan asiakkaiden*** ja, jos markkinointiviestintä liittyy tiettyyn rahoitusvälineeseen, 24 artiklan 2 kohdan nojalla yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta asianmukainen.

Kaikessa markkinointiviestinnässä on esitettävä näkyvästi ja tiiviisti siinä tarkoitettujen rahoitusvälineiden tai sijoituspalvelujen ja niihin liittyvien oheispalvelujen olennaiset ominaispiirteet.

Tiedot on asetettava saataville välineen ominaispiirteiden mukaan kerrosteisen näyttötavan, vierityksen, QR-koodin tai vastaavan avulla.

Yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille ***tarjotussa*** tai näiden saataville ***asetetussa markkinointiviestinnässä saataville asetettujen*** rahoitusvälineiden ja -palvelujen olennaisten ominaispiirteiden esitystavalla on varmistettava, että asiakkaat voivat helposti ymmärtää rahoitusvälineiden tai -palvelujen keskeiset ominaisuudet sekä niihin liittyvät ***kustannukset ja*** tärkeimmät riskit.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinointikäytäntöjä kehitetään ja käytetään tavalla, joka on tasapuolinen eikä harhaanjohtava, ja ne ovat ***kohdemarkkinan*** kannalta asianmukaisia. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset, jotka harjoittavat henkilöiden profilointia tätä kohtaa sovellettaessa, noudattavat täysimääräisesti asetusta (EU) 2016/679.***

4. Jos rahoitusvälineen valmistaja laatii ja toimittaa jakelijan käyttöön markkinointiviestintää, valmistaja on vastuussa tällaisen markkinointiviestinnän sisällöstä ja sen päivittämisestä. Jakelija on vastuussa tämän markkinointiviestinnän käytöstä, ja sen on varmistettava, että sitä käytetään ainoastaan yksilöityä kohdemarkkinaa varten ja kohdemarkkinaa varten yksilöidyn jakelustrategian mukaisesti.

Jos sijoituspalveluyritys, joka tarjoaa tai suosittelee rahoitusvälineitä, joita se ei valmista, järjestää oman markkinointiviestintänsä, se on täysin vastuussa sen asianmukaisesta sisällöstä, päivittämisestä ja käytöstä yksilöidyn kohdemarkkinan ja erityisesti yksilöidyn asiakkaiden luokittelun mukaisesti.

4 a. Jos sijoituspalveluyritys käyttää finfluensserin palveluja, kyseisen sijoituspalveluyrityksen on

- a) laadittava finfluensserin kanssa kirjallinen sopimus, jossa määritetään yrityksen lukuun harjoitettavan toiminnan luonne ja laajuus;**
- b) ilmoitettava pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle sen finfluensserin henkilöllisyys ja yhteystiedot, jonka palveluja se käyttää;**
- c) tarkistettava säännöllisesti, onko sen finfluensserin toiminta, jonka palveluja se käyttää, 1–4 kohdan mukaista.**

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritykset raportoivat vuosittain yrityksen ylimmälle hallintoelimelle markkinointiviestinnän ja markkinointikäytäntöihin tarkoitettujen strategioiden käytöstä, tämän direktiivin mukaisten markkinointiviestintää ja -käytäntöjä koskevien velvoitteiden noudattamisesta sekä mahdollisista ilmoitetuista sääntöjenvastaisuuksista ja ehdotetuista ratkaisuista.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa oikea-aikaisia ja tehokkaita toimia sellaisen **niiden alueella levitetyn** markkinointiviestinnän tai **niiden alueella tapahtuvan** markkinointikäytännön osalta, joka ei täytä 1–3 **kohdassa säädetyjä** vaatimuksia.
7. Sijoituspalveluyrityksen 16 artiklan 6 kohdan mukaiseen kirjanpitoon on sisällyttävä kaikki markkinointiviestintä, jonka sijoituspalveluyritys tai mikä tahansa kolmas osapuoli, jota sijoituspalveluyritys palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella, tarjoaa yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille tai asettaa näiden saataville.

Tällainen kirjanpito on säilytettävä vähintään sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välisen suhteen keston ajan. Sijoituspalveluyrityksen on voitava noutaa tällainen kirjanpito toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun kirjanpidon on sisällettävä kaikki seuraavat:

- a) markkinointiviestinnän sisältö;
- b) yksityiskohtaiset tiedot markkinointiviestinnässä käytetystä välineestä;
- c) markkinointiviestinnän päivämäärä ja kesto, mukaan lukien asiaankuuluvat alkamis- ja päättymisajat;
- d) kohteena olevat yksityisasiakassegmentit tai profiloinnin taustatekijät;
- e) jäsenvaltiot, joissa markkinointiviestintä on asetettu saataville;
- f) markkinointiviestinnän levittämiseen osallistuvien kolmansien osapuolten henkilöllisyys.

Tällaista f alakohdassa tarkoitettua henkilöllisyyttä koskevan kirjanpidon on sisällettävä asianomaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden viralliset nimet, rekisteröidyt osoitteet, yhteystiedot ja tarvittaessa sosiaalisen median käyttäjänimet.

8. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä direktiiviä täsmentämällä ■

- a) rahoitusvälineen (-välineiden) tai sijoitus- ja oheispalvelun (-palvelujen) olennaiset ominaispiirteet, jotka on ilmoitettava kaikessa yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille suunnatussa markkinointiviestinnässä, sekä muut merkitykselliset perusteet, joilla varmistetaan, että kyseiset olennaiset ominaispiirteet esitetään näkyvästi ja että ne ovat helposti keskivertoyksityisasiakkaan saatavilla viestintävälineestä riippumatta;
- b) edellytykset, jotka markkinointiviestinnän ja markkinointikäytäntöjen olisi täytettävä, jotta ne olisivat tasapuolisia, selkeitä eivätkä harhaanjohtavia, hyötyjen, **kustannusten** ja riskien esitystavan suhteen tasapainoisia sekä sisällön ja jakelukanavien suhteen kohdeyleisön tai tapauksen mukaan kohdemarkkinan kannalta asianmukaisia.

Ammatilliset vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat ja osoittavat toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä, että luonnollisilla henkilöillä, jotka antavat sijoitusneuvontaa tai tietoa rahoitusvälineistä, sijoituspalveluista tai oheispalveluista asiakkaille sijoituspalveluyrityksen puolesta, on tarvittava tietämys ja pätevyys 24, 24 a, 24 b, 24 c ja 25 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi ja että he ylläpitävät ja päivittävät tätä tietämystä ja pätevyyttä osallistumalla säännölliseen ammatilliseen kehittämiseen ja koulutukseen, myös erityiskoulutukseen, kun yritys tarjoaa uusia rahoitusvälineitä ja sijoituspalveluja. Jäsenvaltioilla on oltava käytössä ja niiden on julkaistava tällaisen tietämyksen ja pätevyyden tehokkaaksi arvioimiseksi käytetyt perusteet.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluyritykset varmistavat ja osoittavat toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä, että luonnollisilla henkilöillä, jotka antavat sijoitusneuvontaa asiakkaille sijoituspalveluyrityksen puolesta, on vähintään liitteessä V säädetty tietämys ja pätevyys ja että he ylläpitävät niitä ja osallistuvat vähintään 15 tunnin ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen vuodessa ***työaikana. Jäsenvaltioilla on oltava käytössään ja niiden on julkaistava mekanismit, joiden avulla voidaan tehokkaasti valvoa ja arvioida sijoitusneuvontaa asiakkaille sijoituspalveluyritysten puolesta antavien luonnollisten henkilöiden tietämystä ja pätevyyttä. Mekanismeissa on erityisesti määriteltävä, missä tapauksissa kyseisiltä henkilöiltä on tietämyksen ja pätevyyden arvioinnin perusteella vaadittava ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen lisätunteja, jotka ylittävät 15 tunnin vähimmäismäärän vuodessa. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on kohdennettava asianmukainen tuntimäärä ammatillista koulutusta tarvittaviin vähimmäistietoihin jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta edistävästä kestävästä investoinneista, mukaan lukien se, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin. Jäsenvaltiot voivat säätää, että osana muuta ammattipätevyyttä hankittua ja vaadittua ammatillista jatkokoulutusta voidaan pitää pätevänä. Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että liitteessä V vahvistettujen perusteiden noudattaminen sekä ammatillisen jatkokoulutuksen ja -kehittämisen menestyksekkäs suorittaminen vuosittain on osoitettava kansallisella todistuksella tai muulla unionin tai jäsenvaltion tunnustamalla asiakirjalla.***

Siirretään komissiolle valta muuttaa tätä direktiiviä hyväksymällä 89 artiklan mukaisesti delegoitu säädös liitteessä V vahvistettujen vaatimusten tarkistamiseksi tarvittaessa.”;

14) muutetaan 25 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1, 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”1. Sijoituspalveluyrityksen on hyvissä ajoin ennen i) sijoitusneuvonnan tai salkunhoidon tarjoamista tai ii) toimeksiannon toteuttamista tai vastaanottamista ja välittämistä arvioitava sen rahoitusvälineen (-välineiden), sijoituspalvelujen tai liiketoimen (-toimien) soveltuvuus tai asianmukaisuus, joita sen asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle suositellaan tai joita sen asiakas tai potentiaalinen asiakas pyytää. Kukin näistä arvioinneista on suoritettava sijoituspalveluyrityksen asiakkaasta tai potentiaalisesta asiakkaasta saamien tietojen perusteella jäljempänä olevien vaatimusten mukaisesti.

Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että soveltuvuuden tai asianmukaisuuden arvioinnin tarkoitus selitetään asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle ennen kuin häneltä pyydetään tietoja. Asiakkaita ja potentiaalisia asiakkaita on varoitettava seuraavista seurauksista:

- a) virheellisten tai puutteellisten tietojen antaminen vaikuttaa kielteisesti sijoituspalveluyrityksen tekemän arvioinnin laatuun;
- b) tietojen puuttuminen estää yritystä määrittämästä, onko suunniteltu palvelu tai rahoitusväline niille soveltuva tai asianmukainen, ja toteuttamasta suositusta tai asiakkaan toimeksiantoa. Tällainen selitys ja varoitus on esitettävä vakiomuodossa.

Sijoituspalveluyrityksen on yksityisasiakkaan pyynnöstä toimitettava tälle raportti soveltuvuuden tai asianmukaisuuden arviointia varten kerätyistä tiedoista. Tällainen raportti on esitettävä vakiomuodossa.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu selitys ja varoitus sekä 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettun raportin muoto ja sisältö.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

2. Jollei toisesta alakohdasta muuta johdu, tarjotessaan sijoitusneuvontaa tai salkunhoitopalveluja sijoituspalveluyrityksen on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta tietyn tyyppiseen tuotteeseen tai palveluun liittyvästä sijoitusala-**ja** asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien
  - mahdollisten olemassa olevien salkkujen koostumus, ***siltä osin kuin asiakas julkistaa sen yrityksen pyynnöstä,***
  - sen kyky vastata tappioista kokonaan tai osittain,
  - sijoitustarpeet ja -tavoitteet, mukaan lukien mahdolliset kestävyysmieltymykset, ja
  - riskiraja, jotta sijoituspalveluyritys voi suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle kyseiselle henkilölle soveltuvia ja erityisesti tämän riskirajan, tappionsietokyvyn, ***kestävyysmieltymysten*** ja salkunhajauttamistarpeen mukaisia sijoituspalveluja tai rahoitusvälineitä.

Sijoituspalveluyritykset ilmoittavat asiakkaille, että on olemassa eri tyyppistä sijoitusneuvontaa. Tältä pohjalta asiakkaat voivat päättää, minkä tyyppistä neuvontaa he haluavat saada.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoitusneuvontaa, jossa suositellaan 24 artiklan 11 kohdan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, koko niputettu paketti on soveltuva.

Tarjotessaan joko sijoitusneuvontaa tai salkunhoitoa, johon liittyy rahoitusvälineen vaihto, sijoituspalveluyritysten on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan sijoituksesta ja analysoitava rahoitusvälineen vaihdon kustannukset ja hyödyt. Tarjotessaan

sijoitusneuvontaa sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkaalle, ovatko rahoitusvälineen vaihdosta koituvat hyödyt suuremmat kuin tällaiseen vaihtoon liittyvät kustannukset.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyritys muita kuin 2 kohdassa tarkoitettuja sijoituspalveluja tarjotessaan pyytää **yksityisasiakasta** tai potentiaalista **yksityisasiakasta** antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tietyn tyyppiseen tarjottuun tai pyydettyyn tuotteeseen tai palveluun liittyvästä sijoitusalaista, ■ jotta sijoituspalveluyritys voi arvioida, onko suunniteltu sijoituspalvelu (-palvelut) tai rahoitusväline (-välineet) asiakkaalle asianmukainen.

Kun suunnitellaan 24 artiklan 11 kohdan mukaisesti niputettujen palvelujen tai tuotteiden pakettia, arvioinnissa on otettava huomioon, onko koko niputettu paketti asianmukainen.

Jos sijoituspalveluyritys arvioi ensimmäisen alakohdan nojalla saadun tiedon perusteella, että tuote tai palvelu ei ole asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle asianmukainen, sen on varoitettava asiakasta tai potentiaalista asiakasta. **Kun palvelu tarjotaan yksityisasiakkaalle**, varoitus on esitettävä vakiomuodossa ja kirjattava.

Sijoituspalveluyritys ei saa toteuttaa liiketoimea, josta on annettu varoitus siitä, että tuote tai palvelu ei ole asianmukainen, paitsi jos asiakas pyytää sen toteuttamista tällaisesta varoituksesta huolimatta. Sekä asiakkaan pyyntö että yrityksen hyväksyntä on kirjattava.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään 3 alakohdassa tarkoitettun **yksityisasiakkaalle** osoitettavan varoituksen muoto ja sisältö.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.”;

- b) lisätään 4 kohtaan alakohdat seuraavasti:

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettun *yksityisasiakkaille* osoitettavan varoituksen muoto ja sisältö.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä edellä tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.”;

- c) lisätään 6 kohdan toiseen alakohtaan virke seuraavasti:

”Jollei toisin ohjeisteta, tällainen lausunto on annettava riittävän ajoissa ennen liiketoimen toteuttamista sen varmistamiseksi, että asiakas saa riittävästi aikaa tarkastella sitä ja tarvittaessa saada lisätietoja tai selvennyksiä sijoituspalveluyritykseltä.”;

- d) korvataan 8 kohta seuraavasti:

”8. Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla varmistetaan, että sijoituspalveluyritykset noudattavat tämän artiklan 1–6 kohdassa vahvistettuja periaatteita tarjotessaan asiakkailleen sijoitus- tai oheispalveluja, mukaan lukien tiedot, jotka on hankittava arvioitaessa palvelujen ja rahoitusvälineiden soveltuvuus tai asianmukaisuus niiden asiakkaille, perusteet, joilla arvioidaan yksinkertaiset rahoitusvälineet tämän artiklan 4 kohdan a alakohdan vi alakohtaa sovellettaessa, sekä palvelujen tarjoamista asiakkaille koskevan kirjanpidon ja sopimusten sekä asiakkaille tarjotuista palveluista säännöllisesti annettavien selvitysten sisältö ja muoto. Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon

- a) asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tarjottavien palvelujen luonne ottaen huomioon liiketoimien laji, kohde, suuruus, kustannukset, riskit, monimutkaisuus, hinta ja tiheys;
- b) tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne, mukaan lukien eri rahoitusvälinelajit;

- c) se, onko asiakas tai potentiaalinen asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas, tai 6 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa asiakkaiden luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi;
- c a) perusteet, joilla arvioidaan rahoitustuotteiden yhdenmukaisuus asiakkaan kestävyysmieltyymysten kanssa ja laaditaan menettelyt salkku- tai sijoitustuotetarjonnan räätälöimiseksi asiakkaan kestävyysmieltyymysten mukaisesti.”;**

14 a) lisätään 29 a artiklaan kohta seuraavasti:

”2 a. Sijoituspalveluyrityksillä, jotka tarjoavat sijoituspalveluja ammattimaisille asiakkaille, on oikeus sopia 24 ja 24 b artiklassa säädettyjen yksityiskohtaisten vaatimusten rajoitetusta soveltamisesta tällaisten asiakkaiden kanssa. Sijoituspalveluyritykset eivät saa sopia tällaisista rajoituksista sijoitusneuvonnan tai salkunhoidon osalta eivätkä, tarjotusta sijoituspalvelusta riippumatta, johdannaisia sisältävien rahoitusvälineiden osalta.”;

15) muutetaan 30 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksillä, joilla on toimilupa asiakkaiden lukuun tapahtuvaa toimeksiantojen toteuttamista ja/tai omaan lukuun tapahtuvaa kaupankäyntiä ja/tai toimeksiantojen vastaanottamista tai välittämistä varten, on mahdollisuus helpottaa tai toteuttaa liiketoimia hyväksyttävien vastapuolten kanssa ilman, että niiden on noudatettava 16 artiklan 3 a kohtaa, 24 **a**, **24 b**, **24 c**, 25 ja 27 artiklaa ja 28 artiklan 1 kohtaa kyseisissä liiketoimissa tai kyseisiin liiketoimiin suoraan liittyvissä oheispalveluissa.”;

- b) korvataan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Ensimmäisen alakohdan mukainen luokittelu hyväksyttäväksi vastapuoleksi ei vaikuta näiden yhteisöjen oikeuteen hakea yleisesti tai kauppaakohtaisesti sellaisen asiakkaan asemaa, jonka sijoituspalveluyrityksen kanssa toteuttamiin liiketoimiin sovelletaan 24, 24 a, 24 b, 24 c, 25, 27 ja 28 artiklaa.”;

16) lisätään 35 a artikla seuraavasti:

Rajatylyttävästä toiminnasta ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että sijoituspalveluja tai -toimintaa tarjoavat sijoituspalveluyritykset ja luottolaitokset ilmoittavat vuosittain kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot, kun ne tarjoavat **rajatylyttäviä palveluja palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella** yli 50 asiakkaalle yli rajojen:
  - a) luettelo vastaanottavista jäsenvaltioista, joissa sijoituspalveluyritys toimii palvelujen tarjoamisen ja toiminnan harjoittamisen vapauden perusteella 34 artiklan 2 kohdan mukaisen ilmoituksen jälkeen;
  - b) kussakin ■ jäsenvaltiossa sijoitus- ja oheispalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapauden perusteella tarjottujen palvelujen ja harjoitetun toiminnan tyyppi, laajuus ja kattavuus;
  - c) kunkin ■ jäsenvaltion osalta niiden asiakkaiden kokonaismäärä ja luokat, joille on tarjottu 31 päivänä joulukuuta päättyvän asianomaisen ajanjakson aikana b alakohdassa tarkoitettuja palveluja ja toimintaa, ja ammattimaisten ja muiden kuin ammattimaisten asiakkaiden erittely;
  - d) asiakkailta ja asianosaisilta kussakin ■ jäsenvaltiossa saatujen 75 artiklassa tarkoitettujen valitusten lukumäärä;
  - e) ■ jäsenvaltiossa käytettävän markkinointiviestinnän tyyppi.

Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikki sijoituspalveluyrityksiltä kerätyt tiedot.

2. Arvopaperimarkkinaviranomainen perustaa sähköisen tietokannan, joka sisältää 1 kohdan mukaisesti kerätyt tiedot ja johon kaikilla toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy.
3. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen yksityiskohtia, jotka sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10 artiklan mukaisesti.

4. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa täsmennetään raportoitavia tietoja koskevat vaatimukset ja muodot, menetelmät ja siirtojärjestelyt sekä ilmoitustiheys ja alkamispäivä.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tekniset täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 15 artiklan mukaisesti.

5. Arvopaperimarkkinaviranomainen julkaisee 2 kohdan mukaisesti ilmoitettujen tietojen perusteella vuosittain kertomuksen, joka sisältää anonymisoidut ja kootut tilastot unionissa sijoituspalvelujen tarjoamisen ja sijoitustoiminnan harjoittamisen vapauden perusteella tarjotuista sijoituspalveluista ja harjoitetusta sijoitustoiminnasta sekä analyysin suuntauksista.”;

17) muutetaan 69 artiklan 2 kohta seuraavasti:

-a) lisätään alakohta seuraavasti:

”b a) säännöllisesti tarkastaa markkinoilla olevien rahoitusvälineiden laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien yhdenmukaisuus asiaankuuluvien vertailuarvojen kanssa ja tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia 69 a artiklan mukaisesti;”;

a) lisätään c a alakohta seuraavasti:

”c a) harjoittaa haamuasiointitoimintaa;”;

b) lisätään k a alakohta seuraavasti:

”k a) keskeyttää tai kieltää enintään yhden vuoden ajaksi jäsenvaltiossaan sijoituspalveluyrityksen käyttämä markkinointiviestintä tai -käytännöt, jos on perusteltuja syitä uskoa, että tätä direktiiviä tai asetusta (EU) N:o 600/2014 on rikottu;”;

c) lisätään v ja w alakohta seuraavasti:

”v) toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, myös vaatimalla kolmatta osapuolta tai muuta viranomaista toteuttamaan tällaisia toimenpiteitä, joko väliaikaisesti tai pysyvästi, jotta voidaan

i) poistaa sisältöä tai rajoittaa pääsyä verkkorajapintaan tai määrätä selkeän varoituksen antamisesta asiakkaille verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä;

ii) määrätä säilytyspalvelun tarjoaja poistamaan verkkorajapinta taikka estämään pääsy siihen tai rajoittamaan sitä; tai

iii) määrätä verkkotunnusrekisteri tai -välittäjä poistamaan täydellinen verkkotunnus ja sallia asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen rekisteröidä se;

w) määrää sijoituspalveluyrityksiä käyttämään riskivaroituksia erityisen riskialttiisiin ***tai monimutkaisiin*** rahoitusvälineisiin liittyvässä tiedotusaineistossa, mukaan lukien ***yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille tarjottu tai näiden saataville asetettu*** markkinointiviestintä, jos kyseiset välineet voisivat muodostaa vakavan uhan sijoittajansuojalle;

w a) käyttää verkkosivujen haravointitekniikoita ja -välineitä tietojen keräämiseksi verkossa seuranta, valvontaa, havaitsemista ja tutkintaa varten.”;

d) lisätään alakohdat seuraavasti:

”Käyttäessään k a alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Jos tällaisia käytäntöjä tai viestintää käytetään useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, arvopaperimarkkinaviranomainen koordinoi vähintään yhden toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten k a alakohdan nojalla toteuttamia toimia.

Tässä kohdassa säädettyjen valtuuksien täytäntöönpanon ja käytön on oltava oikeasuhteista ja unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön, myös asiaankuuluvien menettelytakeiden ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteiden, mukaista. Tämän direktiivin nojalla hyväksytyjen tutkinta- ja täytäntöönpanotoimien on vastattava rikkomuksen luonnetta ja siitä aiheutuvaa todellista tai mahdollista vahinkoa.”;

17 a) lisätään artikla seuraavasti:

”69 a artikla

Vertailuarvot valvontavälineenä

1. Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii tapauksen mukaan 16 -a artiklan mukaisesti toimialatutkimusten perusteella ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan yhteisiä eurooppalaisia vertailuarvoja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa valmistettujen ja jaeltujen vertailukelpoisten rahoitusvälineiden ryhmille. Vertailuarvojen on oltava vertailukohtana sijoitustuotteiden vertailukelpoisille ryhmille, ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä niitä sijoituspalveluyritysten valmistamien tai jakelemien sijoitustuotteiden laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien arvioinnin suorittamiseksi.

Arvopaperimarkkinaviranomainen saattaa nämä vertailuarvot säännöllisesti ajan tasalle markkinoilla tapahtuvan kehityksen huomioon ottaen.

Erityistapauksissa, kun on olemassa sellaisia kansallisia erityispiirteitä, joilla on välitön vaikutus tuotteen keskeisiin ominaisuuksiin, kuten kustannuksiin, arvonkehitykseen ja laadullisiin hyötyihin, nämä on otettava huomioon. Tätä tarkoitusta varten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava nämä arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja annettava ohjeistusta siitä, miten tällaiset ominaisuudet vaikuttavat vertailuarvoihin, myös esittämällä sen vaikutuksen vaihteluväli, joka tuotteen tällaisilla ominaisuuksilla on vertailuarvojen noudattamiseen.

Kun sijoitustuotetta valmistetaan ja jaellaan vain yhdessä jäsenvaltiossa, tällaiseen tuotteeseen on sovellettava kyseisen jäsenvaltion kansallisen toimivaltaisen viranomaisen kehittämiä kansallisia vertailuarvoja.

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista kuultuaan luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, jotka koskevat kansallisten vertailuarvojen kehittämistä, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaistettu lähestymistapa unionissa, ja saattaa nämä standardit määräajoin ajan tasalle.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [18 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä neljännessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen vertailuarvojen yksinomaisena tarkoituksena on toimia kansallisille toimivaltaisille viranomaisille valvontavälineenä, jotta voidaan helpottaa mahdollisten poikkeamien tunnistamista markkinoilla olevien sijoitustuotteiden joukosta riskipohjaisen lähestymistavan perusteella ja antaa niille mahdollisuus tarvittaessa toteuttaa lisätutkimuksia.

Tätä tarkoitusta varten kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa tukeakseen niiden markkinaseulontaan liittyviä toimia.

Käyttäessään näitä valtuuksia kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on säännöllisesti tarkastettava markkinoilla olevat sijoitustuotteet ja vertailtava niitä asiaankuuluviin vertailuarvoihin. Jos ne tunnistavat vertailuarvosta poikkeavia tuotteita, ne voivat edellyttää, että sijoituspalveluyritys antaa selityksen tälle poikkeamalle, ja jos ne katsovat, että selityksellä perustellaan asianmukaisesti poikkeama, niiden on päätettävä tutkimuksensa antamalla myönteinen arvio.

Jos ne kuitenkin katsovat, että selityksellä ei perustella asianmukaisesti poikkeamaa vertailuarvosta, ne voivat edellyttää, että sijoituspalveluyritys korjaa lähestymistapaansa ja noudattaa 16 -a artiklan tuotehallintavaatimuksia toimittaakseen kuluttajalle kyseisen sijoitustuotteen aiotut laadulliset ja määrälliset ominaisuudet. Jos yritys tekee tällaisen korjauksen, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä tutkimus antamalla myönteinen arvio.

Jos sijoituspalveluyritys ei anna selitystä tai selityksellä ei perustella asianmukaisesti tuotteen poikkeamaa vertailuarvosta eikä yritys yhdenmukaista tuotteen laadullisia ja määrällisiä ominaisuuksia asiaankuuluvan vertailuarvon kanssa, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa edellyttää viimeisenä keinona, että sijoituspalveluyritys poistaa tuotteen markkinoilta.”;

18) lisätään 70 artiklan 3 kohdan a alakohtaan xxxvii–xxxxii kohta seuraavasti:

- ”xxxvii) 16 -a artiklan 1–8 kohta;
- xxxviii) 24 artiklan 5 a–5 c ja 11 a kohta;
- xxxix) 24 a artiklan 1–2 ja 6–7 kohta;
- xxxx) 24 b artiklan 1, 3 ja 4 kohta;
- xxxxi) 24 c artiklan 1–5 ja 7 kohta;
- xxxixii) 35 a artiklan 1 kohta;”;

19) muutetaan 73 artiklan 1 kohta seuraavasti:

a) korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat mekanismit, joilla voidaan ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille asetuksen (EU) N:o 600/2014 ja tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista, myös kun on kyse yrityksistä, joilla ei ole tämän direktiivin mukaista asianmukaista toimilupaa.”;

b) korvataan toisen alakohdan a alakohta seuraavasti:

”a) erityismenettelyt mahdollista tai tosiasiallista rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten, mukaan lukien turvallisten viestintäkanavien luominen näitä ilmoituksia varten. Näihin menettelyihin on sisällyttävä myös linkin luominen kunkin toimivaltaisen viranomaisen verkkosivuston etusivulle yksinkertaiseen ilmoituslomakkeeseen, jonka avulla kuka tahansa henkilö voi ilmoittaa unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia analysoimaan ilman aiheetonta viivytystä kaikki tällä ilmoituslomakkeella toimitetut ilmoitukset;”;

20) muutetaan 86 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella (tässä artiklassa ’aloitteen tekevä viranomainen’) on perusteltuja syitä uskoa, että sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella toimiva sijoituspalveluyritys rikkoo tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita tai että

sijoituspalveluyritys, jolla on sivuliike sen alueella, rikkoo sellaisia tämän direktiivin nojalla annetuista säännöksistä johtuvia velvoitteita, jotka eivät anna kyseiselle viranomaiselle toimivaltaa, sen on ilmoitettava tällaiset tiedot kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tieto tällaisen ilmoituksen tekemisestä on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Arvopaperimarkkinaviranomainen välittää tällaisen tiedon kaikkien sellaisten muiden vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoituspalveluja tai harjoittaa toimintaa.

Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 30 työpäivän kuluttua siitä, kun aloitteen tekevä viranomainen on ilmoittanut havainnoistaan, toteutettava tarvittavat toimenpiteet tai aloitettava tarvittava hallinnollinen menettely tällaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kaikki tarvittavat tiedot kaikista toteutetuista toimenpiteistä aloitteen tekevälle viranomaiselle sekä arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja kaikkien sellaisten muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joiden alueella sijoituspalveluyritys toimii.

Jos sijoituspalveluyritys kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen toteuttamista toimenpiteistä huolimatta tai toimenpiteiden osoittautuessa riittämättömiksi tai jos toimenpiteitä ei ole toteutettu toimii edelleen tavalla, joka on selvästi vastaanottavan jäsenvaltion sijoittajien etujen vastainen tai haittaa markkinoiden asianmukaista toimintaa, sovelletaan seuraavaa:

- a) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettuaan tästä ensin kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen sijoittajien suojaamiseksi ja markkinoiden asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi, mihin on kuuluttava mahdollisuus estää säännöksiä rikkovia sijoituspalveluyrityksiä aloittamasta uusia liiketoimia sen alueella. Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle sekä niiden vastaanottavien jäsenvaltioiden kaikille toimivaltaisille viranomaisille, joissa rikkomiseen syyllistynyt sijoituspalveluyritys toimii; ja

b) vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi saattaa asian arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi, ja tämä voi toimia sille asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan nojalla annettujen valtuuksien mukaisesti.”;

b) lisätään 1 a ja 1 b kohta seuraavasti:

”1 a. Jos aloitteen tekevä viranomainen on toteuttanut varotoimenpiteitä rikkomiseen syyllistynyttä sijoituspalveluyritystä vastaan 1 kohdan nojalla, minkä tahansa muun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi, jos sama sijoituspalveluyritys aiheuttaa huolenaiheita tai syyllistyy rikkomisiin, jotka ovat hyvin samankaltaisia tai samanlaisia kuin aloitteen tekevän viranomaisen havainnoissa mainitut huolenaiheet tai rikkomiset, toteuttaa kyseisen yrityksen suhteen hyvin samankaltaisia tai samanlaisia toimenpiteitä edellyttäen, että kyseisellä toimivaltaisella viranomaisella on myös perusteltuja syitä uskoa, että sen alueella on tapahtunut samankaltainen rikkominen.

Kyseisen muun vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa varotoimenpiteitä saattamatta havaintoja ensin vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi, mutta sen on ilmoitettava asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle vähintään viisi työpäivää ennen varotoimenpiteiden toteuttamista.

Tällaisista toimenpiteistä on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle sekä niiden vastaanottavien jäsenvaltioiden kaikille toimivaltaisille viranomaisille, joissa rikkomiseen syyllistynyt sijoituspalveluyritys toimii.

1 b. Jos 12 kuukauden kuluessa vähintään yksi vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista on toteuttanut toimenpiteitä 1 kohdan neljännen alakohdan a alakohdan nojalla yhden tai useamman sellaisen sijoituspalveluyrityksen suhteen, jolla on sama kotijäsenvaltio, tai jos kotijäsenvaltio on eri mieltä vastaanottavan jäsenvaltion havainnoista, arvopaperimarkkinaviranomainen voi perustaa yhteistoimintafoorumin 87 a artiklan mukaisesti.”;

21) lisätään 87 a artikla seuraavasti:

”87 a artikla

Yhteistoimintaforumit

1. Arvopaperimarkkinaviranomainen voi siinä tapauksessa, että sillä on perusteltua syytä olla huolissaan sijoittajille aiheutuvista kielteisistä vaikutuksista, omasta aloitteestaan tai yhden tai useamman asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä perustaa yhteistoimintaforumin ja koordinoita sitä asianomaisten valvontaviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja yhteistoiminnan tehostamiseksi, jos sijoituspalveluyritys harjoittaa tai aikoo harjoittaa toimintaa, joka perustuu palvelujen tarjoamisen vapauteen tai sijoittautumisvapauteen, ja jos tällaisella toiminnalla on merkitystä vastaanottavan jäsenvaltion markkinoille. Jos yhteistoimintaforumi perustetaan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle perusteltu huolensa sijoittajille aiheutuvista kielteisistä vaikutuksista.
2. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita asianomaisten valvontaviranomaisten oikeutta perustaa yhteistoimintaforumi, jos ne kaikki sopivat sen perustamisesta.
3. Yhteistoimintaforumin perustaminen 1 ja 2 kohdan mukaisesti ei rajoita kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion valvontaviranomaisille tässä direktiivissä säädettyä valvontatoimeksiantoa.
4. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1095/2010 35 artiklan soveltamista asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava arvopaperimarkkinaviranomaisen pyynnöstä kaikki tarpeelliset tiedot oikea-aikaisesti.
5. Jos vähintään kaksi yhteistoimintaforumin toimivaltaista viranomaista on eri mieltä toteutettavan toimen menettelystä tai sisällöstä tai toimen toteuttamatta jättämisestä, arvopaperimarkkinaviranomainen voi jonkin asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan auttaa toimivaltaisia viranomaisia pääsemään sopimukseen asetuksen (EU) N:o 1095/2010 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
6. Jos forumilla on erimielisyyttä ja jos on vakavaa huolta sijoittajille aiheutuvista kielteisistä vaikutuksista tai sijoituspalveluyrityksen suhteen toteutettavan toimen sisällöstä tai

toteuttamatta jättämisestä, arvopaperimarkkinaviranomainen voi **päättää yhteisten paikalla tehtävien tarkastusten aloittamisesta ja koordinoinnista.**

Arvopaperimarkkinaviranomainen pyytää kotijäsenvaltion toimivaltaista viranomaista *sekä yhteistoimintafoorumin* muita *asianomaisia* toimivaltaisia viranomaisia *osallistumaan tällaisiin yhteisiin* paikalla tehtäviin tarkastuksiin ■ .”;

22) lisätään VI a osasto seuraavasti:

”VI A OSASTO

TALOUSVALISTUS

88 a artikla

Talousvalistuksen antaminen yksityisasiakkaille ja mahdollisille yksityisasiakkaille

1. Jäsenvaltioiden on määriteltävä ja pantava täytäntöön tieto- ja koulutustoimia, jotta voidaan edistää ja lisätä kuluttajien valistusta ja tietämystä vastuullisesta sijoittamisesta heidän käyttäessään sijoituspalveluja tai oheispalveluja.

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, yliopistojen ja asiaankuuluvien sidosryhmien panos suunnitellessaan koulutusvälineitä finanssiosaamisen edistämiseksi. Tältä osin jäsenvaltioiden on asianmukaisesti harkittava pakollisen opetussisällön sisällyttämistä kansallisiin opetussuunnitelmiinsa.

Jäsenvaltioiden on perustettava ohjelmia sellaisten kuluttajajärjestöjen ja riippumattomien sijoittaja- tai osakkeenomistajajärjestöjen rahoittamiseksi, jotka tukevat yksityisasiakkaille ja potentiaalisille yksityisasiakkaille vastuullisesta sijoittamisesta annettavaa valistusta heidän käyttäessään sijoituspalveluja tai oheispalveluja.

1 a. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on käytävä vuoropuhelua ja toteutettava omasta aloitteestaan vertaisarviointeja arvioidakseen parhaiden käytäntöjen soveltuvuutta kansalliseen järjestelmäänsä.

1 b. Komissio yhteistyössä Euroopan valvontaviranomaisten, Euroopan investointipankin ja Euroopan keskuspankin kanssa

- a) helpottaa yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden ja koulutuksen ja rahoituksen alalla toimivien sidosryhmien keskuudessa;**
- b) vahvistaa finanssiosaamista koskevia selkeitä tavoitteita;**
- c) perustaa talousvalistusta ja finanssiosaamista käsittelevän foorumin, joka koostuu seuraavien edustajista:**
  - Euroopan keskuspankki;**
  - Euroopan investointipankki;**
  - Euroopan valvontaviranomaiset;**
  - kukin jäsenvaltio siten, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset nimeävät edustajan koulutus- ja rahoitusaloilta;**
  - eurooppalaiset ja kansalliset kuluttajajärjestöt;**
  - eurooppalaiset rahoitusalan keskusliitot.**

Kansainvälisiä järjestöjä sekä muita julkisia ja yksityisiä sidosryhmiä voidaan kutsua mukaan tapauskohtaisesti.

Foorumin puheenjohtajana toimii komissio. Edustajat nimitetään kahden vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia.

Jäsenvaltioiden on edistettävä finanssiosaamiseen liittyviä taitoja ja toteutettava toimenpiteitä sen kehittämiseksi.

Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 12 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen kolmen vuoden välein 1 kohdan täytäntöönpanosta. Komissio antaa ohjeita tällaisten raporttien laajuudesta.

Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 12 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen viiden vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 1 kohdan mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja esittää siinä parhaat

käytännöt, mahdollisen etenemistavan sekä havaitun kehityksen ja tulokset kunkin kertomuksen välillä.

1 c. Jäsenvaltioita kannustetaan

a) koordinoimaan toimintaansa ja tekemään yhteistyötä talousvalistukseen liittyvissä asioissa unionin tasolla, esimerkiksi avointen koordinoitimenetelmien käytön avulla ja yhteisellä parhaiden käytäntöjen vaihdolla unionin valtiovarainministerien ja unionin opetusministerien välillä sekä muiden unionin toimielinten kanssa;

b) edistämään talousvalistusta ja -koulutusta, myös elinikäisen oppimisen mahdollisuuksilla kansallisella tasolla, kuten julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksilla, sekä mentorointiohjelmilla.

Komissio ja jäsenvaltiot pyrkivät vahvistamaan yhteistyötä talousvalistuksen alalla eurooppalaisella koulutusalueella esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman Teacher Academies -aloitteen kautta. Jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään olemassa olevia välineitä ja EU:n rahoitusohjelmia unionin ja kansallisella tasolla talousvalistuksen ja -koulutuksen edistämiseksi, tukemiseksi ja mahdollistamiseksi sekä tutkintotodistusten vastavuoroisen tunnustamisen varmistamiseksi kaikkialla unionissa.

88 b artikla

Talousvalistus ja markkinointiviestintä

Talousvalistusaineistoa, jolla pyritään tukemaan yksilöiden finanssiosaamista antamalla heille mahdollisuus hankkia taloustaitoja ja jolla ei suoraan edistetä sijoituksia yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen tai niiden luokkaan tai tiettyihin sijoituspalveluihin taikka houkutella niihin, ei pidetä tässä direktiivissä tarkoitettuna markkinointiviestintänä.”;

23) korvataan 89 artikla seuraavasti:

”1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 2 päivästä heinäkuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 2 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisessa alakohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 12 kohdassa, 16 -a artiklan 11 ja 12 kohdassa, 23 artiklan 4 kohdassa, 24 artiklan 5 c ja 13 kohdassa, 24 b artiklan 2 kohdassa, 24 c artiklan 8 kohdassa, 24 d artiklan 2 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 27 artiklan 9 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 4 kohdassa, 32 artiklan 4 kohdassa, 33 artiklan 8 kohdassa, 35 a artiklan 3 ja 4 kohdassa, 52 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 4 kohdassa, 58 artiklan 6 kohdassa, 64 artiklan 7 kohdassa, 65 artiklan 7 kohdassa ja 79 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 2 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisessa alakohdassa, 4 artiklan 2 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa, 16 artiklan 12 kohdassa, 16 -a artiklan 11 ja 12 kohdassa, 23 artiklan 4 kohdassa, 24 artiklan 5 c ja 13 kohdassa, 24 b artiklan 2 kohdassa, 24 c artiklan 8 kohdassa, 24 d artiklan 2 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 27 artiklan 9 kohdassa, 28 artiklan 3 kohdassa, 30 artiklan 5 kohdassa, 31 artiklan 4 kohdassa, 32 artiklan 4 kohdassa, 33 artiklan 8 kohdassa, 35 a artiklan 3 ja 4 kohdassa, 52 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 4 kohdassa, 58 artiklan 6 kohdassa, 64 artiklan 7 kohdassa, 65 artiklan 7 kohdassa ja 79 artiklan 8 kohdassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa.
Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio antaa delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevien 2 artiklan 3 ja 4 kohdan, 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan toisen alakohdan ja 2 kohdan, 13 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 12 kohdan, 16 -a artiklan 11 ja 12 kohdan,

23 artiklan 4 kohdan, 24 artiklan 5 c ja 13 kohdan, 24 b artiklan 2 kohdan, 24 c artiklan 8 kohdan, 24 d artiklan 2 kohdan, 25 artiklan 8 kohdan, 27 artiklan 9 kohdan, 28 artiklan 3 kohdan, 30 artiklan 5 kohdan, 31 artiklan 4 kohdan, 32 artiklan 4 kohdan, 33 artiklan 8 kohdan, 35 a artiklan 3 ja 4 kohdan, 52 artiklan 4 kohdan, 54 artiklan 4 kohdan, 58 artiklan 6 kohdan, 64 artiklan 7 kohdan, 65 artiklan 7 kohdan ja 79 artiklan 8 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kolmella kuukaudella.”;

23 a) lisätään 90 artiklaan 5 kohta seuraavasti:

”5. Komissio laatii ... päivään ...kuuta ... [5 vuotta tämän direktiivin voimaantulosta] mennessä arvopaperimarkkinaviranomaista ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan kertomuksen, jossa arvioidaan, olisiko taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten markkinatietojen tarjoajat sisällytettävä tämän direktiivin soveltamisalaan. Komissio ottaa huomioon markkinakehityksen ja käytettävissään olevan asiaankuuluvan näytön. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti seuraavia seikkoja:

- a) taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten markkinatietojen tarjoajien lukumäärän ja moninaisuuden kehitys;**
- b) niiden vaatimusten asianmukaisuus, joita asetetaan unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten markkinatietojen tarjoajien toiminnalle unionissa;**
- c) taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten markkinatietojen tarjoajien markkinoiden toiminta unionissa, mukaan lukien mahdolliset eturistiriidat, ja arvopaperimarkkinaviranomaisen harjoittama markkinoiden valvonta.**

Jos komissio katsoo sen aiheelliseksi, kertomukseen liitetään lainsäädäntöehdotus tämän direktiivin muuttamiseksi.”;

24) muutetaan liite II tämän direktiivin liitteen I mukaisesti;

25) lisätään liite V tämän direktiivin liitteen II mukaisesti.

Direktiivin (EU) 2016/97 muuttaminen

Muutetaan direktiivi (EU) 2016/97 seuraavasti:

-1) korvataan 1 artiklan 6 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta seuraavasti:

”Konsernin sisäisiä suhteita rajoittamatta, jos kolmanteen maahan sijoittautunut vakuutusedustaja tai jälleenvakuutusedustaja harjoittaa vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista sellaisen unionissa rekisteröidyn vakuutusedustajan tai jälleenvakuutusedustajan puolesta, joka toimii sen puolesta tai jolla on läheiset sidokset tällaiseen kolmannen maan vakuutusedustajaan tai jälleenvakuutusedustajaan, jäsenvaltioiden on vaadittava, että kolmannessa maassa rekisteröidyt vakuutusedustajat ja jälleenvakuutusedustajat perustavat sivuliikkeen niiden alueelle ja hakevat rekisteröintiä 3 artiklan mukaisesti 2 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohdassa määriteltyjen vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamisen aloittamista ja harjoittamista varten asianomaisessa jäsenvaltiossa. Kun on kyse konsernin sisäisten suhteiden toiminnasta, jäsenvaltioiden on varmistettava, että mikä tahansa rekisteröity vakuutusedustaja tai jälleenvakuutusedustaja, joka toimii kolmannen maan vakuutusedustajan tai jälleenvakuutusedustajan puolesta tai jolla on läheiset sidokset siihen ja joka ei pysty osoittamaan kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle

a) 3 artiklan mukaisen rekisteröintiprosessin aikana tai 3 artiklan 4 kohdan viidennen alakohdan mukaisen rekisteröinnin voimassaolon säännöllisen tarkistamisen perusteella, että sillä on kyseisessä jäsenvaltiossa asianmukainen yritystoiminnan taso, eli sillä on asianmukainen tietämys ja pätevyys voidakseen suorittaa tehtävänsä ja hoitaa velvollisuutensa asianmukaisesti 3 artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan ja 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ei saa aloittaa ja harjoittaa 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä vakuutusten tarjoamista kyseisessä jäsenvaltiossa tai, jos se on jo rekisteröity kyseisessä jäsenvaltiossa, se on poistettava rekisteristä 3 artiklan 4 kohdan kuudennen alakohdan mukaisesti; ja

b) rajoittamatta tilanteita, joissa asianmukainen yritystoiminnan taso osoitetaan kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle i alakohdan nojalla, vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan sivuliikkeen perustamista kolmanteen maahan ensisijaisena tarkoituksena harjoittaa vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoamista.”;

1) muutetaan 2 artiklan 1 kohta seuraavasti:

a) korvataan 4 alakohdan c alakohta seuraavasti:

”c) kyseiset vakuutustuotteet eivät kata henkivakuutus- tai vastuuriskejä, lukuun ottamatta vastuuriskit kattavaa vakuutusturvaa, joka täydentää vakuutusedustajan pääasiallisen ammatillisen toimintansa yhteydessä tarjoamaa tavaraa tai palvelua;”;

b) korvataan 8 alakohta seuraavasti:

”8) ’vakuutusten tarjoajalla’ vakuutusedustajaa, sivutoimista vakuutusedustajaa tai vakuutusyritystä, joka harjoittaa vakuutusten tarjoamista;”;

c) lisätään 19–22 alakohta seuraavasti:

”19) ’sähköisellä muodolla’ mitä tahansa muuta pysyvää välinettä kuin paperia;

20) ’markkinointiviestinnällä’ mitä tahansa tietojen antamista, lukuun ottamatta unionin tai kansallisessa lainsäädännössä vaadittua tietojen antamista tai 16 b artiklassa tarkoitettua talousvalistusaineistoa, jolla suoraan tai välillisesti edistetään vakuutustuotteiden myyntiä taikka suoraan tai välillisesti houkutellaan vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin tehtäviin sijoituksiin ja

a) jota toteuttaa vakuutusyritys tai vakuutusedustaja taikka kolmas osapuoli, jota tällainen vakuutusyritys tai vakuutusedustaja palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella;

b) jota toteutetaan luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille;

c) jota toteutetaan missä tahansa muodossa ja minkä tahansa kanavan kautta;

20 a) ’influensserilla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa kaupallista vaikuttamistoimintaa hyödyntämällä suosiotaan välittämiseen yleisölle sähköisesti ja millaista tahansa delegoidun asetuksen (EU) 2017/565 2 artiklan 5 alakohdassa määriteltyä palkkiota vastaan sisältöä, jonka tarkoituksena on suoraan tai välillisesti edistää rahoitustuotteiden tai -sopimusten myyntiä;

21) ’markkinointikäytännöllä’ mitä tahansa strategiaa tai välineen tai menetelmän käyttöä, jota vakuutusyritys tai vakuutusedustaja tai mikä tahansa kolmas osapuoli, jota tällainen vakuutusyritys tai vakuutusedustaja palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella, soveltaa

- a) levittääkseen suoraan tai välillisesti markkinointiviestintää;
  - b) lisätäkseen tai parantaakseen markkinointiviestinnän tavoitavuutta ja vaikuttavuutta;
  - c) edistääkseen millä tahansa tavalla vakuutusyritysten, vakuutusedustajien tai vakuutus tuotteiden myyntiä;
- 22) 'verkkorajapinnalla' mitä tahansa ohjelmistoa, mukaan lukien verkkosivusto, verkkosivuston osa tai sovellus, ***mukaan lukien mobiilisovellus***.”;
- 2) muutetaan 3 artikla seuraavasti:
- a) ***korvataan 4 kohdan neljäs alakohta seuraavasti:***
”Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä sivutoimisten vakuutusedustajien rekisteröinnin edellytyksenä on 10 artiklassa säädettyjen asiaan liittyvien vaatimusten täyttäminen, mukaan lukien vaatimus, jonka mukaan vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla on oltava 1 artiklan 6 kohdan mukaisesti asianmukainen yritystoiminnan taso, kun on kyse konsernin sisäisestä suhteesta rekisteröidyn vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan sivuliikkeeseen kolmannessa maassa.”;
  - a) korvataan 4 kohdan kuudennen alakohdan toinen virke seuraavasti:
”Kotijäsenvaltion on tapauksen mukaan välittömästi ilmoitettava vastaanottavalle jäsenvaltiolle rekisteristä poistamisesta.”;
  - b) lisätään 5 kohtaan alakohta seuraavasti:
”Jos rekisteröinti evätään tai jos vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja poistetaan rekisteristä, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava päätöksestään hakijalle tai asianomaiselle vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle hyvin perustellussa asiakirjassa ja ilmoitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle tällaisen rekisteröinnin epäämisen tai rekisteristä poistamisen syyt.”;
  - c) lisätään 5 a kohta seuraavasti:
”5 a. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii ja asettaa toimivaltaisten viranomaisten saataville luettelon kaikista vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajista tai sivutoimisista

vakuutusedustajista, joiden rekisteröinti on evätty tai jotka toimivaltainen viranomainen on poistanut rekisteristä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa luettelossa on tapauksen mukaan oltava tiedot palveluista tai toiminnasta, joita varten kukin vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja on hakenut rekisteröintiä, sekä rekisteröinnin epäämisen tai rekisteristä poistamisen syyt, ja se on saatettava säännöllisesti ajan tasalle.”;

d) lisätään 7 kohtaan alakohdat seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset säilyttävät sisämarkkinoiden eheyden tehdessään päätöksensä rekisteröinnin myöntämisestä tai epäämisestä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle, joka on oikeushenkilö.

Jos vakuutusedustajalla tai sivutoimisella vakuutusedustajalla, joka on oikeushenkilö, on keskushallinto samassa jäsenvaltiossa kuin sen sääntömääräinen kotipaikka mutta se tarjoaa tai harjoittaa sijoitustoimintaa yksinomaan muissa jäsenvaltioissa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustajalla tai sivutoimisella vakuutusedustajalla on riittävä käsitys riskeistä ja lakisääteisistä vaatimuksista, joita siihen tai sen asiakkaisiin kohdistuu, ja että se toimii tavalla, joka on johdonmukainen unionin oikeuden ja sisämarkkinoiden periaatteiden kanssa, pidättyen asettamasta rajoituksia rajatylittäviä palveluja näiden periaatteiden mukaisesti tarjoaville yrityksille.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen tekee yhteistyötä vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa arvioidessaan ensimmäisen alakohdan täyttymistä.”;

3) muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jolla on perusteltuja syitä uskoa, että sen alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella toimiva vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja rikkoo tämän direktiivin nojalla

hyväksytyistä säännöksistä johtuvia velvoitteita, on ilmoitettava tästä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle *ilman aiheetonta viivytystä*.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle, että se on ilmoittanut kotijäsenvaltiolle näkökannoistaan.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa tällaiset tiedot kaikkien sellaisten muiden vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja toimii palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

Kun kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on arvioinut ensimmäisen alakohdan mukaisesti saamansa tiedot, sen on tapauksen mukaan toteutettava aiheelliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi viipymättä ja viimeistään 30 työpäivän kuluttua siitä, kun se on saanut ilmoituksen vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.

Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tällaisista toteutetuista toimenpiteistä. Kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja kaikkien sellaisten muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joiden alueella vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja toimii palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, kaikki merkitykselliset tiedot toteutetusta toimenpiteestä.

Jos vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja edelleenkin toimii tavalla, joka selvästi ja laajamittaisesti vahingoittaa vastaanottavan jäsenvaltion kuluttajien etuja tai joka haittaa vakuutus- ja jälleenvakuutusmarkkinoiden moitteetonta toimintaa, vaikka kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on toteuttanut toimenpiteitä tai koska nämä toimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi tai niitä ei ole toteutettu, vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi ilmoitettuaan asiasta kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle toteuttaa aiheelliset toimenpiteet estääkseen säännösten vastaisen toiminnan jatkumisen ja, jos se on ehdottoman tarpeellista, estää edustajaa jatkamasta uutta liiketoimintaansa alueellaan.”;

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava asianomaiselle vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalle tai sivutoimiselle vakuutusedustajalle kaikista 1 ja

2 kohdan nojalla toteutetuista toimenpiteistä hyvin perustellussa asiakirjassa ja ilmoitettava näistä toimenpiteistä ilman aiheetonta viivytystä kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava näistä toimenpiteistä myös komissiolle, vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja niiden vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja tai sivutoiminen vakuutusedustaja toimii palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.”;

c) lisätään 4 kohta seuraavasti:

”4. Jos 12 kuukauden kuluessa vähintään kaksi vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaista viranomaista on toteuttanut toimenpiteitä 1 kohdan nojalla yhden tai useamman sellaisen vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan tai sivutoimisen vakuutusedustajan suhteen, jolla on sama kotijäsenvaltio, tai jos kotijäsenvaltio on eri mieltä vastaanottavan jäsenvaltion havainnoista, vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen voi perustaa yhteistoimintafoorumin 12 b artiklan mukaisesti.”;

4) lisätään 9 a artikla seuraavasti:

”9 a artikla

Rajatyöttävästä toiminnasta ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vakuutusten tarjoajat ilmoittavat vuosittain kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot, kun ne harjoittavat ***rajatyöttävää toimintaa palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella*** siten, että niillä on yli 50 asiakasta yli rajojen:

- a) luettelo vastaanottavista jäsenvaltioista, joissa vakuutusten tarjoaja toimii palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella;
- b) kussakin ■ jäsenvaltiossa harjoitetun vakuutusten tarjoamisen laajuus ja kattavuus;
- c) kussakin ■ jäsenvaltiossa tarjottavien vakuutustuotteiden tyyppi;
- d) kunkin ■ jäsenvaltion osalta asiakkaiden kokonaismäärä 31 päivänä joulukuuta päättyvänä asianomaisena ajanjaksona;
- e) asiakkailta ja asianosaisilta kussakin ■ jäsenvaltiossa saatujen valitusten lukumäärä.

Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikki tiedot, jotka vakuutusten tarjoajat ovat ilmoittaneet ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

2. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen perustaa sähköisen tietokannan, joka sisältää 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot. Kaikilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava pääsy tietokantaan.
3. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen yksityiskohtia.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10 artiklan mukaisesti.

4. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa täsmennetään 1 kohdan mukaisesti raportoitavia ja toimitettavia tietoja koskevat vaatimukset ja muodot, menetelmät ja siirtojärjestelyt sekä ilmoitustiheys ja alkamispäivä.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten täytäntöönpanostandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 15 artiklan mukaisesti.

5. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen julkaisee 2 kohdan mukaisesti ilmoitettujen tietojen perusteella vuosittain kertomuksen, joka sisältää anonymisoidut ja kootut tilastot unionissa palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella harjoitetusta vakuutusten tarjoamisesta sekä analyysin suuntauksista.”;

5) muutetaan 10 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajilla sekä niillä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijöillä, jotka harjoittavat vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoamista, on tarvittava tietämys ja pätevyys voidakseen suorittaa tehtävänsä ja hoitaa velvollisuutensa asianmukaisesti.

Kun on kyse konsernin sisäisestä suhteesta rekisteröidyn vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan sivuliikkeeseen kolmannessa maassa, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on arvioitava, onko rekisteröidyllä vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla 1 artiklan 6 kohdan mukaisesti asianmukainen yritystoiminnan taso kotijäsenvaltiossa, ottamalla huomioon, onko vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajalla, mukaan lukien sen työntekijät, kun vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja on oikeushenkilö, tarvittava tietämys ja pätevyys voidakseen suorittaa tehtävänsä ja hoitaa velvollisuutensa asianmukaisesti.”;

b) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäinen, toinen ja kolmas alakohta seuraavasti:

”Kotijäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajat sekä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijät ja vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien työntekijät ylläpitävät ja päivittävät tietämystään ja pätevyyttään osallistumalla säännölliseen ammatilliseen kehittämiseen ja koulutukseen, myös erityiskoulutukseen, kun vakuutus- tai jälleenvakuutusyritykset ja -edustajat tarjoavat uusia vakuutustuotteita tai -palveluja.

Ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi kotijäsenvaltioilla on oltava käytössään ja niiden on julkaistava mekanismit, joiden avulla voidaan tehokkaasti valvoa ja arvioida vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien sekä vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten työntekijöiden ja vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien työntekijöiden liitteessä V säädettyä tietämystä ja pätevyyttä, jolloin lähtökohtana on vähintään 15 tunnin ammatillinen koulutus tai kehittäminen vuodessa ***työaikana***, ottaen huomioon myytävien tuotteiden luonne, tarjoajan tyyppi, kunkin toimijan rooli sekä vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajalla harjoitettu toiminta.

Mekanismeissa on erityisesti määriteltävä, missä tapauksissa työntekijältä tai edustajalta on tietämyksen ja pätevyyden arvioinnin perusteella vaadittava ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen lisätunteja, jotka ylittävät 15 tunnin

vähimmäismäärän vuodessa. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on kohdennettava asianmukainen tuntimäärä vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevaa neuvontaa tarjoavien vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten ja vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien työntekijöiden ammatillista koulutusta tarvittaviin vähimmäistietoihin jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta edistävästä kestävästä investoinneista, mukaan lukien se, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin.

Kun on kyse pienistä edustajista, jotka tarjoavat sekä rahoitusvälineitä että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, jäsenvaltiot voivat säätää ammatillisen koulutuksen tuntimäärää koskevista erityisvaatimuksista.

Kotijäsenvaltioiden on edellytettävä, että liitteessä I vahvistettujen perusteiden noudattaminen sekä ammatillisen jatkokoulutuksen ja -kehittämisen menestyksekkäs suorittaminen vuosittain on osoitettava kansallisella todistuksella ***tai muulla unionin tai jäsenvaltion tunnustamalla asiakirjalla.***”;

ii) lisätään alakohta seuraavasti:

”Siirretään komissiolle valta muuttaa tätä direktiiviä hyväksymällä 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteessä I vahvistettujen vaatimusten tarkistamiseksi tarvittaessa.”;

c) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajalla on oltava ammatillisesta virheestä aiheutuvan korvausvastuun kattamiseksi koko unionin alueella voimassa oleva ammatillinen vastuuvakuutus tai muu vastaava vakuus, jonka määrä on vähintään **1 564 610** euroa kutakin vahinkoa kohden ja yhteensä **2 315 610** euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohden, jollei vakuutus- tai jälleenvakuutusyritys tai muu yritys, jonka puolesta vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja toimii tai on valtuutettu toimimaan, jolle ole myöntänyt sille tällaista vakuutusta tai vastaavanlaista vakuutusta tai jollei tämä yritys ole ottanut täyttä vastuuta edustajan toimista.”;

d) korvataan 6 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) vaatimus, että edustajan taloudellisen kantokyvyn on oltava pysyvästi 4 prosenttia vuotuisesta saatujen vakuutusmaksujen määrästä ja vähintään 18 750 euroa;”;

6) lisätään 12 artiklan 3 kohtaan alakohdat seuraavasti:

”Ensimmäisen alakohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuihin valtuuksiin on kuuluttava valtuudet

a) saada tutustua kaikkiin sellaisiin missä tahansa muodossa oleviin asiakirjoihin tai muihin tietoihin, joiden toimivaltainen viranomainen katsoo voivan olla merkityksellisiä ja tarpeellisia tehtäviensä suorittamisen kannalta, ja saada tai ottaa jäljennös näistä asiakirjoista tai tiedoista;

b) pyytää tai vaatia tietojen toimittamista kaikilta henkilöiltä ja tarvittaessa kutsua henkilö kuultavaksi tietojen saamiseksi;

b a) toteuttaa säännöllisiä tarkastuksia, jotka koskevat markkinoilla olevien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien yhdenmukaisuutta asiaankuuluvien vertailuarvojen kanssa, ja tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia tämän direktiivin 12 a artiklan mukaisesti;”;

c) suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia tai tutkintoja;

d) harjoittaa haamuasiointitoimintaa;

e) vaatia varojen jäädyttämistä tai takavarikoimista tai sekä varojen jäädyttämistä että takavarikoimista;

f) vaatia ammattitoiminnan väliaikaista kieltämistä;

g) vaatia vakuutusyritysten tai vakuutusedustajien tilintarkastajia toimittamaan tietoja;

h) viedä asioita tuomioistuimeen syytetoimia varten;

i) sallia tilintarkastajien tai asiantuntijoiden suorittamat tarkastukset tai tutkinnat;

j) keskeyttää tai kieltää enintään yhden vuoden ajaksi jäsenvaltiossaan käytetty markkinointiviestintä tai -käytännöt, jos on perusteltuja syitä uskoa, että tätä direktiiviä on rikottu;

k) vaatia sellaisen käytännön tai menettelytavan tilapäistä tai pysyvää lopettamista, jonka toimivaltainen viranomainen katsoo olevan ristiriidassa tämän direktiivin

täytäntöönpanemiseksi annettujen säännösten kanssa, ja estää kyseisen käytännön tai menettelytavan toistuminen;

- l) toteuttaa kaikentyyppisiä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että vakuutusyritykset ja vakuutusedustajat täyttävät jatkuvasti lakisääteiset vaatimukset;
- m) keskeyttää tai kieltää vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoaminen;
- n) keskeyttää vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoaminen, jos vakuutusyritys tai vakuutusten tarjoaja ei ole noudattanut 25 artiklaa;
- o) vaatia luonnollisen henkilön erottamista vakuutusyrityksen tai vakuutusten tarjoajan ylimmästä hallintoelimestä;
- p) toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, myös vaatimalla kolmatta osapuolta tai muuta viranomaista toteuttamaan tällaisia toimenpiteitä, joko väliaikaisesti tai pysyvästi, jotta voidaan
  - i) poistaa sisältöä tai rajoittaa pääsyä verkkorajapintaan tai määrätä selkeän varoituksen antamisesta asiakkaille verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä;
  - ii) määrätä säilytyspalvelun tarjoaja poistamaan verkkorajapinta taikka estämään pääsy siihen tai rajoittamaan sitä;
  - iii) määrätä verkkotunnusrekisteri tai -välittäjä poistamaan täydellinen verkkotunnus ja sallia asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen rekisteröidä se;
- q) määrätä käyttämään riskivaroituksia vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden **ja tapauksen mukaan perustana olevien sijoitusvaihtoehtojen** osalta erityisen riskialttiisiin vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin ja tapauksen mukaan **perustana oleviin sijoitusvaihtoehtoihin** liittyvässä tiedotusaineistossa, mukaan lukien markkinointiviestintä, jos kyseiset tuotteet **perustana olevat sijoitusvaihtoehdot** voisivat muodostaa vakavan uhan sijoittajansuojalle;
  - q a) käyttää verkkosivujen haravoitintekniikoita ja -välineitä tietojen keräämiseksi verkossa seurantaa, valvontaa, havaitsemista ja tutkintaa varten.**

Käyttäessään j alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle. Jos tällaisia käytäntöjä tai viestintää käytetään useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen koordinoi vähintään

yhden toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten j alakohdan nojalla toteuttamia toimia.

Tässä kohdassa säädettyjen valtuuksien täytäntöönpanon ja käytön on oltava oikeasuhteista ja unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön, myös asiaankuuluvien menettelytakeiden ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteiden, mukaista. Tämän direktiivin nojalla hyväksytyjen tutkinta- ja täytäntöönpanotoimien on vastattava rikkomuksen luonnetta ja siitä aiheutuvaa todellista tai mahdollista vahinkoa.”;

6 a) lisätään artikla seuraavasti:

”12 -a artikla

Vertailuarvot valvontavälineenä

1. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii tapauksen mukaan 25 artiklan mukaisesti toimialatutkimusten perusteella ja arvopaperimarkkinaviranomaista ja kansallisia toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan yhteisiä eurooppalaisia vertailuarvoja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa valmistettujen ja jaeltujen vertailukelpoisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden ryhmille. Vertailuarvojen on oltava vertailukohtana vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden vertailukelpoisille ryhmille, ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä niitä vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien jakelemien tai valmistamien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien arvioinnin suorittamiseksi.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen saattaa nämä vertailuarvot säännöllisesti ajan tasalle markkinoilla tapahtuvan kehityksen huomioon ottaen.

Erityistapauksissa, kun on olemassa sellaisia kansallisia erityispiirteitä, joilla on välitön vaikutus tuotteen keskeisiin ominaisuuksiin, kuten kustannuksiin, arvonkehitykseen ja laadullisiin hyötyihin, nämä on otettava huomioon. Tätä tarkoitusta varten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava nämä vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ja annettava ohjeistusta siitä, miten tällaiset ominaisuudet vaikuttavat vertailuarvoihin, myös esittämällä sen vaikutuksen vaihteluväli, joka tuotteen tällaisilla ominaisuuksilla on vertailuarvojen noudattamiseen.

Kun vakuutusmuotoista sijoitustuotetta valmistetaan ja jaellaan vain yhdessä jäsenvaltiossa, tällaiseen tuotteeseen on sovellettava kyseisen jäsenvaltion kansallisen toimivaltaisen

viranomaisen kehittämiä kansallisia vertailuarvoja. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, jotka koskevat kansallisten vertailuarvojen kehittämistä, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaistettu lähestymistapa unionissa, ja saattaa nämä standardit määräajoin ajan tasalle.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [18 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä neljännessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen vertailuarvojen yksinomaisena tarkoituksena on toimia kansallisille toimivaltaisille viranomaisille valvontavälineenä, jotta voidaan helpottaa mahdollisten poikkeamien tunnistamista markkinoilla olevien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden joukosta riskipohjaisen lähestymistavan perusteella ja antaa niille mahdollisuus tarvittaessa toteuttaa lisätutkimuksia.

Tätä tarkoitusta varten kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa tukeakseen niiden markkinaseulontaan liittyviä toimia.

Käyttäessään näitä valtuuksia kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on säännöllisesti tarkastettava markkinoilla olevat vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet ja vertailtava niitä asiaankuuluviin vertailuarvoihin. Jos ne tunnistavat tuotteita, jotka poikkeavat vertailuarvosta, ne voivat edellyttää, että vakuutusyritys tai vakuutusedustaja antaa selityksen tälle poikkeamalle, ja jos ne katsovat, että selityksellä perustellaan asianmukaisesti poikkeama, niiden on päätettävä tutkimus antamalla myönteinen arvio.

Jos ne kuitenkin katsovat, että selityksellä ei perustella poikkeamaa vertailuarvosta, ne voivat edellyttää, että vakuutusyritys tai vakuutusedustaja korjaa lähestymistapaansa ja noudattaa tämän direktiivin 25 artiklan tuotehallintavaatimuksia toimittaakseen kuluttajalle kyseisen tuotteen aiotut laadulliset ja määrälliset ominaisuudet. Jos yritys tai edustaja tekee tällaisen korjauksen, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä tutkimus antamalla myönteinen arvio.

Jos vakuutusyritys tai vakuutusedustaja ei anna selitystä tai selityksellä ei perustella asianmukaisesti tuotteen poikkeamaa vertailuarvosta eikä yritys tai edustaja yhdenmukaista

tuotteen laadullisia ja määrällisiä ominaisuuksia asiaankuuluvan vertailuarvon kanssa, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat edellyttää viimeisenä keinona, että vakuutusyritys tai vakuutusedustaja poistaa tuotteen markkinoilta.”;

7) lisätään 12 a ja 12 b artikla seuraavasti:

”12 a artikla

Yhteistyö ja tietojen vaihto vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tätä direktiiviä sovellettaessa tehtävä yhteistyötä vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle kaikki tiedot, jotka vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen tarvitsee tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi.

12 b artikla

Yhteistoimintaforumit

1. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi siinä tapauksessa, että sillä on perusteltua syytä olla huolissaan vakuutuksenottajille aiheutuvista kielteisistä vaikutuksista, omasta aloitteestaan tai yhden tai useamman asianomaisen valvontaviranomaisen pyynnöstä perustaa yhteistoimintaforumin ja koordinoita sitä asianomaisten valvontaviranomaisten välisen tietojenvaihdon ja yhteistoiminnan tehostamiseksi, jos vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoaja harjoittaa tai aikoo harjoittaa vakuutusten tarjoamista, joka perustuu palvelujen tarjoamisen vapauteen tai sijoittautumisvapauteen, ***tai jos vakuutusten valmistaja tarjoaa tai aikoo tarjota tuotteita toisessa jäsenvaltiossa vastaanottavassa jäsenvaltiossa rekisteröityjä vakuutusten tarjoajia käyttäen*** ja jos tällaisella toiminnalla on merkitystä vastaanottavan jäsenvaltion markkinoille. Jos yhteistoimintaforumi perustetaan toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, kyseisen toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle perusteltu huolensa sijoittajille aiheutuvista kielteisistä vaikutuksista.
2. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita asianomaisten valvontaviranomaisten oikeutta perustaa yhteistoimintaforumi, jos ne kaikki sopivat sen perustamisesta.

3. Yhteistoimintafoorumin perustaminen 1 ja 2 kohdan mukaisesti ei rajoita kotijäsenvaltion ja vastaanottavan jäsenvaltion valvontaviranomaisille tässä direktiivissä säädettyä valvontatoimeksiantoa.
4. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1094/2010 35 artiklan soveltamista asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen pyynnöstä kaikki tarpeelliset tiedot oikea-aikaisesti.
5. Jos vähintään kaksi yhteistoimintafoorumin toimivaltaista viranomaista on eri mieltä toteutettavan toimen menettelystä tai sisällöstä tai toimen toteuttamatta jättämisestä, vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi jonkin asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan auttaa toimivaltaisia viranomaisia pääsemään sopimukseen asetuksen (EU) N:o 1094/2010 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
6. Jos foorumilla on erimielisyyttä ja jos on vakavaa huolta vakuutuksenottajille aiheutuvista kielteisistä vaikutuksista tai vakuutusten tai jälleenvakuutusten tarjoajien suhteen toteutettavan toimen sisällöstä tai toteuttamatta jättämisestä, vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi **päätää yhteisten paikalla tehtävien tarkastusten aloittamisesta ja koordinoinnista. Tässä tapauksessa vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen pyytää kotijäsenvaltion toimivaltaista viranomaista sekä yhteistoimintafoorumin muita asianomaisia** toimivaltaisia viranomaisia **osallistumaan tällaisiin** yhteisiin paikalla tehtäviin tarkastuksiin ■ .”;

8) korvataan 14 artikla seuraavasti:

”14 artikla

Valitukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusten ja jälleenvakuutusten tarjoajat ottavat käyttöön asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt, mukaan lukien sähköiset viestintäkanavat, sen varmistamiseksi, että asiakkaiden ja muiden asianosaisten, erityisesti kuluttajajärjestöjen, valitukset käsitellään asianmukaisesti ja että tämän direktiivin mukaisia oikeuksiaan käyttäviin asiakkaisiin ja muihin asianosaisiin ei kohdistu rajoituksia. Näiden menettelyjen ja järjestelyjen on annettava asiakkaille ja muille asianosaisille mahdollisuus tehdä valituksia ja saada vastauksia samalla kielellä, jolla viestintäaineisto tai mahdolliset sopimusasiakirjat toimitettiin.

Kaikissa tapauksissa on varmistettava, että valittajat saavat vastauksen valitukseensa 40 työpäivän kuluessa.”;

9) lisätään 16 a ja 16 b artikla seuraavasti:

”16 a artikla

Talousvalistuksen antaminen asiakkaille

1. Jäsenvaltioiden on *määriteltävä ja pantava täytäntöön tieto- ja koulutustoimia, jotta voidaan edistää ja lisätä asiakkaiden valistusta ja tietämystä* vakuutuslaitosten vastuullisesta ostamisesta heidän käyttäessään vakuutuspalveluja tai oheispalveluja.

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, yliopistojen ja asiaankuuluvien sidosryhmien panos suunnitellessaan koulutusvälineitä finanssiosaamisen edistämiseksi. Tältä osin jäsenvaltioiden on harkittava pakollisen opetussisällön sisällyttämistä kansallisiin opetussuunnitelmiinsa.

Jäsenvaltiot voivat perustaa ohjelmia sellaisten kuluttajajärjestöjen ja riippumattomien sijoittaja- tai osakkeenomistajajärjestöjen rahoittamiseksi, jotka tukevat yksityisasiakkaille ja potentiaalisille yksityisasiakkaille vastuullisesta sijoittamisesta annettavaa valistusta heidän käyttäessään sijoituspalveluja tai oheispalveluja.

1 a. *Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on käytävä vuoropuhelua ja toteutettava omasta aloitteestaan vertaisarviointia arvioidakseen parhaiden käytäntöjen soveltuvuutta kansalliseen järjestelmäänsä.*

1 b. *Komissio yhteistyössä Euroopan valvontaviranomaisten, Euroopan investointipankin ja Euroopan keskuspankin kanssa*

a) helpottaa yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden ja koulutuksen ja rahoituksen alalla toimivien sidosryhmien keskuudessa;

b) vahvistaa finanssiosaamista koskevia selkeitä tavoitteita;

c) perustaa talousvalistusta ja finanssiosaamista käsittelevän foorumin, joka koostuu seuraavien edustajista:

- *Euroopan keskuspankki;*
- *Euroopan investointipankki;*
- *Euroopan valvontaviranomaiset;*
- *kukin jäsenvaltio siten, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset nimeävät edustajan koulutus- ja rahoitusaloilta;*
- *eurooppalaiset ja kansalliset kuluttajajärjestöt;*
- *eurooppalaiset rahoitusalan keskusliitot.*

Kansainvälisiä järjestöjä sekä muita julkisia ja yksityisiä sidosryhmiä voidaan kutsua mukaan tapauskohtaisesti.

Foorumin puheenjohtajana toimii komissio. Edustajat nimitetään kahden vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia.

Jäsenvaltioiden on edistettävä finanssiosaamiseen liittyviä taitoja ja toteutettava toimenpiteitä sen kehittämiseksi.

Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 12 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen kolmen vuoden välein 1 kohdan täytäntöönpanosta. Komissio antaa ohjeita tällaisten raporttien laajuudesta.

Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 12 kuukauden kuluttua tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen viiden vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 1 kohdan mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja esittää siinä parhaat käytännöt, mahdollisen etenemistavan sekä havaitun kehityksen ja tulokset kunkin kertomuksen välillä.

1 c. Jäsenvaltioita kehotetaan

- a) koordinoimaan toimintaansa ja tekemään yhteistyötä talousvalistukseen liittyvissä asioissa unionin tasolla, esimerkiksi avointen koordinoitimenetelmien käytön avulla ja yhteisellä parhaiden käytäntöjen vaihdolla unionin valtiovarainministerien ja unionin opetusministerien välillä sekä muiden unionin toimielinten kanssa;*

b) edistämään talousvalistusta ja -koulutusta, myös elinikäisen oppimisen mahdollisuuksilla kansallisella tasolla, esimerkiksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksilla, tai mentorointiohjelmilla.

Komissio ja jäsenvaltiot pyrkivät vahvistamaan yhteistyötä talousvalistuksen alalla eurooppalaisella koulutusalueella esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman Teacher Academies -aloitteen kautta. Jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään olemassa olevia välineitä ja unionin rahoitusohjelmia unionin ja kansallisella tasolla talousvalistuksen ja -koulutuksen edistämiseksi, tukemiseksi ja mahdollistamiseksi sekä tutkintotodistusten vastavuoroisen tunnustamisen varmistamiseksi kaikkialla Euroopan unionissa.

1 d. Jäsenvaltioiden on otettava huomioon kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, yliopistojen ja asiaankuuluvien sidosryhmien panos suunnitellessaan koulutusvälineitä finanssiosaamisen edistämiseksi.

16 b artikla

Talousvalistuksen antaminen asiakkaille ja markkinointiviestintä

Talousvalistusaineistoa, jolla pyritään tukemaan yksilöiden finanssiosaamista antamalla heille mahdollisuus hankkia taloustaitoja ja jolla ei suoraan edistetä sijoituksia yhteen tai useampaan vakuutus tuotteeseen tai niiden luokkaan taikka tiettyihin vakuutuspalveluihin taikka houkutella niihin, ei pidetä tässä direktiivissä tarkoitettuna markkinointiviestintänä.”;

10) korvataan 17 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaiken tämän direktiivin kohteeseen liittyvän tiedon, mukaan lukien markkinointiviestintä, on oltava tasapuolista ja selkeää eikä se saa olla harhaanjohtavaa.

Markkinointiviestinnän on oltava selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi, ja siinä on yksilöitävä selkeästi sen sisällöstä ja jakelusta vastaava vakuutusyritys tai vakuutusten tarjoaja riippumatta siitä, toteuttaako kyseinen vakuutusyritys tai vakuutusten tarjoaja viestinnän suoraan vai välillisesti.”;

11) korvataan 18 artikla seuraavasti:

”18 artikla

Asiakkaalle toimitettavat yleiset tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiakkaalle toimitetaan hyvissä ajoin ennen kuin vakuutus sopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova seuraavat tiedot ehdotetun sopimuksen osapuolena olevasta vakuutusyrityksestä:
  - a) yrityksen nimi ja oikeudellinen muoto;
  - b) jos vakuutus sopimusta ehdotetaan sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, jäsenvaltio, jossa vakuutusyrityksen keskushallinto ja tarvittaessa sopimusta ehdottava sivuliike sijaitsee;
  - c) keskushallinnon ja tarvittaessa sopimusta ehdottavan sivuliikkeen osoite;
  - d) tieto siitä, että vakuutusyritykselle on myönnetty toimilupa direktiivin 2009/138/EY 14 artiklan nojalla, toimiluvan myöntänyt kansallinen toimivaltainen viranomainen ja keinot toimiluvan tarkistamiseksi;
  - e) viittaus direktiivin 2009/138/EY 51 artiklassa tarkoitettuun vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskevaan kertomukseen, jotta tiedot ovat helposti asiakkaan saatavilla.
2. Jos vakuutus sopimusta ehdottaa vakuutusedustaja, kyseisen vakuutusedustajan on hyvissä ajoin ennen kuin sopimuksesta tai tarjouksesta tulee asiakasta sitova ilmoitettava asiakkaalle seuraavat lisätiedot:
  - a) vakuutusedustajan nimi, oikeudellinen muoto ja osoite sekä se, että se on vakuutusedustaja;
  - b) jos vakuutusedustaja toimii sijoittautumisvapauden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, jäsenvaltio, jossa vakuutusedustajan keskushallinto ja tarvittaessa sopimusta ehdottava sivuliike sijaitsee;
  - c) tarjoaako vakuutusedustaja ehdotettua vakuutus sopimusta koskevaa neuvontaa;

- d) 14 artiklassa tarkoitetut menettelyt, joiden avulla asiakkaat ja muut asianosaiset voivat tehdä valituksia vakuutusedustajista, ja 15 artiklassa tarkoitetut tuomioistuinlaitoksen ulkopuoliset valitus- ja oikaisumenettelyt;
- e) rekisteri, johon vakuutusedustaja on merkitty, ja keinot rekisteröinnin tarkistamiseksi;
- f) edustaako vakuutusedustaja asiakasta vai toimiiko se vakuutusyrityksen nimissä ja lukuun.

3. Jos vakuutus sopimusta ehdottaa vakuutusyritys, kyseisen vakuutusyrityksen on hyvässä ajoin ennen kuin sopimuksesta tai tarjouksesta tulee asiakasta sitova ilmoitettava asiakkaalle seuraavat lisätiedot:

- a) vakuutusyrityksen nimi, oikeudellinen muoto ja osoite sekä se, että se on vakuutusyritys, jollei tätä ole jo ilmoitettu 1 kohdan a alakohdan mukaisesti;
- b) tarjoaako vakuutusyritys ehdotettua vakuutus sopimusta koskevaa neuvontaa;
- c) 14 artiklassa tarkoitetut menettelyt, joiden avulla asiakkaat ja muut asianosaiset voivat tehdä valituksia vakuutusyrityksistä, ja 15 artiklassa tarkoitetut tuomioistuinlaitoksen ulkopuoliset valitus- ja oikaisumenettelyt;
- d) tieto siitä, että vakuutusyritykselle on myönnetty toimilupa direktiivin 2009/138/EY 14 artiklan nojalla, toimiluvan myöntänyt kansallinen toimivaltainen viranomainen ja keinot toimiluvan tarkistamiseksi, jollei tätä ole jo ilmoitettu 1 kohdan d alakohdan mukaisesti;
- e) onko vakuutusyritys ehdotetun sopimuksen valmistaja vai tarjoaako se ehdotettua sopimusta toisen vakuutusyrityksen puolesta.”;

12) muutetaan 19 artikla seuraavasti:

- a) korvataan otsikko seuraavasti:
”**Annettavat tiedot**”;
- b) muutetaan 1 kohta seuraavasti:
  - i) korvataan johdantokappale seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustaja antaa asiakkaalle hyvissä ajoin ennen kuin vakuutus sopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova ainakin seuraavat tiedot.”;

ii) korvataan c alakohdan johdantokappale seuraavasti:

”muiden vakuutustuotteiden kuin vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta”;

iii) korvataan d alakohta seuraavasti:

”d) minkä luonteisen korvauksen se saa vakuutus sopimuksen osalta ja erityisesti se, toimiiko se

i) palkkion eli asiakkaan suoraan maksaman korvauksen perusteella;

ii) minkä tahansa tyyppisen provision eli vakuutusmaksuun sisältyvän korvauksen perusteella;

iii) minkä tahansa muun tyyppisen korvauksen, mukaan lukien kaikenlainen taloudellinen hyöty, joka tarjotaan tai annetaan vakuutus sopimukseen liittyen, perusteella; tai

iv) minkä tahansa tyyppisten i, ii ja iii alakohdassa tarkoitettujen korvausten yhdistelmän perusteella.”;

iv) kumotaan e alakohta;

c) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyrittäjä ilmoittaa asiakkaalleen hyvissä ajoin ennen kuin vakuutus sopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova työntekijöidensä vakuutus sopimuksen osalta saamien korvausten luonteen.”;

13) muutetaan 20 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”1. Vakuutusten tarjoajan on hyvissä ajoin ennen kuin vakuutus sopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova asiakkaalta saatujen tietojen perusteella määritettävä kyseisen asiakkaan vaatimukset ja tarpeet ja annettava asiakkaalle

puolueetonta tietoa vakuutustuotteesta ymmärrettävässä muodossa, jotta asiakas voi tehdä päätöksensä asianmukaisin perustein.”;

b) korvataan 3, 4 ja 5 kohta seuraavasti:

- ”3. Jos vakuutusedustaja, joka tarjoaa muita vakuutustuotteita kuin vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, ilmoittaa asiakkaalle antavansa tasapuoliseen henkilökohtaiseen analyysiin perustuvaa neuvontaa, sen antaman neuvonnan on pohjaututtava analyysiin, joka kattaa riittävän suuren määrän markkinoilla tarjolla olevia vakuutus sopimuksia, jotta edustaja pystyy antamaan asiakkaalle ammatillisten kriteereiden pohjalta henkilökohtaisen suosituksen vakuutus sopimuksesta, joka täyttäisi asianmukaisesti asiakkaan tarpeet.
4. Riippumatta siitä, annetaanko neuvontaa vai ei ja onko vakuutustuote osa tämän direktiivin 24 artiklassa tarkoitettua pakettia, vakuutusten tarjoajan on hyvissä ajoin ennen kuin vakuutus sopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova annettava asiakkaalle merkitykselliset tiedot vakuutustuotteesta ymmärrettävässä muodossa, jotta asiakas voi tehdä päätöksensä asianmukaisin perustein, ja otettava samalla huomioon vakuutustuotteen monimutkaisuus ja asiakastyypit.
5. Kun kyse on direktiivin 2009/138/EY liitteessä I lueteltujen vahinkovakuutustuotteiden tarjoamisesta ja direktiivin 2009/138/EY liitteessä II lueteltujen henkivakuutustuotteiden *sekä 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan c–e alakohdassa tarkoitettujen muiden kuin henkivakuutustuotteiden* tarjoamisesta, tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettut tiedot on annettava yksityisasiakkaille vakiomuotoisessa vakuutusta koskevat tiedot sisältävässä asiakirjassa paperilla tai muulla pysyvällä välineellä.”;

c) muutetaan 8 kohta seuraavasti:

i) korvataan johdantokappale seuraavasti:

”Vahinkovakuutustuotteiden osalta vakuutusta koskevat tiedot sisältävän asiakirjan on sisällettävä seuraavat tiedot:”;

ii) lisätään j alakohta seuraavasti:

”j) sopimukseen sovellettava laki, kun osapuolet eivät voi valita lakia, tai maininta siitä, että osapuolet voivat valita sopimukseen sovellettavan lain, ja tässä tapauksessa tiedot siitä laista, jota vakuutusyrittäjä ehdottaa valittavaksi, ja toimivaltainen lainkäyttöalue.”;

d) lisätään 8 a kohta seuraavasti:

”8 a. Muiden henkivakuutustuotteiden kuin vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden **ja 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan c–e alakohdassa tarkoitettujen muiden kuin henkivakuutustuotteiden** osalta vakuutusta koskevat tiedot sisältävän asiakirjan on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) vakuutuksen tyyppi;
- b) yhteenveto vakuutusturvasta, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot vakuutusetuuksista ja -vaihtoehdoista sekä olosuhteista, joissa niitä voitaisiin soveltaa, ja tarvittaessa yhteenveto riskeistä, joita vakuutus ei kata;
- c) vakuutusmaksujen maksutapa ja maksukausi;
- d) tiedot kuhunkin etuuteen liittyvistä vakuutusmaksuista, kun on kyse joko pää- tai lisäetuuksista, silloin kun tällaiset tiedot katsotaan aiheellisiksi;
- e) tapauksen mukaan lisäetujen laskemis- ja jakamisperusteet;
- f) tärkeimmät korvausvastuun rajoitukset;
- g) velvoitteet sopimuksen alussa;
- h) velvoitteet sopimuksen voimassaoloaikana;
- i) velvoitteet siinä tapauksessa, että korvausvaatimus esitetään;
- j) merkintä takaisinostoarvosta ja vapaakirja-arvoista sekä niihin liittyvien takuiden luonteesta;
- k) tiedot direktiivin 2009/138/EY 186 artiklan mukaisesta peruuttamisoikeudesta, erityisesti yksityiskohtaiset tiedot kyseisen oikeuden käytön määräajoista ja ehdoista;
- l) yleiset tiedot kyseisen vakuutusmuodon verokohtelusta;

- m) vakuutus sopimuksen voimassaoloaika, mukaan lukien sen alkamis- ja päättymispäivät;
- n) sopimuksen irtisanomistapa;
- o) sopimukseen sovellettava laki, kun osapuolet eivät voi valita lakia, tai maininta siitä, että osapuolet voivat valita sopimukseen sovellettavan lain, ja tässä tapauksessa tiedot siitä laista, jota vakuutusyhtiö ehdottaa valittavaksi, ja toimivaltainen lainkäyttöalue.”;

e) muutetaan 9 kohta seuraavasti:

i) korvataan ensimmäisessä alakohdassa ilmaisu ”8 kohdassa” ilmaisulla ”8 a kohdassa”;

ii) korvataan toisessa alakohdassa päivämäärä ”23 päivänä helmikuuta 2017” ilmaisulla ”[HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄN MUKAINEN PÄIVÄMÄÄRÄ]”;

14) korvataan 22 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Edellä 18, 19 ja 20 artiklassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse antaa, kun vakuutusten tarjoaja harjoittaa vakuutusten tarjoamista suurten riskien varalta tai kun asiakkaat täyttävät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU* 4 artiklan 1 kohdan 10 alakohdassa määritellyjä ammattimaisia asiakkaita koskevat perusteet.

---

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).”;

15) korvataan 23 artikla seuraavasti:

”23 artikla

Sähköinen tarjoaminen ja muut pysyvät välineet

1. Vakuutusten tarjoajien on toimitettava kaikki tässä direktiivissä vaaditut tiedot asiakkaille sähköisessä muodossa.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, vakuutusten tarjoajien on yksityisasiakkaan pyynnöstä toimitettava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot maksutta paperilla.

2. Vakuutusten tarjoajien on ilmoitettava yksityisasiakkaille, että niillä on mahdollisuus saada tiedot maksutta paperilla.
3. Vakuutusten tarjoajien on ilmoitettava nykyisille yksityisasiakkaille, että ne voivat joko saada tiedot jatkossakin paperilla maksutta tai saada tiedot ainoastaan sähköisessä muodossa. Vakuutusten tarjoajien on ilmoitettava nykyisille yksityisasiakkaille, että sähköiseen muotoon siirtyminen tapahtuu automaattisesti aikaisintaan kahdeksan viikon kuluttua, elleivät ne pyydä tietojen paperilla toimittamisen jatkamista kyseisen kahdeksan viikon ajanjakson kuluessa. Nykyisille yksityisasiakkaille, jotka jo saavat sähköisessä muodossa 1 kohdassa tarkoitettut tiedot, ei tarvitse ilmoittaa asiasta.
4. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii **muun voimassa olevan lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen** arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan ja kuluttaja- ja toimialatutkimusten toteuttamisen jälkeen ... päivään ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä ja saattaa määrääjain ajan tasalle ohjeet, joissa täsmennetään sähköisessä muodossa toimitettujen tietojen esitystapa sille keskivertoasiakkaalle soveltuvalla tavalla, jolle tiedot on suunnattu.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa ohjeissa on täsmennettävä seuraavat:

- a) digitaalisesti annettavien tietojen esitystapa ja muoto ottaen huomioon erilaiset mallit ja kanavat, joita vakuutusten tarjoajat voivat käyttää tiedottamiseen asiakkailleen;
- b) tarvittavat suojatoimet, joilla varmistetaan, että tiedot ovat helposti navigoitavissa ja saatavilla riippumatta asiakkaan käyttämästä laitteesta;
- c) tarvittavat suojatoimet, joilla varmistetaan, että tiedot on helppo noutaa, ja tehdään tietojen tallentaminen pysyväälle välineelle helpoksi asiakkaille.”;

16) korvataan 25 artikla seuraavasti:

”25 artikla

Tuotehallintavaatimukset

1. Valmistajan kotijäsenvaltion on vaadittava, että vakuutusyritykset ja -edustajat, jotka valmistavat mitä tahansa vakuutustuotetta asiakkaille myytäväksi, ottavat käyttöön prosessin, jossa kukin vakuutustuote ja olemassa olevien vakuutustuotteiden merkittävät mukautukset hyväksytään ennen vakuutustuotteiden markkinointia tai tarjoamista asiakkaille, ja pitävät yllä, käyttävät ja tarkastelevat tätä prosessia, jäljempänä 'tuotteiden hyväksymismenettely'.

Tuotteiden hyväksymismenettelyn on oltava vakuutustuotteen luonteen kannalta oikeasuhteinen ja asianmukainen. Tuotteiden hyväksymismenettelyn on sisällettävä kaikki seuraavat:

- a) täsmällinen tieto yksilöidystä kohdemarkkinasta kunkin vakuutustuotteen osalta;
- b) kohdemarkkinan tavoitteiden ja tarpeiden selkeä yksilöinti;
- c) arvio siitä, onko vakuutustuote suunniteltu asianmukaisesti kohdemarkkinan tavoitteiden ja tarpeiden täyttämiseksi;
- d) arvio kaikista yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta merkityksellisistä riskeistä ja siitä, että aiottu jakelustrategia on yksilöidyn kohdemarkkinan mukainen;
- e) kohtuulliset toimet sen varmistamiseksi, että vakuutustuote tarjotaan yksilöidylle kohdemarkkinalle;
- f) vakuutusmuotoisten *ja yksityisasiakkaiden saataville asetettavien* sijoitustuotteiden osalta selkeä *arviointi ja kuvaus sekä sijoitustuotteen määrällisistä että sen laadullisista ominaisuuksista, mukaan lukien*
  - i) kaikki tuotteeseen liittyvät kulut ja veloitukset;
  - ii) **■** ovatko kyseiset kulut ja veloitukset perusteltuja *suhteessa tuotteen suunnittelusta, hallinnoinnista ja tarjoamisesta tosiasiallisesti aiheutuneisiin kuluihin ja veloituksiin* ja oikeasuhteisia *(hinnoittelumenettely)* ottaen huomioon *kohdemarkkinan tavoitteet ja tarpeet sekä tuotteen* ominaispiirteet, tavoitteet, strategia ja arvonkehitys **■** samoin kuin biometrisiä ja muita riskejä koskevat takuut ja vakuutusturva **■** ;

iii) tuotteen lisäominaisuudet ja palvelut, jotka voivat vaikuttaa sijoittajille tarjottavaan arvoon ja hyötyihin. Jos vakuutus tuote tarjoaa valikoiman perustana olevia sijoitusvaihtoehtoja, nämä vaatimukset on täytettävä myös kunkin sijoitusvaihtoehdon tasolla;

- g) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta arvio riskistä, että kohdemarkkinaan kuuluvat asiakkaat ymmärtävät väärin vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen keskeiset ominaisuudet, kustannukset ja riskit.

Sovellettaessa toisen alakohdan a alakohtaa valmistajan on osana kohdemarkkinan määrittelyä arvioitava niiden asiakkaiden tyyppi, joille tuote kohdennetaan, tuotteen ymmärtämiseksi tarvittavan tietämyksen ja kokemuksen taso, tappionsietokyky, riskiraja ja se, mahdollistaako tuote sen, että kohdemarkkina

- a) *hallinnoi sujuvasti lyhyen aikavälin rahoitusta lyhyen aikavälin tarpeiden täyttämiseksi;*
- b) *selviytyy talouden häiriöistä; tai*
- c) *saavuttaa tulevat pitkän aikavälin tavoitteet.*

Tuotteiden hyväksymismenettelyssä on varmistettava, että vakuutusyritykset ja -edustajat ottavat huomioon asiakkaiden edun vakuutustuotteiden valmistuksessa ja ottavat huomioon asiakkaille tarkoitetut aiotut rahalliset ja ei-rahalliset edut.

Vakuutusyritysten ja -edustajien on säännöllisesti tarkastettava valmistamiaan vakuutustuotteita ottaen huomioon kaikki tapahtumat tai riskit, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityyn kohdemarkkinaan, ja arvioitava, onko vakuutus tuote edelleen kohdemarkkinan tavoitteiden, tarpeiden ja ominaispiirteiden mukainen.

- 1 a. Vakuutusyritysten ja -edustajien on varmistettava, että ylimmälle hallintoelimelle annettaviin vaatimustenmukaisuuskertomuksiin sisällytetään järjestelmällisesti tiedot yrityksen valmistamista vakuutustuotteista, jakelustrategiaa ja rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaille tarkoitettuja aiottuja rahallisia ja ei-rahallisia etuja koskevat tiedot mukaan luettuina. Vakuutusyritysten ja -edustajien on asetettava kertomukset pyynnöstä toimivaltaisen viranomaisensa saataville.*

I

3. Vakuutustuotteita valmistavien vakuutusyriytysten ja -edustajien on säännöllisesti tarkasteltava tarjoamiaan vakuutustuotteita ottaen huomioon kaikki tapahtumat tai riskit, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa yksilöityyn kohdemarkkinaan, ja arvioitava, onko tuote edelleen yksilöidyn kohdemarkkinan tavoitteiden ja tarpeiden mukainen ja onko aiottu jakelustrategia edelleen asianmukainen.

Vakuutustuotteita valmistavien vakuutusyriytysten ja -edustajien on asetettava jakelijoiden saataville kaikki vakuutustuotteeseen ja tuotteiden hyväksymismenettelyyn liittyvät tiedot, joita kyseisen tuotteen ja tuotteiden hyväksymismenettelyssä huomioon otettujen seikkojen täydellinen ymmärtäminen edellyttää, mukaan lukien täydelliset ja tarkat tiedot vakuutustuotteen mahdollisista kuluista ja veloituksista, **ominaisuuksista, tavoitteista, strategiasta ja arvonkehityksestä.**

Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden yhteydessä tarjoajien saataville asetettujen tietojen on sisällettävä kaikki 1 kohdan kolmannen alakohdan f ja g alakohdassa tarkoitettut seikat, mahdolliset muut merkitykselliset tiedot ja selitys, jotka osoittavat, että kulut ja veloitukset ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia ja että tuote vastaa kohdemarkkinaan kuuluvien asiakkaiden tavoitteita ja tarpeita.

5. Vakuutusten tarjoajalla, joka antaa neuvontaa vakuutustuotteista, joita se ei itse valmista, tai ehdottaa niitä, on oltava käytössään asianmukaiset järjestelyt, joiden avulla voidaan saada 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettut tiedot ja saada käsitys kunkin vakuutustuotteen ominaispiirteistä ja yksilöidystä kohdemarkkinasta, **mukaan lukien kohdemarkkinan kannalta merkitykselliset rahalliset ja ei-rahalliset edut, mutta myös varmistaa, että vakuutusyriytys ja -edustaja ottaa huomioon kohdemarkkinan edun.**

- 5 a. Vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavien vakuutusedustajien tai vakuutusyriytysten on
- varmistettava, että ne saavat 3 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettut tiedot ja ymmärtävät ne täydellisesti;
  - yksilöitävä ja kvantifioitava ■ mahdolliset muut kulut ja veloitukset, erityisesti tarjoamiskulut, joita tarjoaja ei ole jo ottanut huomioon kokonaiskulujen ja

-veloitusten laskelmassa, *mukaan lukien merkintäkustannukset, irtautumiskustannukset sekä tarjoajan vastaanottamat ja itsellään pitämät kolmansien osapuolten maksut,*

- c) arvioitava, ovatko *tuotteen tarjoamisesta aiheutuneet* kokonaiskulut ja -veloitukset, *mukaan lukien asiakkaalle tarjottuun neuvontaan liittyvät kulut ja veloitukset,* perusteltuja ja oikeasuhteisia ottaen huomioon kohdemarkkinan tavoitteet ja tarpeet, jäljempänä 'hinnoittelumenettely';
- c a) arvioitava tuotteen lisäominaisuudet ja palvelut, jotka voivat vaikuttaa sijoittajille tarjottavaan arvoon ja hyötyihin.*

Tarjoajan on annettava vakuutusmuotoista sijoitustuotetta valmistavalle vakuutusyhtiölle tai vakuutusedustajalle säännöllisesti kaikki merkitykselliset tiedot hinnoittelumenettelynsä tuloksista. Jos tarjoaja toteaa, että on olemassa kuluja ja veloituksia, erityisesti tarjoamiskuluja, joita ei ole otettu täysimääräisesti huomioon valmistajan hinnoittelumenettelyssä, sen on välittömästi ilmoitettava asiasta valmistajalle.

6 a. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoista sijoitustuotetta valmistavat tai tarjoavat vakuutusyhtiöt ja -edustajat ottavat huomioon seuraavat seikat noudattaessaan tuotehallintavaatimuksia:*

- a) *vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen kulut ja veloitukset ovat yhteensopivia kohdemarkkinan tavoitteiden, tarpeiden ja ominaispiirteiden kanssa;*
- b) *jos vakuutusyhtiöt ja -edustajat valmistavat tai tarjoavat asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvia vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, niiden on suoritettava vertaisryhmittelyanalyysi tämän kohdan mukaisesti. Tarjoajat voivat arvioinnissaan käyttää valmistajan vertaisryhmittelyanalyysia.*

Asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin

kuuluvan vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen valmistajan ja tarjoajan on suoritettava vakuutustuotteen vertaisryhmittelyarviointi.

Vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita valmistavien vakuutusyritysten ja -edustajien on lisäksi suoritettava historiallisen arvonkehityksen vertaisanalyysi suorittaessaan asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvien olemassa olevien sijoitustuotteiden tuotetarkastelua.

Vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavien vakuutusyritysten ja -edustajien on lisäksi suoritettava palvelukustannusten vertaisanalyysi markkinoilla olevien asiaankuuluvien vertaispalvelujen sisäisen analyysin perusteella.

Vertaisryhmittelyarviointi on suoritettava vakuutusyritysten ja -edustajien määrittelemän vertaisryhmän perusteella. Vakuutusyritysten ja -edustajien on perusteltava ja dokumentoitava vertaisryhmän valinta ja määrittely. Jos tuote kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY 1 artiklan 2 kohdan mukaisen yhteissijoitusyrityksen tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen vaihtoehtoisen sijoitusrahaston määritelmään, vertaisryhmä voi perustua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY 14 artiklan 1 f kohdan tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU 12 artiklan 1 f kohdan mukaiseen asiaankuuluvaan eurooppalaiseen rahastoluokitusjärjestelmään.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen laatii ... päivään ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä ohjeita menettelystä ja perusteista, joita sijoituspalveluyritykset käyttävät vertaisryhmittelyarviointinsa suorittamiseen, ja saattaa nämä ohjeet määräajoin ajan tasalle.

7. Vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita valmistavan tai tarjoavan *vakuutusedustajan* tai *vakuutusyrityksen* on dokumentoitava kaikki tehdyt arvioinnit *ja toimitettava tällaiset arvioinnit pyynnöstä asiaankuuluvalla toimivaltaiselle viranomaiselle*, mukaan lukien *perustelut ja todisteet vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen kulujen ja veloitusten oikeasuhteisuudesta.*

Tämän direktiivin 29 artiklan nojalla ilmoitettavien tietojen mukaisesti vakuutusyrityksen tai -edustajan, joka valmistaa tai tarjoaa asetuksen (EU) N:o 1286/2014 4 artiklan 1 alakohdan mukaisen vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen sijoitustuotteiden määritelmän piiriin kuuluvia vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, on raportoitava toimivaltaisille viranomaisille yksityiskohtaiset tiedot minkä tahansa vähittäissijoittajille tarkoitetun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen kuluista ja veloituksista, mukaan lukien tapauksen mukaan vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen kustannuksiin sisältyvät jakelukustannukset ja neuvonnan jakeluun liittyvät kustannukset. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava tällaiset tiedot vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii arvopaperimarkkinaviranomaista ja toimivaltaisia viranomaisia kuultuaan ja toimialatutkimusten jälkeen tämän kohdan vaatimusten soveltamiseksi luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään seuraavat:

- a) 29 artiklan nojalla ilmoitettavien tietojen mukaisesti kotijäsenvaltion viranomaisille raportoitavien tietojen sisältö ja tyyppi olemassa olevien julkistamis- ja raportointivelvoitteiden perusteella;*
- b) 29 artiklan nojalla ilmoitettavien tietojen mukaisesti raportoitavia tietoja koskevat muodot, ilmoitustiheys ja alkamispäivä.*

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [18 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä].

Sirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

- 7 a. Vakuutusyritys, joka valmistaa vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen ja tarjoaa tai suosittelee sitä, voi ottaa käyttöön yhden hinnoittelumenettelyn, joka liittyy sekä valmistus- että tarjoamisvaiheisiin.*

I

9. *Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii ... päivään ...kuuta ... [12 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä ohjeita, joissa täsmennetään perusteet sen määrittämiseksi, ovatko kulut ja veloitukset perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja saattaa nämä ohjeet määräajoin ajan tasalle.*

11. Tässä artiklassa tarkoitetut toimintatavat, menettelyt ja järjestelyt eivät rajoita muita tämän direktiivin mukaisia vaatimuksia, mukaan lukien tietojen julkistamista, soveltuvuutta tai asianmukaisuutta, eturistiriitojen tunnistamista ja hallintaa sekä kolmansien osapuolten maksuja koskevat vaatimukset.

12. Tätä artiklaa ei sovelleta vakuutus tuotteisiin, jotka muodostuvat suurten riskien vakuuttamisesta.

13. *Jäsenvaltioiden on viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [viisi vuotta tämän muutosdirektiivin soveltamisen alkamispäivästä] ilmoitettava komissiolle ja arvopaperimarkkinaviranomaiselle kaikki merkitykselliset tiedot tämän artiklan täytäntöönpanosta. Komissio ja arvopaperimarkkinaviranomainen voivat pyytää lisätietoja kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta.*

Komissio toteuttaa jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella arvopaperimarkkinaviranomaista ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista kuullen arvioinnin tämän artiklan tehokkaasta täytäntöönpanosta ja arvioi erityisesti seuraavia:

- a) ovatko tässä artiklassa säädettyjen vahvistettujen tuotehallintavaatimusten vaikutukset tuottaneet paremmin vastinetta rahalle kansalaisten kannalta;*
- b) tämän direktiivin asiaankuuluvien säännösten vaikutus kannustimiin liittyviin mahdollisiin eturistiriitoihin, kustannuskehitykseen, vähittäissijoitusten kokonaistasoon pääomamarkkinoilla, kuluttajansuojaan ja jakelusääntöjen merkityksellisyyteen;*
- c) finanssiosaamiseen liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpano.*

Jos komission toteuttama arviointi osoittaa, että tässä artiklassa säädettyjen uusien tuotehallintavaatimusten täytäntöönpano ei tuo kuluttajien kannalta myönteistä muutosta,

komissio liittää tapauksen mukaan kertomukseensa lainsäädäntöehdotuksen tämän direktiivin muuttamiseksi.”;

17) korvataan 26 artikla seuraavasti:

”26 artikla

Lisävaatimusten soveltamisala

Tässä luvussa vahvistetaan vaatimukset, jotka täydentävät vakuutusten tarjoamiseen sovellettavia vaatimuksia, kun harjoitetaan vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden myyntiin liittyvää vakuutusten tarjoamista.

Vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita voi tarjota ainoastaan

- a) vakuutusedustaja;
- b) vakuutusyritys.”;

18) lisätään 26 a artikla seuraavasti:

”26 a artikla

Markkinointiviestintä ja -käytännöt

1. Poiketen siitä, mitä 17 artiklan 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointiviestintä on selvästi tunnistettavissa markkinointiviestinnäksi ja että siinä yksilöidään selkeästi sen sisällöstä ja jakelusta vastaava vakuutusedustaja tai vakuutusyritys riippumatta siitä, toteuttaako vakuutusedustaja tai vakuutusyritys viestinnän suoraan vai välillisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointiviestintää kehitetään, suunnitellaan ja tarjotaan tavalla, joka on tasapuolinen, selkeä eikä harhaanjohtava, hyötyjen ja riskien esitystavan suhteen tasapainoinen sekä sisällön ja jakelukanavien suhteen kohdeyleisön ja, jos markkinointiviestintä liittyy tiettyyn vakuutusmuotoiseen sijoitustuotteeseen, 25 artiklan 1 kohdan nojalla yksilöidyn kohdemarkkinan kannalta asianmukainen.

Kaikessa vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointiviestinnässä on esitettävä näkyvästi ja tiiviisti siinä tarkoitettujen vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden olennaiset ominaispiirteet.

Tiedot on asetettava saataville välineen ominaispiirteiden mukaan kerrosteisen näyttötavan, vierityksen, QR-koodin tai vastaavan avulla.

Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointiviestinnän olennaisten ominaispiirteiden esitystavalla on varmistettava, että vähittäissijoittajat voivat helposti ymmärtää vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen keskeiset ominaisuudet sekä niihin liittyvät tärkeimmät riskit.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinointikäytäntöjä kehitetään ja käytetään tavalla, joka on tasapuolinen eikä harhaanjohtava, ja ne ovat kohdeyleisölle asianmukaisia. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyritykset ja vakuutusedustajat, jotka harjoittavat henkilöiden profilointia tätä kohtaa sovellettaessa, noudattavat täysimääräisesti asetusta (EU) 2016/679.***
4. Jos vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen valmistaja laatii ja toimittaa tarjoajan käyttöön markkinointiviestintää, valmistaja on vastuussa tällaisen markkinointiviestinnän sisällöstä ja sen päivittämisestä. Tarjoaja on vastuussa tämän markkinointiviestinnän käytöstä, ja sen on varmistettava, että sitä käytetään ainoastaan yksilöityä kohdemarkkinaa varten ja kohdemarkkinaa varten yksilöidyn jakelustrategian mukaisesti.

Jos vakuutusyritys tai vakuutusedustaja, joka tarjoaa tai suosittelee vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, joita se ei valmista, järjestää oman markkinointiviestintänsä, se on täysin vastuussa sen asianmukaisesta sisällöstä, päivittämisestä ja käytöstä yksilöidyn kohdemarkkinan mukaisesti.

4 a. Jos vakuutusyritys tai vakuutusedustaja käyttää finfluensserin palveluja, kyseisen vakuutusyrityksen tai vakuutusedustajan on

- a) laadittava finfluensserin kanssa kirjallinen sopimus, jossa määritetään vakuutusyrityksen tai vakuutusedustajan lukuun harjoitettavan toiminnan luonne ja laajuus;***
- b) ilmoitettava pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle kaikkien niiden finfluenssereiden henkilöllisyys ja yhteystiedot, joiden palveluja se käyttää;***
- c) tarkistettava säännöllisesti, onko niiden finfluenssereiden toiminta, joiden palveluja se käyttää, 1–4 kohdan mukaista.***

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyritykset ja vakuutusedustajat raportoivat vuosittain ylimmälle hallintoelimelleen markkinointiviestinnän ja markkinointikäytäntöihin tarkoitettujen strategioiden käytöstä, tämän direktiivin mukaisten markkinointiviestintää ja -käytäntöjä koskevien velvoitteiden noudattamisesta sekä mahdollisista ilmoitetuista sääntöjenvastaisuuksista ja ehdotetuista ratkaisuista.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa oikea-aikaisia ja tehokkaita toimia sellaisen *niiden alueella levitetyn* markkinointiviestinnän tai *niiden alueella tapahtuvan* markkinointikäytännön osalta, joka ei täytä 1–3 kohdassa säädetyjä vaatimuksia.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyritykset ja vakuutusedustajat pitävät kirjaa kaikesta *yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille tarjotusta tai näiden saataville asetetusta* vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevasta markkinointiviestinnästä tai *yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille tarjotusta tai näiden saataville asetetusta* markkinointiviestinnästä, jota toteuttaa mikä tahansa kolmas osapuoli, jota palkitaan tai kannustetaan ei-rahallisella korvauksella.

Tällainen kirjanpito on säilytettävä vähintään vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen ja asiakkaan välisen suhteen keston ajan. Jos sopimuksen kesto on pidempi kuin seitsemän vuotta, on pidettävä kirjaa ainoastaan olennaisista tiedoista.

Vakuutusyrityksen tai vakuutusten tarjoajan on voitava noutaa tällainen kirjanpito toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kirjanpidon on sisällettävä kaikki seuraavat:

- a) markkinointiviestinnän sisältö;
- b) yksityiskohtaiset tiedot markkinointiviestinnässä käytetystä välineestä;
- c) markkinointiviestinnän päivämäärä ja kesto, mukaan lukien asiaankuuluvat alkamis- ja päättymisajat;
- d) kohteena olevat asiakassegmentit tai profiloinnin taustatekijät;
- e) jäsenvaltiot, joissa markkinointiviestintä on asetettu saataville;
- f) markkinointiviestinnän levittämiseen osallistuvien kolmansien osapuolten henkilöllisyys.

Tällaista f alakohdassa tarkoitettua henkilöllisyyttä koskevan kirjanpidon on sisällettävä asianomaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden viralliset nimet, rekisteröidyt osoitteet, yhteystiedot ja tarvittaessa sosiaalisen median käyttäjänimet.

8. Siirretään komissiolle valta hyväksyä 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä direktiiviä täsmentämällä
  - a) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden olennaiset ominaispiirteet, jotka on ilmoitettava kaikessa yksityisasiakkaille tai potentiaalisille yksityisasiakkaille suunnatussa markkinointiviestinnässä, sekä muut merkitykselliset perusteet, joilla varmistetaan, että kyseiset olennaiset ominaispiirteet esitetään näkyvästi ja että ne ovat helposti keskivertoyksityisasiakkaan saatavilla viestintävälineestä riippumatta;
  - b) edellytykset, jotka vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden markkinointiviestinnän ja markkinointikäytäntöjen olisi täytettävä, jotta ne olisivat tasapuolisia, selkeitä eivätkä harhaanjohtavia, hyötyjen, *kustannusten* ja riskien esitystavan suhteen tasapainoisia sekä sisällön ja jakelukanavien suhteen kohdeyleisön tai tapauksen mukaan kohdemarkkinan kannalta asianmukaisia.”;

- 19) korvataan 28 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”Jos vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen 27 artiklan mukaisesti eturistiriitojen hallitsemiseksi soveltamalla toiminta- tai hallintojärjestelyillä ei pystytä riittävällä tavalla varmistamaan, että asiakkaan etuihin kohdistuvat riskit vältetään, vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle eturistiriitojen yleinen luonne tai lähteet hyvissä ajoin ennen kuin vakuutussopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova.”;

- 20) korvataan 29 artikla seuraavasti:

”29 artikla

Tietojen antaminen asiakkaille ja vakuutuksenottajille

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset antavat asiakkaille *tai potentiaalisille asiakkaille* hyvissä ajoin ennen kuin vakuutussopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova

asianmukaiset tiedot yksilöllisessä muodossa kyseisille asiakkaille ehdotetuista vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista, sanotun kuitenkin rajoittamatta 18 artiklan ja 19 artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamista. Näiden tietojen on sisällettävä kaikki seuraavat seikat:

- a) neuvontaa tarjottaessa on kerrottava,
  - i) tarjotaanko neuvonta riippumattomasti vai ei;
  - ii) perustuuko neuvonta laajaan vai rajoitetumpaan analyysiin eri tyyppisistä vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista ja tapauksen mukaan perustana olevista **sijoitusvaihtoehdoista** ja erityisesti rajoittuuko valikoima sellaisten yhteisöjen valmistamiin tai tarjoamiin tuotteisiin ja omaisuuseriin, joilla on vakuutusedustajaan tai vakuutusyritykseen läheiset sidokset tai niin läheinen muu oikeudellinen tai taloudellinen suhde, kuten sopimussuhde, että se voi vaarantaa tarjotun neuvonnan riippumattomuuden;
  - iii) antaako vakuutusedustaja tai vakuutusyritys asiakkaalle säännöllisen arvioinnin kyseiselle asiakkaalle suositellun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen soveltuvuudesta;
  - iv) kun vakuutusedustaja tai vakuutusyritys tarjoaa riippumatonta neuvontaa yksityisasiakkaalle, onko suositeltujen vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden valikoima rajoitettu ainoastaan hyvin hajautettuihin, (30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla) yksinkertaisiin ja kustannustehokkaisiin vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin vai ei;
- b) kuvaus ehdotetun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen ja tapauksen mukaan suositeltujen perustana olevien **sijoitusvaihtoehtojen** ja sijoitusstrategioiden keskeisistä ominaisuuksista, mukaan lukien asianmukaiset ohjeet ja varoitukset vakuutusmuotoiseen sijoitustuotteeseen ja tapauksen mukaan suositeltuihin perustana oleviin **sijoitusvaihtoehtoihin** tai kyseisen tuotteen osalta sovellettuihin erityisiin sijoitusstrategioihin liittyvistä riskeistä;
- c) tiedot ehdotetusta vakuutusturvasta, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot vakuutusetuksista ja -vaihtoehtoista sekä olosuhteista, joissa niitä voitaisiin

soveltaa, ja tarvittaessa yhteenveto riskeistä, joita vakuutus ei kata, ja korvausvastuun rajoituksista;

- d) tiedot kaikista suorista ja epäsuorista kuluista, liitännäisistä veloituksista ja kolmansien osapuolten maksuista, mukaan lukien kaikki vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tarjoamiseen liittyvät kulut ja veloitukset, sekä tarvittaessa neuvontakustannukset ja miten asiakas voi maksaa ne ja maksukausi;
- e) sopimukseen sovellettava laki ja toimivaltainen lainkäyttöalue;
- f) yleiset tiedot kyseisen tyyppisen vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen verokohtelusta.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on liitettävä vakioidulla ja yksityisasiakkaan kannalta ymmärrettävällä kielellä asianmukainen selitys kulujen, veloitusten ja mahdollisten kolmansien osapuolten maksujen vaikutuksesta odotettavissa olevaan tuottoon.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset esittävät tiedot kaikista ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetuista kuluista, veloituksista ja kolmansien osapuolten maksuista kootussa muodossa, jotta asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista ja kumulatiivisesta vaikutuksesta sijoituksen tuottoon. Kokonaiskulut on ilmaistava rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen voimassaoloajalta. Vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten on ***nimenomaisesti ilmoitettava asiakkaille näiden oikeudesta pyytää*** erittely näistä tiedoista, ***ja niiden on toimitettava tällainen erittely asiakkaan pyynnöstä.***

Jos kolmansien osapuolten maksuja koskevien tietojen ilmoittamista ei voida varmistaa sopimusta edeltävässä vaiheessa, määrän laskentamenetelmä on selkeästi ilmoitettava asiakkaalle tavalla, joka on yksityisasiakkaan kannalta ymmärrettävä ja täsmällinen. Vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten on myös annettava asiakkailleen tiedot jälkikäteen saatujen tai maksettujen kolmansien osapuolten maksujen täsmällisestä määrästä.

Vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen vakuutus pohjaisen sijoitustuotteen tarjoamisen yhteydessä maksamat tai saamat kolmansien osapuolten maksut on eriteltävä erikseen.

Vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen on ilmoitettava tällaisten kolmansien osapuolten

maksujen, mukaan lukien mahdolliset kolmansien osapuolten toistuvat maksut, kumulatiivinen vaikutus nettotuottoon vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen voimassaoloajalta. Kolmansien osapuolten maksujen tarkoitus ja niiden vaikutus nettotuottoon on selitettävä vakio muodossa ja keskivertoyksityisasiakkaan kannalta ymmärrettävällä kielellä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden valmistajat laativat tiiviin yksilöllisen asiakirjan, joka sisältää keskeiset tiedot, jotka on annettava vuosittain jokaiselle tuotetta hallussaan pitävälle yksityisasiakkaalle, jäljempänä 'vuotuinen selvitys'.

Tarkka päivämäärä, johon vuotuisen selvityksen tiedot viittaavat, on ilmoitettava näkyvästi.

Vuotuisessa selvityksessä annettujen tietojen on oltava paikkansapitäviä ja ajantasaisia.

Valmistajien on asetettava vuotuinen selvitys maksutta kunkin yksityisen vakuutusnottajan saataville sähköisessä muodossa. Sähköisesti saatavilla olevien tietojen lisäksi on pyynnöstä toimitettava paperiversio.

Vuotuista selvitystä ei ole tarpeen antaa, jos valmistaja antaa yksityisille vakuutusnottajilleen käyttöoikeudet verkkojärjestelmään, jota voidaan pitää pysyvänä välineenä ja jossa yksityinen vakuutusnottaja voi helposti tarkastella ajantasaisia selvityksiä, joissa esitetään 3 kohdassa edellytetyt asianmukaiset tiedot, ja jos valmistajalla on näyttöä siitä, että yksityinen vakuutusnottaja on katsonut näitä selvityksiä vähintään kerran edeltävien 12 kuukauden aikana.

3. Vuotuisessa selvityksessä on oltava vähintään seuraavat keskeiset tiedot:
  - a) kokonaiskulut, liitännäiset veloitukset ja kolmansien osapuolten maksut, jotka on ilmaistu eritellysti rahamääräisinä ja prosenttiosuuksina ja jotka yksityinen vakuutusnottaja on maksanut tai jotka ovat aiheutuneet sille suoraan tai välillisesti edeltävien 12 kuukauden aikana ja yhdistetysti vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen sopimuskauden alusta lähtien;
  - b) kunkin vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen perustana olevan *sijoitusvaihtoehdon* vuotuinen arvonkehitys ja salkun vuotuinen kokonaisarvonkehitys, kumpikin verrattuna aiempien vuosien historialliseen arvonkehitykseen:

- c) verolajeittain jaotellut kokonaisverot, mukaan lukien leimaverot, transaktioverot, lähdeverot ja muut vakuutusyrityksen perimät verot, jotka yksityisasiakkaalle aiheutuvat vakuutusmuotoisesta sijoitustuotteesta;
- d) tapauksen mukaan vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen perustana olevien **sijoitusvaihtoehtojen** markkina-arvo tai arvioitu arvo, jos markkina-arvoa ei ole saatavilla;
- e) maksut, jotka yksityinen vakuutuksenottaja on suorittanut vakuutusmuotoisesta sijoitustuotteesta, mukaan lukien sijoitukset, talletukset, vakuutusmaksut ja palkkiot, edeltävien 12 kuukauden aikana ja joista on vähennetty mahdolliset nostot;
- f) ■ ennusteet, jotka koskevat odotettavissa olevaa tulosta sopimusperusteisen tai suositellun sijoitusajan päättyessä, perustuvat sijoituksen käypään arvoon ja sen tähänastiseen arvonkehitykseen ja liittyvät asetuksessa (EU) N:o 1286/2014 säädetyssä avaintietoasiakirjassa esitettyihin sopimusta edeltäviin tuottonäkymiin, sekä vastuuvapauslauseke, jonka mukaan nämä ennusteet voivat poiketa sijoituksen todellisesta lopullisesta arvosta;
- g) tiedot sijoituksen ennenaikaisen päättämisen tai palveluntarjoajan vaihtamisen ehdoista ja taloudellisista seurauksista, mukaan lukien takaisinostoarvo ja vakuutuksen takaisinoston ehdot;
- h) lyhyt yhteenveto vakuutusturvasta, erityisesti vakuutusetuuksista ja mahdollisista vaihtoehdoista, sekä tiedot siitä, mitä tapahtuu vakuutetun kuollessa tai muun vakuutustapahtuman sattuessa;
- i) kun on kyse vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista, joiden vakuutusehdoissa määrätään vakuutusmaksujen säännöllisestä tarkistamisesta, ennakoidut vakuutusmaksut, joita edellytetään olemassa olevien suojaetuksien säilyttämiseksi 55, 65, 75 ja 85 ikävuoteen asti.

Jos tietystä tuotteesta ei ole saatavilla riittävästi tietoja vuotuisen selvityksen laatimiseksi, vuotuista selvitystä koskevia vaatimuksia sovelletaan ainoastaan direktiivin (EU) .../... [lisätään tämän muutosdirektiivin numero] voimaantulon

jälkeen tehtyihin sopimuksiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän kohdan vaatimusten soveltamista.

4. Edellä 1 kohdassa kuvatut tiedot ja 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu vuotuinen selvitys on annettava yksityisasiakkaille ja vakuutusosittajille käyttäen unionin vakioterminologiaa ja -muotoa. *Rajoittamatta sitä, että valmistaja antaa yksityisille vakuutusosittajilleen käyttöoikeudet verkkojärjestelmään 29 artiklan 2 kohdan viidennen alakohdan mukaisesti, sallitaan 1, 2 ja 3 kohdassa vaadittujen tietojen kerrostaminen siten, että yksityiskohtaiset osat tiedoista voidaan esittää ponnahdusikkunoiden avulla tai niihin liittyviin kerroksiin annettujen linkkien avulla, jos vuotuinen selvitys toimitetaan sähköisessä muodossa. Tässä tapauksessa vuotuinen selvitys on oltava mahdollista tulostaa yhtenä asiakirjana.*

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii arvopaperiviranomaista kuultuaan ja kuluttaja- ja toimialatutkimusten toteuttamisen jälkeen luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään *seuraavat*:

- a) edellä 1 ja 3 kohdassa lueteltujen tietojen toimittamisen muoto, mukaan lukien asiakirjan muoto ja pituus, sekä kunkin yksittäisen tiedon sisältö;
- b) ■ *vakioterminologia* ja siihen liittyvät *lyhyet ja ytimekkäät* selitykset, joita *vakuutusyritysten ja vakuutusedustajien* on käytettävä 1 ja 3 kohdassa lueteltujen tietojen *julkistamisessa*. Selityksissä on varmistettava, että kaikki yksityisasiakkaat todennäköisesti ymmärtävät ne ilman vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevaa erityistietämystä.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä tekniset sääntelystandardit ■ asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset esittävät yksityisasiakkaille tarjottavassa tiedotusaineistossa, mukaan lukien markkinointiviestintä, asianmukaisia varoituksia, joilla asiakkaita varoitetaan erityisen riskialttiisiin *tai monimutkaisiin* vakuutusmuotoisiin

sijoitustuotteisiin ja tapauksen mukaan perustana oleviin *sijoitusvaihtoehtoihin* liittyvien mahdollisten tappioiden erityisriskeistä.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii ... päivään ...kuuta ... [18 kuukauden kuluttua muutosdirektiivin voimaantulosta] mennessä ja saattaa määräajoin ajan tasalle ohjeet, jotka koskevat erityisen riskialttiiden *tai monimutkaisten* vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden käsitettä, ottaen asianmukaisesti huomioon eri tyyppisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden erityispiirteet.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii tekniset sääntelystandardit, joissa täsmennetään edelleen tällaisten riskivaroitusten muoto ja sisältö, ottaen asianmukaisesti huomioon eri tyyppisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden ja viestintämuotojen erityispiirteet, *mukaan lukien useita vaihtoehtoja kattavien tuotteiden (MOP-tuotteet) erityispiirteet.*

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä tekniset sääntelystandardit komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä kolmannessa alakohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10 artiklan mukaisesti.

Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on seurattava ■ riskivaroitusten soveltamista ■ . Jos tällaisten riskivaroitusten ■ käyttöön tai käytön puuttumiseen liittyy ■ huolenaiheita, joilla voi olla olennainen vaikutus sijoittajansuojaan, ■ toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset käyttämään riskivaroituksia.”;

21) lisätään 29 a ja 29 b artikla seuraavasti:

”29 a artikla

Kannustimet

■

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tarjotessaan vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti *vakuutusyritykset tai* vakuutusedustajat ■ vastaanottavat palkkioita tai etuja kolmannelta osapuolelta tai maksavat palkkioita tai etuja kolmannelle osapuolelle ainoastaan sillä edellytyksellä, että kyseiset vakuutusedustajat tai

vakuutusyritykset varmistavat, että tällaisten palkkioiden tai etujen vastaanottaminen tai maksaminen ei heikennä sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan niiden on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti.

Vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten on ilmoitettava tällaisten kolmansien osapuolten maksujen olemassaolo, luonne ja määrä 29 artiklan mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten on tapauksen mukaan ilmoitettava asiakkaalle mekanismeista, joilla vakuutusmuotoisen tuotteen tarjoamisen yhteydessä saatu palkkio, proviisio tai rahallinen tai ei-rahallinen etu siirretään asiakkaalle.
4. Jäsenvaltiot voivat asettaa vakuutusedustajille ja vakuutusyrityksille tiukempia vaatimuksia tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta. Jäsenvaltiot voivat erityisesti kieltää palkkioiden, proviisioiden tai ei-rahallisten etujen tarjoamisen kolmansille osapuolille tai vastaanottamisen kolmansilta osapuolilta vakuutusneuvonnan yhteydessä tai rajoittaa tätä.

Tiukempiin vaatimuksiin voi sisältyä edellytys, että tällaiset palkkiot, provisiot tai ei-rahalliset edut palautetaan asiakkaille tai kuitataan asiakkaan suorittamia palkkioita vastaan.

Kaikkien vakuutusedustajien tai vakuutusyritysten, mukaan lukien palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella toimivat vakuutusedustajat tai vakuutusyritykset, on noudatettava jäsenvaltion tässä kohdassa tarkoitettuja tiukempia vaatimuksia tehdessään vakuutus sopimuksia sellaisten asiakkaidensa kanssa, joiden vakainainen asuinpaikka tai toimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

4 a. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoava vakuutusedustaja tai vakuutusyritys ilmoittaa asiakkaalle, että neuvontaa annetaan riippumattomasti, vakuutusedustaja tai vakuutusyritys

a) arvioi riittävän suuren määrän markkinoilla saatavilla olevia vakuutustuotteita, joiden on edustettava riittävän hajautetusti eri tyyppisiä ja tuotteiden tarjoajia sen varmistamiseksi, että asiakkaan tavoitteet voidaan täyttää soveltuvalla tavalla, eivätkä ne saa rajoittua sellaisten yhteisöjen antamiin tai tarjoamiin vakuutustuotteisiin, joilla on läheiset sidokset vakuutusedustajaan tai vakuutusyritykseen;

b) ei vastaanota eikä pidä itsellään palkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille.

Tämä kohta ei estä vakuutusedustajia, joita voidaan näiden oikeudellisen aseman perusteella pitää riippumattomina, esittäytymästä tiettyyn vakuutusyrittäjään sitoutumattomiksi, jos he ilmoittavat saavansa kannustimia.

5. Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään edelleen
- a) miten vakuutusedustajien ja vakuutusyrittäjien on noudatettava tässä artiklassa säädettyjä periaatteita;
  - b) perusteet, joilla arvioidaan, ovatko kannustimia maksavat tai vastaanottavat vakuutusedustajat ja vakuutusyrittäjät noudattaneet velvoitetta toimia rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

29 b artikla

Asiakkaiden etu

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että tarjotessaan kuluttajille sijoituspalveluja tai tarvittaessa oheispalveluja vakuutusyrittäjä tai vakuutusedustaja toimii rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti ja noudattaa erityisesti tässä artiklassa ja 17 artiklassa säädettyjä velvoitteita.

1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimiakseen asiakkaan edun mukaisesti

tarjotessaan vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevaa *sijoitusneuvontaa* asiakkaille vakuutusyrittäjiä ja vakuutusedustajia koskee *velvoite*

- a) antaa asiakkaalle tietoa vakuutusyrittäjän tai vakuutusedustajan arvioimien vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tai tapauksen mukaan perustana olevien sijoitusvaihtoehtojen valikoimasta ja tarjota neuvontaa asiakkaan tarpeisiin sovitettujen vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tai tapauksen mukaan perustana olevien sijoitusvaihtoehtojen asianmukaisen valikoiman arvioinnin perusteella.

Vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden valikoimassa on otettava huomioon vakuutusyrityksen tai vakuutusedustajan liiketoimintamalli.

Kun vakuutusyrityksiä ja vakuutusedustajia sitovat yksinomaiset kumppanuudet, ne voivat rakentaa vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden asianmukaisen valikoiman vain yhden vakuutusyrityksen tarjoamien tuotteiden tai tapauksen mukaan perustana olevien sijoitusvaihtoehtojen joukosta. Asiakkaille on tässä tapauksessa tiedotettava asiasta sovellettavien vaatimusten ja erityisesti 29 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti;

- b) suositella tehokkaimpia vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita *tai* tapauksen mukaan perustana olevia *sijoitusvaihtoehtoja* sellaisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden joukosta, jotka on yksilöity asiakkaalle soveltuviksi 30 artiklan 1 kohdan nojalla ja jotka tarjoavat samankaltaisia ominaisuuksia, *ottaen huomioon sen arvonkehitys, riskitaso sekä 25 artiklan 1 c kohdan nojalla ilmoitetut kulut ja veloitukset, ja jos suositellaan vastaavaa tuotetta, josta aiheutuu enemmän kustannuksia, perustella tämä objektiivisin syin ja pitää kirjaa näistä perusteluista;*
- c) **■**
- c a) *olla asettamatta vakuutusyrityksen tai vakuutusedustajan taloudellisia tai muita etuja asiakkaan etujen edelle;*
- d) suositella vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita, joiden vakuutusturva on asiakkaan vakuutusta koskevien vaatimusten ja tarpeiden mukainen.

1 b. Jos vakuutusyrityksiä ja vakuutusedustajia koskee kannustinkielto, tämän artiklan edellytysten oletetaan täyttyvän. Kansallinen toimivaltainen viranomainen voi kumota tämän oletuksen, jos vakuutusyritys tai vakuutusedustaja ei noudata tämän artiklan säännöksiä.

1 c. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen voi järjestää ja toteuttaa yhteistyössä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa pakollisen vertaisarvioinnin tässä artiklassa säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanosta.

2. Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään edelleen, miten vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten on noudatettava tässä artiklassa säädettyjä periaatteita

Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon asiakkaalle tarjottavien palvelujen luonne ja tarjottavien tai harkittavien tuotteiden **ja tapauksen mukaan perustana olevien sijoitusvaihtoehtojen** luonne, mukaan lukien eri tyyppiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet **tai tapauksen mukaan perustana olevat sijoitusvaihtoehdot.**”;

22) muutetaan 30 artikla seuraavasti:

- a) lisätään -1 kohta seuraavasti:

”-1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset arvioivat hyvissä ajoin ennen kuin vakuutussopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova niiden vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden ja tapauksen mukaan perustana olevien **sijoitusvaihtoehtojen** soveltuvuuden tai asianmukaisuuden, joita asiakkaille suositellaan tai joita asiakkaat pyytävät. Kukin näistä arvioinneista on tehtävä sellaisten oikeasuhteisten ja tarpeellisten asiakasta koskevien tietojen perusteella, jotka vakuutusedustaja tai vakuutusyritys on saanut tässä artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset selittävät asiakkaille soveltuvuuden tai asianmukaisuuden arvioinnin tarkoituksen ennen kuin niiltä pyydetään tietoja.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset varoittavat asiakkaita vakiomuodossa kaikista seuraavista:

- a) virheellisten tai puutteellisten tietojen antaminen voi vaikuttaa kielteisesti vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen tekemän arvioinnin laatuun;
- b) tietojen puuttuminen estää vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavia vakuutusedustajia ja vakuutusyrityksiä määrittämästä, onko suunniteltu palvelu tai rahoitusväline asiakkaalle soveltuva tai asianmukainen, ja tarjoamasta neuvontaa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita tarjoavat vakuutusedustajat ja vakuutusyritykset antavat asiakkaille näiden pyynnöstä raportin soveltuvuuden tai asianmukaisuuden arviointia varten kerätyistä tiedoista. Raportti on esitettävä vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen laatimassa vakio muodossa.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään toisessa alakohdassa tarkoitettu selitys ja varoitus sekä kolmannessa alakohdassa tarkoitettun raportin muoto ja sisältö.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10 artiklan mukaisesti.”;

b) korvataan 1, 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”1. Rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdan soveltamista vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen on vakuutusmuotoista sijoitustuotetta koskevaa neuvontaa tarjotessaan hankittava tiedot seuraavista:

– asiakkaan tietämys ja kokemus tietyn tyyppiseen tarjottuun tai pyydettyyn vakuutusmuotoiseen sijoitustuotteeseen tai tapauksen mukaan perustana oleviin **sijoitusvaihtoehtoihin** liittyvästä sijoitusalaista **ja asiakkaan** taloudellisesta tilanteesta,

– sen kyky vastata tappioista kokonaan tai osittain,

– sijoitustarpeet ja -tavoitteet, mukaan lukien mahdolliset kestävyysmieltymykset, ja riskiraja, jotta vakuutusedustaja tai vakuutusyritys voi suositella asiakkaalle kyseiselle henkilölle soveltuvia ja erityisesti ■ riskirajan, tappionsietokyvyn, **kestävyysmieltymysten** ja ■ salkunhajauttamistarpeen mukaisia vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita.

■

Tarjotessaan neuvontaa, joka koskee perustana olevien **sijoitusvaihtoehtojen** vaihtoa, vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan

nykyisistä perustana olevista *sijoitusvaihtoehtoista* ja suositelluista uusista *sijoitusvaihtoehtoista* ja analysoitava vaihdon ennakoitua kustannukset ja hyödyt, jotta ne pystyvät riittävästi osoittamaan, että vaihdosta koituvien hyötyjen odotetaan olevan suurempia kuin kustannusten.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos *vakuutusmuotoinen sijoitustuote myydään ilman neuvontaa*, vakuutusedustajan tai vakuutusyrityksen on pyydettävä asiakasta antamaan tietoja tietämyksestään ja kokemuksestaan tietyn tyyppiseen tarjottuun tai pyydettyyn vakuutusmuotoiseen sijoitustuotteeseen tai tapauksen mukaan perustana oleviin sijoitusomaisuuseriin liittyvästä sijoitusalaista, jotta vakuutusedustaja tai vakuutusyritys voi arvioida, onko suunniteltu vakuutusmuotoinen sijoitustuote (-tuotteet) asiakkaalle asianmukainen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdan soveltamista.

Jos vakuutusedustaja tai vakuutusyritys katsoo ensimmäisen alakohdan nojalla saadun tiedon perusteella, että tuote ei ole asiakkaalle asianmukainen, sen on varoitettava asiakasta. Varoitus on esitettävä vakiomuodossa ja kirjattava.

Vakuutusedustaja tai vakuutusyritys ei saa tarjota vakuutusmuotoista sijoitustuotetta, josta on annettu varoitus siitä, että tuote tai palvelu ei ole asianmukainen, paitsi jos asiakas pyytää sen tarjoamista tällaisesta varoituksesta huolimatta ja vakuutusyritys suostuu tekemään sopimuksen asiakkaan pyynnöstä. Sekä asiakkaan pyyntö että vakuutusyrityksen hyväksyntä on kirjattava.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään toisessa alakohdassa tarkoitetun varoituksen muoto ja sisältö.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulosta].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/2010 10 mukaisesti.

3. Rajoittamatta 20 artiklan 1 kohdan soveltamista jäsenvaltiot voivat poiketa tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista velvoitteista ja sallia vakuutusedustajien ja vakuutusyritysten harjoittaa vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin liittyvää

vakuutusten tarjoamista alueellaan ilman, että niiden tarvitsee hankkia tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja tai tehdä siinä tarkoitettua määrittelyä, kun vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista ei anneta neuvontaa ja edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) vakuutusten tarjoaminen liittyy jompaankumpaan seuraavista:
  - i) vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet, joista aiheutuva sijoitusriski liittyy ainoastaan direktiivin 2014/65/EU mukaisesti yksinkertaisina pidettäviin rahoitusvälineisiin ja jotka eivät rakenteeltaan ole sellaisia, että asiakkaan olisi vaikea käsittää tuotteeseen liittyviä riskejä;
  - ii) muut yksinkertaiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet tätä kohtaa sovellettaessa;
- b) vakuutusten tarjoamista harjoitetaan asiakkaan aloitteesta;
- c) asiakkaalle on selkeästi ilmoitettu, että vakuutusedustajalla tai vakuutusyrityksellä ei vakuutusten tarjoamista harjoittaessaan ole velvoitetta arvioida tarjottavan vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tai harjoitettavan vakuutusten tarjoamisen asianmukaisuutta ja että asiakas ei kuulu liiketoiminnan menettelytapasääntöjen antaman vastaavan suojan piiriin. Tällainen varoitus on esitettävä vakimuodossa;
- d) vakuutusedustaja tai vakuutusyritys täyttää 27 ja 28 artiklan mukaiset velvoitteensa.

Kaikkien vakuutusedustajien tai vakuutusyritysten, mukaan lukien palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella toimivat vakuutusedustajat tai vakuutusyritykset, on tarjotessaan vakuutus pohjaisia sijoitustuotteita asiakkaille, joiden vakinainen asuinpaikka tai toimipaikka on jäsenvaltiossa, joka ei sovelle tässä kohdassa tarkoitettua poikkeusta, noudatettava kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavia säännöksiä.

Vakuutus- ja lisäläkeviranomaisen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettua varoituksen muoto ja sisältö.

Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimittaa teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1094/201039 10 artiklan mukaisesti.”;

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusedustajat tai vakuutusyritykset toimittavat asiakkaalle pysyvällä välineellä riittävät selvitykset vakuutusten tarjoamisesta. Näihin selvityksiin on sisällytettävä säännölliset ilmoitukset asiakkaille ottaen huomioon kyseisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tyyppi ja monimutkaisuus ja asiakkaalle tarjottavan palvelun luonne, ja niihin on sisällytettävä soveltuvin osin tiedot asiakkaan lukuun suoritettujen liiketoimien ja palvelujen kustannuksista.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevaa neuvontaa tarjotessaan vakuutusedustajat tai vakuutusyritykset antavat asiakkaalle riittävän ajoissa ennen sopimuksen tekemistä ja pysyvällä välineellä soveltuvuutta koskevan lausunnon, josta käy ilmi annettu neuvonta ja se, miten neuvonta vastaa asiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaispiirteitä. Tällainen lausunto on annettava riittävän ajoissa ennen kuin vakuutus sopimuksesta tai -tarjouksesta tulee asiakasta sitova sen varmistamiseksi, että asiakas saa riittävästi aikaa tarkastella sitä ja tarvittaessa saada lisätietoja tai selvennyksiä vakuutusedustajalta tai vakuutusyritykseltä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun vakuutus sopimus tehdään käyttäen etäviestintä, joka estää soveltuvuutta koskevan lausunnon toimittamisen etukäteen, vakuutusedustaja tai vakuutusyritys voi toimittaa soveltuvuutta koskevan lausunnon pysyvällä välineellä heti sen jälkeen, kun vakuutus sopimuksesta on tullut asiakasta sitova, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

- a) asiakas on antanut suostumuksensa siihen, että soveltuvuutta koskeva lausunto toimitetaan ilman aiheutonta viivytystä sopimuksen tekemisen jälkeen;
- b) vakuutusedustaja tai vakuutusyritys on antanut asiakkaalle mahdollisuuden lykätä sopimuksen tekemistä, jotta asiakas voi saada soveltuvuutta koskevan lausunnon ennen sopimuksen tekemistä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun vakuutusedustaja tai vakuutusyrittäjä on ilmoittanut asiakkaalle, että se aikoo arvioida soveltuvuutta säännöllisesti, säännöllisesti annettavan selvityksen on sisällettävä ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten vakuutusmuotoinen sijoitustuote vastaa asiakkaan mieltymyksiä, tavoitteita ja muita ominaispiirteitä.”;

d) lisätään **kohta** seuraavasti:

”5 a. Jäsenvaltiot voivat asettaa tarjoajille tiukempia vaatimuksia tämän artiklan soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta. Jäsenvaltiot voivat erityisesti tehdä 30 artiklassa tarkoitettujen neuvonnan tarjoamisesta pakollista minkä tahansa tai tietyn tyyppisten vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden myynnissä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki vakuutusedustajat tai vakuutusyrittäjät, mukaan lukien palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella toimivat vakuutusedustajat tai vakuutusyrittäjät, noudattavat niiden ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tiukempia vaatimuksia tehdessään vakuutussopimuksia sellaisten asiakkaidensa kanssa, joiden vakinainen asuinpaikka tai toimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa.

■
■

e) korvataan 6 kohta seuraavasti:

”6. Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä 38 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään edelleen, miten vakuutusedustajien ja vakuutusyrittäjien on noudatettava tässä artiklassa säädettyjä periaatteita harjoittaessaan vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin liittyvää vakuutusten tarjoamista, myös seuraavien osalta:

- a) tiedot, jotka on hankittava arvioitaessa vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden soveltuvuus ja asianmukaisuus niiden asiakkaille;
- b) perusteet, joilla arvioidaan yksinkertaiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet tämän artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohtaa sovellettaessa;

- c) palvelujen tarjoamista asiakkaille koskevan kirjanpidon ja sopimusten sekä asiakkaille tarjotuista palveluista säännöllisesti annettavien selvitysten sisältö ja muoto;

c a) perusteet, joilla arvioidaan rahoitustuotteiden yhdenmukaisuus asiakkaan kestävyysmieltymysten kanssa ja laaditaan menettelyt salkku- tai sijoitustuotetarjonnan räätälöimiseksi asiakkaan kestävyysmieltymysten mukaisesti.

Näissä delegoiduissa säädöksissä on otettava huomioon asiakkaalle tarjottavien palvelujen luonne ja tarjottavien tai harkittavien tuotteiden luonne, mukaan lukien eri tyyppiset vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet, sekä se, onko asiakas yksityisasiakas vai ammattimainen asiakas.”;

23) muutetaan 35 artiklan 2 kohta seuraavasti:

- a) korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) erityismenettelyt mahdollista tai tosiasiallista rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja niihin liittyviä jatkotoimia varten, mukaan lukien turvallisten viestintäkanavien luominen näitä ilmoituksia varten;”;

- b) lisätään alakohta seuraavasti:

”Edellä a alakohdassa tarkoitettuihin erityismenettelyihin on sisällyttävä myös linkin luominen kunkin toimivaltaisen viranomaisen verkkosivuston etusivulle yksinkertaiseen ilmoituslomakkeeseen, jonka avulla kuka tahansa henkilö voi ilmoittaa unionin oikeuden mahdollisista tai tosiasiallisista rikkomisista. Jäsenvaltioiden on vaadittava toimivaltaisia viranomaisia analysoimaan ilman aiheutonta viivytystä kaikki tällä ilmoituslomakkeella toimitetut ilmoitukset.”;

24) lisätään 35 a artikla seuraavasti:

”35 a artikla

Menettely digitaalisin välinein ilman toimilupaa tai rekisteröintiä tarjottuun toimintaan puuttumiseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö harjoittaa verkossa asiakkaille suunnattua vakuutusten tarjoamista alueellaan ilman tämän direktiivin 3 artiklan mukaista rekisteröintiä tai ilman direktiivin 2009/138/EY 14 artiklan mukaista toimilupaa tai jos toimivaltainen viranomainen epäilee, että kyseinen yhteisö harjoittaa tällaista toimintaa ilman tämän direktiivin 3 artiklan mukaista rekisteröintiä tai direktiivin 2009/138/EY 14 artiklan mukaista toimilupaa, toimivaltainen viranomainen toteuttaa kaikki asianmukaiset ja oikeasuhteiset toimenpiteet estääkseen tällaisen tarjoamisen harjoittamisen, mukaan lukien siihen liittyvä markkinointiviestintä, käyttäen 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja valvontavaltuuksia. Kaikissa tällaisissa toimenpiteissä on noudatettava tässä direktiivissä vahvistettuja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön periaatteita.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan myös finfluensseriin, jota vakuutusyritys tai vakuutusedustaja palkitsee tai kannustaa ei-rahallisella korvauksella ilman tämän direktiivin 3 artiklan mukaista rekisteröintiä tai direktiivin 2009/138/EY 14 artiklan mukaista toimilupaa, jos tällainen finfluensseri edistää julkisilla sosiaalisen median alustoilla palvelujen tai vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden tai perustana olevien sijoitusvaihtoehtojen myyntiä tällaisen vakuutusyrittäjän tai vakuutusedustajan puolesta.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava kaikki 1 kohdan nojalla tehdyt toimenpiteen määräämistä koskevat päätökset 32 artiklan mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle 2 kohdassa tarkoitetuista päätöksistä ilman aiheetonta viivytystä. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen perustaa sähköisen tietokannan, joka sisältää toimivaltaisten viranomaisten toimittamat päätökset ja johon kaikilla toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy. Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen julkaisee kaikista voimassa olevista päätöksistä luettelon, jossa kuvataan asianomaiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt sekä tarjottujen palvelujen tai tuotteiden tyypit. Luettelo on asetettava julkisesti saataville vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen verkkosivustolla olevan linkin kautta. Luonnollisten henkilöiden osalta tämä luettelo ei saa johtaa siihen, että kyseisistä luonnollisista henkilöistä julkaistaan enemmän henkilötietoja kuin mitä toimivaltainen viranomainen on julkaissut ensimmäisen alakohdan nojalla ja 32 artiklan mukaisesti.”;

25) korvataan 38 artikla seuraavasti:

Delegoidut säädökset

Siirretään komissiolle valta hyväksyä delegoituja säädöksiä 39 artiklan mukaisesti 10, 25, 26 a, 28, 29 a, 29 b ja 30 artiklan osalta.”;

26) muutetaan 39 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”2. Siirretään komissiolle 22 päivästä helmikuuta 2016 määräämättömäksi ajaksi 10, 25, 26 a, 28, 29 a, 29 b ja 30 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 10, 25, 26 a, 28, 29 a, 29 b ja 30 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä.

Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.”;

b) lisätään 3 a kohta seuraavasti:

”3 a. Ennen kuin komissio antaa delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.”;

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellä olevien 10, 25, 26 a, 28, 29 a, 29 b ja 30 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kolmella kuukaudella.”;

24) muutetaan liite I tämän direktiivin liitteen III mukaisesti.

3 artikla

Direktiivin 2009/138/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivin 2009/138/EY II osaston 1 luvun 5 jakso seuraavasti:

1) korvataan otsikko seuraavasti:

”5 jakso

Peruuttamisoikeus”;

2) poistetaan seuraava teksti:

”1 alajakso

Vahinkovakuutus”;

3) kumotaan 183 ja 184 artikla;

4) poistetaan seuraava teksti:

”1 alajakso

Henkivakuutus”;

5) kumotaan 185 artikla.

4 artikla

Direktiivin 2009/65/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2009/65/EY seuraavasti:

1) muutetaan 14 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 a–f kohta seuraavasti:

”1 a. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on edellytettävä, että rahastoyhtiöt toimivat siten, että estetään tarpeettomien kustannusten aiheutuminen yhteissijoitusyritykselle ja sen osuudenhaltijoille.

Seuraavat edellytykset täyttävät kustannukset katsotaan aiheellisiksi:

a) kustannukset ***eivät ylitä*** 69 artiklassa tarkoitetussa tarjousesitteessä ja 78 artiklassa tarkoitetuissa sijoittajalle annettavissa avaintiedoissa ***ilmoitettua enimmäismäärää***;

- b) kustannukset *ovat aiheutuneet asianmukaisesti seuraavien yhteydessä tai seuraavia varten:*
- i) yhteissijoitusyrityksen *toiminta ottaen huomioon* ■ sen *rakenne sekä sijoitusstrategia, ■ -tavoite ja -politiikka;* tai
  - ii) *lakisääteisten tai* sääntelyvaatimusten *noudattaminen;*
- c) sijoittajat vastaavat kustannuksista tavalla, jolla varmistetaan sijoittajien tasapuolinen kohtelu.
- 1 b. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että rahastoyhtiöt ylläpitävät, käyttävät ja tarkastelevat tehokasta hinnoittelumenettelyä, jonka avulla voidaan yksilöidä ja kvantifioida kaikki yhteissijoitusyritykselle tai sen osuudenhaltijoille aiheutuvat kustannukset. Ennen luvan myöntämistä yhteissijoitusyritykselle ja koko sen elinkaaren ajan kyseisessä hinnoittelumenettelyssä on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:
- a) kustannukset eivät ole aiheettomia;
  - b) yksityissijoittajille aiheutuvat kustannukset ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia *osuudenhaltijoille tuotetun kokonaisarvon yhteydessä* ottaen huomioon yhteissijoitusyrityksen ominaispiirteet, mukaan lukien sen sijoitustavoite, *-politiikka* ja -strategia, odotettavissa olevat tuotot, riskitaso ja muut merkitykselliset ominaispiirteet.
- 1 c. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahastoyhtiöt ovat vastuussa hinnoittelumenettelynsä tehokkuudesta ja laadusta. Hinnoittelumenettely on dokumentoitava selkeästi, siinä on esitettävä selkeästi rahastoyhtiön ylimpien hallintoelinten vastuut sijoittajille aiheutuvien kustannusten määrittämisessä ja tarkistamisessa, ja sitä on arvioitava säännöllisesti uudelleen. Kustannusten arvioinnin on perustuttava objektiivisiin perusteisiin ja menetelmiin, *ja siihen on sisällyttävä vertailu yhteissijoitusyritysten kaltaisiin markkinatuotteisiin, jotka ovat sijoitustavoitteen ja -strategian, riskitason ja muiden merkityksellisten ominaispiirteiden suhteen ominaispiirteiltään samankaltaisia.*
- 1 d. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että rahastoyhtiöt arvioivat ■ vuosittain, onko yhteissijoitusyritykseltä tai sen osuudenhaltijoilta veloitettu aiheettomia kustannuksia.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että rahastoyhtiöt suorittavat korvauksia sijoittajille ***ilman aiheetonta viivytystä***, jos yhteissijoitusyritykseltä tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia ***tai jos kustannukset on laskettu väärin yhteissijoitusyrityksen tai sen osuudenhaltijoiden vahingoksi***.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että rahastoyhtiöt ilmoittavat kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille ja yhteissijoitusyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, säilytysyhteisölle ja yhteissijoitusyrityksen tilintarkastajille tilanteista, joissa yhteissijoitusyritykseltä tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia.

- 1 e. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että rahastoyhtiöt arvioivat vähintään vuosittain 1 b kohdan b alakohdassa mainitut edellytykset. Arvioinnissa on otettava huomioon hinnoittelumenettelyssä ■ vahvistetut perusteet.

■

1 f. Arvopaperimarkkinaviranomainen järjestää ja toteuttaa viimeistään neljän vuoden kuluttua direktiivin (EU) .../... [julkaisutoimisto: lisätään tämän muutosdirektiivin numero] voimaantulosta yhteistyössä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa vertaisarvioinnin tässä artiklassa kuvattujen velvoitteiden täytäntöönpanosta, mukaan lukien yksittäisille sijoittajille suoritettuihin korvauksiin liittyvät kustannukset.”;

b) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) korvataan johdantokappale seuraavasti:

”Rajoittamatta 116 artiklan soveltamista komissio hyväksyy delegoiduilla säädöksillä 112 a artiklan mukaisesti toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että rahastoyhtiö täyttää 1–1 e kohdassa tarkoitetut velvollisuudet, ja joilla erityisesti:”;

ii) korvataan b alakohta seuraavasti:

”b) täsmennetään periaatteet, joilla varmistetaan, että rahastoyhtiöt käyttävät tehokkaasti liiketoimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavia voimavaroja ja menettelytapoja;”;

iii) lisätään d ja e alakohta seuraavasti:

”d) täsmennetään hinnoittelumenettelyä koskevat vähimmäisvaatimukset, joilla estetään aiheettomien kustannusten veloittaminen yhteissijoitusyritykseltä ja sen osuudenhaltijoilta ja erityisesti

i) varmistetaan, että kustannukset yksilöidään ja kvantifioidaan oikein ja että ne täyttävät 1 a kohdan a alakohdassa säädetyt vaatimukset;

ii) määritetään, mitkä kustannukset voidaan veloittaa yhteissijoitusyritykseltä ja sen osuudenhaltijoilta ottaen huomioon kustannusten taso ja luonne, viittaamalla luetteloon hyväksyttävistä kustannuksista, jotka täyttävät 1 a kohdan b ja c alakohdassa säädetyt edellytykset, ja määritetään edellytykset, joiden täytyessä toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti hyväksyä kustannukset, jotka eivät sisälly hyväksyttävien kustannusten luetteloon mutta jotka täyttävät 1 a kohdan b ja c alakohdassa säädetyt edellytykset;

iii) tunnistetaan mahdolliset eturistiriidat ja toimenpiteet eturistiriitojen syntymisen lieventämiseksi;

iv) otetaan käyttöön menettely korvauksen tason määrittämiseksi, jos sijoittajilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia;

v) otetaan käyttöön menettely, joka aloitetaan, kun aiheettomasti veloitettu määrä on olennainen ja ylittää korvausmenettelyjä koskevien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten nykyisten ohjeiden perusteella määritettävän kynnyksarvon;

e) säädetään perusteista sen määrittämiseksi, ovatko kustannukset perusteltuja ja oikeasuhteisia 1 b kohdan b alakohdan mukaisesti. ■ ”;

c) lisätään 4 kohta seuraavasti:

”4. Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on viisi vuotta tämän direktiivin 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta päivämäärästä] arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan neuvostolle ja parlamentille kertomuksen tämän artiklan täytäntöönpanosta. Kertomuksessa on arvioitava ainakin seuraavia seikkoja:

a) onko tällä artiklalla ollut myönteinen vaikutus vähittäissijoittajille tarjottavien yhteissijoitusyritysten kustannuksiin ja arvonkehitykseen ja missä määrin;

b) onko 1 e kohdassa säädetty arviointi rahastoyhtiöiden monimutkaisuuteen ja niille aiheutuviin kustannuksiin nähden oikeasuhteinen;

b a) voisiko olla muita mekanismeja, joilla puututaan sijoittajille aiheutuviin korkeisiin kustannuksiin unionin tasolla, mukaan lukien lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet.”;

2) lisätään 20 a artikla seuraavasti:

”20 a artikla

Rahastoyhtiön on kunkin hoitamansa yhteissijoitusyrityksen osalta annettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot sijoittajille aiheutuvista kustannuksista ja yhteissijoitusyrityksen arvonkehityksestä kunkin rahaston tasolla tai yhteissijoitusyrityksen osakelajien tasolla, jos kyseisillä osakelajeilla on erilaiset kustannusrakenteet.”;

3) korvataan 30 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja artikloja sovellettaessa ’rahastoyhtiöllä’ tarkoitetaan ’sijoitusyhtiötä’ lukuun ottamatta 14 artiklan 1 d kohdan toista alakohtaa.”;

4) lisätään 90 artiklaan kohta seuraavasti:

”Tätä artiklaa sovelletaan rajoittamatta 14 artiklan soveltamista.”;

5) **■ muutetaan** 98 artiklan 2 kohta **seuraavasti**:

i) **lisätään** alakohta seuraavasti:

”e a) direktiivin 2014/65/EU 69 a artiklan mukaisesti säännöllisesti tarkastaa yhteissijoitusyritysten laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien yhdenmukaisuus asiaankuuluvien vertailuarvojen kanssa ja tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia;”;

ii) **lisätään alakohta seuraavasti**:

”n) rajoittamatta mahdollista 14 artiklan 1 d kohdan nojalla suoritettavaa korvausta vaatia korvauksen maksamista sijoittajille, jos yhteissijoitusyritykseltä tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia.”;

6) lisätään 99 artiklan 6 kohtaan alakohta seuraavasti:

”h) *rajoittamatta mahdollista 14 artiklan 1 d kohdan nojalla suoritettavaa korvausta* vaatimus maksaa korvauksia sijoittajille, jos yhteissijoitusyritykseltä tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia *tai jos kustannukset on laskettu väärin yhteissijoitusyrityksen tai sen osuudenhaltijoiden vahingoksi, ottaen huomioon, että korvausten maksamista koskevien menettelyjen on oltava oikeasuhteisia aiheettomasti veloitettuun määrään nähden, erityisesti teknisestä ja operatiivisesta näkökulmasta.*”;

7) lisätään 112 a artiklan 2 kohtaan neljännen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

”Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivä] neljän vuoden ajaksi 14 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegeoituja säädöksiä.”.

5 artikla

Direktiivin 2011/61/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2011/61/EU seuraavasti:

1) muutetaan 12 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 a–1 f kohta seuraavasti:

”1 a. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vaihtoehtoiset sijoitusrahastot toimivat siten, että estetään tarpeettomien kustannusten aiheutuminen vaihtoehtoisille sijoitusrahastolle ja niiden osuudenhaltijoille.

Seuraavat edellytykset täyttävät kustannukset katsotaan aiheellisiksi:

- a) ne *eivät ylitä* 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa esitteessä, 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa rahaston säännöissä tai perustamisasiakirjoissa sekä asetuksen (EU) N:o 1286/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa avaintietoasiakirjassa *ilmoitettua enimmäismäärää*;
- b) *ne ovat aiheutuneet asianmukaisesti seuraavien yhteydessä tai seuraavia varten:*
- i) vaihtoehtoisen sijoitusrahaston toiminta ottaen huomioon sen rakenne sekä sijoitusstrategia, -tavoite ja -politiikka; tai*
- ii) lakisäätteisten tai sääntelyvaatimusten noudattaminen;*

- c) sijoittajat vastaavat niistä tavalla, jolla varmistetaan sijoittajien tasapuolinen kohtelu, lukuun ottamatta 12 artiklan 1 kohdassa mainittuja tapauksia, joissa vaihtoehtoisen sijoitusrahaston säännöissä tai perustamisasiakirjoissa määrätään erityiskohtelusta.
- 1 b. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vaihtoehtoiset sijoitusrahastot ylläpitävät, käyttävät ja tarkastelevat tehokasta hinnoittelumenettelyä, jonka avulla voidaan yksilöidä ja kvantifioida kaikki vaihtoehtoisten sijoitusrahastoille tai niiden osuudenhaltijoille aiheutuvat kustannukset. Kyseisessä hinnoittelumenettelyssä on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:
- a) kustannukset eivät ole aiheettomia;
- b) yksityissijoittajille aiheutuvat kustannukset ovat perusteltuja ja oikeasuhteisia *osuudenhaltijoille tuotetun kokonaisarvon yhteydessä ja* ottaen huomioon vaihtoehtoisen sijoitusrahaston ominaispiirteet, mukaan lukien sen sijoitustavoite, *-politiikka* ja -strategia, odotettavissa olevat tuotot, riskitaso ja muut merkitykselliset ominaispiirteet.
- 1 c. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat ovat vastuussa hinnoittelumenettelynsä tehokkuudesta ja laadusta. Hinnoittelumenettely on dokumentoitava selkeästi, siinä on esitettävä vaihtoehtoisen sijoitusrahaston hoitajan ylimpien hallintoelinten vastuut sijoittajille aiheutuvien kustannusten määrittämisessä ja tarkistamisessa, ja sitä on arvioitava säännöllisesti uudelleen. Kustannusten arvioinnin on perustuttava objektiivisiin perusteisiin ja menetelmiin, *ja siihen on sisällyttävä vertailu vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen kaltaisiin markkinatuotteisiin, jotka ovat sijoitustavoitteen ja -strategian, riskitason ja muiden merkityksellisten ominaispiirteiden suhteen ominaispiirteiltään samankaltaisia.*
- 1 d. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat arvioivat **■** vuosittain, onko vaihtoehtoisen sijoitusrahastolta tai sen osuudenhaltijoilta veloitettu aiheettomia kustannuksia.
- Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat suorittavat korvauksia sijoittajille *ilman aiheetonta viivytystä*, jos vaihtoehtoisen sijoitusrahastolta tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia *tai*

jos kustannukset on laskettu väärin vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tai sen osuudenhaltijoiden vahingoksi.

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat ilmoittavat kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille ja tarvittaessa vaihtoehtoisen sijoitusrahaston kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, säilytysyhteisölle ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajien ja tarvittaessa vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tilintarkastajille tilanteista, joissa vaihtoehtoista sijoitusrahastolta tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia.

- 1 e. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat arvioivat vähintään vuosittain 1 b kohdan b alakohdassa mainitut edellytykset. Arvioinnissa on otettava huomioon hinnoittelumenettelyssä vahvistetut perusteet.

■

1 f. Arvopaperimarkkinaviranomainen järjestää ja toteuttaa viimeistään neljän vuoden kuluttua direktiivin (EU) .../... [julkaisutoimisto: lisätään tämän muutosdirektiivin numero] voimaantulosta yhteistyössä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa vertaisarvioinnin tässä artiklassa kuvattujen velvoitteiden täytäntöönpanosta.”;

- b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio hyväksyy 56 artiklan mukaisesti ja 57 ja 58 artiklan ehtoja noudattaen delegoiduilla säädöksillä toimenpiteitä, joilla täsmennetään perusteet, joiden avulla asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset arvioivat, täyttävätkö vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat tämän artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteensa, ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat noudattavat tämän artiklan 1–1 e kohdassa säädettyjä velvollisuuksiaan, ja joilla erityisesti

- a) täsmennetään hinnoittelumenettelyä koskevat vähimmäisvaatimukset, joilla estetään aiheettomien kustannusten veloittaminen vaihtoehtoista sijoitusrahastolta ja sen osuudenhaltijoilta ja erityisesti
- i) varmistetaan, että kustannukset yksilöidään ja kvantifioidaan oikein ja että ne täyttävät 1 a kohdan a alakohdassa säädetyn edellytyksen;

- ii) määritetään, mitkä kustannukset voidaan veloittaa vaihtoehtoiselta sijoitusrahastolta ja sen osuudenhaltijoilta ottaen huomioon kustannusten taso ja luonne, viittaamalla luetteloon hyväksyttävistä kustannuksista, jotka täyttävät 1 a kohdan b ja c alakohdassa säädetyt edellytykset, ja määritetään edellytykset, joiden täytyessä toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti hyväksyä kustannukset, jotka eivät sisälly hyväksyttävien kustannusten luetteloon mutta jotka täyttävät 1 a kohdan b ja c alakohdassa säädetyt edellytykset;
  - iii) tunnistetaan mahdolliset eturistiriidat ja toimenpiteet eturistiriitojen syntymisen lieventämiseksi;
  - iv) otetaan käyttöön menettely korvauksen tason määrittämiseksi, jos sijoittajilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia; ***otetaan käyttöön menettely, joka aloitetaan, kun aiheettomasti veloitettu määrä on olennainen ja ylittää korvausmenettelyjä koskevien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten nykyisten ohjeiden perusteella määritettävän kynnysarvon;***
- b) säädetään perusteista sen määrittämiseksi, ovatko kustannukset perusteltuja ja oikeasuhteisia 1 b kohdan b alakohdan mukaisesti ■ .?";
- c) lisätään 4 kohta seuraavasti:
- ”4. Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on viisi vuotta tämän direktiivin 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta päivämäärästä] arvopaperimarkkinaviranomaista kuultuaan neuvostolle ja parlamentille kertomuksen tämän artiklan täytäntöönpanosta. Kertomuksessa on arvioitava ainakin seuraavia seikkoja:
- a) onko tällä artiklalla ollut myönteinen vaikutus vähittäissijoittajille tarjottavien vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen kustannuksiin ja arvonkehitykseen ja missä määrin;
  - b) onko 1 e kohdassa säädetty arviointi vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajien monimutkaisuuteen ja niille aiheutuviin kustannuksiin nähden oikeasuhteinen;

b a) voisiko olla muita mekanismeja, joilla puututaan sijoittajille aiheutuviin korkeisiin kustannuksiin unionin tasolla, mukaan lukien lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet.”;

2) lisätään 24 artiklan 2 kohtaan f alakohta seuraavasti:

”f) tiedot sijoittajille aiheutuvista kustannuksista ja vaihtoehtoisen sijoitusrahaston arvonkehityksestä kunkin vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tasolla tai vaihtoehtoisen sijoitusrahaston osakelajien tasolla, jos kyseisillä osakelajeilla on erilaiset kustannusrakenteet.”;

3) lisätään 46 artiklan 2 kohtaan ***alakohdat*** seuraavasti:

”e a) direktiivin 2014/65/EU 69 a artiklan mukaisesti säännöllisesti tarkastaa vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen laadullisten ja määrällisten ominaisuuksien yhdenmukaisuus asiaankuuluvien vertailuarvojen kanssa ja tarvittaessa toteuttaa korjaavia toimia;”;

n) rajoittamatta mahdollista 12 artiklan 1 d kohdan nojalla suoritettavaa korvausta vaatia korvauksen maksamista sijoittajille, jos vaihtoehtoiselta sijoitusrahastolta tai sen osuudenhaltijoilta on veloitettu aiheettomia kustannuksia tai jos kustannukset on laskettu väärin vaihtoehtoisen sijoitusrahaston tai sen osuudenhaltijoiden vahingoksi, ottaen huomioon, että korvausten maksamista koskevien menettelyjen on oltava oikeasuhteisia aiheettomasti veloitettuun määrään nähden, erityisesti teknisestä ja operatiivisesta näkökulmasta.”;

4) lisätään 56 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen jälkeen virke seuraavasti:

”Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivä] neljän vuoden ajaksi 12 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.”.

6 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 12 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä]. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle.

2. Niiden on sovellettava näitä säännöksiä ... päivästä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on *18 kuukautta siitä, kun direktiivin 2014/65/EU 89 artiklassa, direktiivin (EU) 2016/97 38 artiklassa, direktiivin 2009/65/EY 112 a artiklan 2 kohdassa ja direktiivin 2011/61/EU 56 artiklassa tarkoitetut delegoidut säädökset on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä*].
3. Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.
4. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

8 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Muutetaan direktiivin 2014/65/EU liitteessä II oleva II.1 jakso seuraavasti:

- 1) korvataan neljäs alakohta seuraavasti:

”Tämän direktiivin tai muiden finanssialaa koskevien EU-direktiivien nojalla toimiluvan saaneiden yhteisöjen omaisuudenhoitajia ja johtoa koskevia luotettavuus- ja soveltuvuusvaatimuksia voidaan pitää esimerkkeinä asiantuntemuksen ja tietämyksen arvioinnista. Pienten yhteisöjen osalta tämän arvioinnin kohteena on oltava henkilö, jolla on valtuudet toteuttaa liiketoimia yhteisön lukuun.”;

- 2) muutetaan viides alakohta seuraavasti:

- 1) korvataan ensimmäinen luettelukohta seuraavasti:*

”– asiakas on toteuttanut huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla säännöllisesti;

Arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa määritetään niiden liiketoimien tiheys ja koko, jotka on toteutettava kyseisten markkinoiden luokkien osalta.

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on 6 kuukautta tämän muutosdirektiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä nämä tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.”;

- 1) korvataan toinen ja kolmas luettelukohta seuraavasti:

”– asiakkaan rahoitusvälinesalkku, joka määritelmän mukaan sisältää käteistalletuksia ja rahoitusvälineitä, on arvoltaan keskimäärin yli 250 000 euroa viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana;

*– asiakas työskentelee tai on työskennellyt finanssialalla **tai jollakin muulla sijoituspäätökseen liittyvällä alalla** tai **on** toteuttanut pääomamarkkinatoimia, jotka edellyttävät rahoitusvälineiden ostoa ja myyntiä ja/tai rahoitusvälineiden salkun hoitoa, ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista tai palveluista.”;*

- 2) lisätään luettelukohta seuraavasti:

*”– asiakas voi toimittaa tunnustetusta koulutuksesta yritykselle todisteen, joka todistaa hänen ymmärryksensä asiaankuuluvista suunnitelluista liiketoimista tai palveluista ja hänen kykynsä arvioida riskit asianmukaisesti. **Tätä perustetta ei saa yhdistää yksinomaan asiakkaan rahoitussalkun kokoa koskeviin perusteisiin.**”;*

- 3) lisätään alakohdat seuraavasti:

”Jos asiakas on oikeushenkilö, vähintään kahden seuraavista perusteista on täytyttävä:

- taseen loppusumma: 10 000 000 euroa*
- nettoliikevaihto: 20 000 000 euroa*

– omat varat: 1 000 000 euroa.

Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava, että kyseisen oikeushenkilön laillinen edustaja tai kyseisen oikeushenkilön puolesta sijoitustoimista vastaava henkilö ymmärtää asiaankuuluvat suunnitellut liiketoimet tai palvelut, kykenee tekemään sijoituspäätöksiä oikeushenkilön tavoitteiden, tarpeiden ja taloudellisten valmiuksien mukaisesti ja pystyy arvioimaan riskit asianmukaisesti.”.

LIITE II

Muutetaan direktiivin 2014/65/EU liite V seuraavasti:

”Liite V

Ammatillista tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset

(24 d artiklan 2 kohdassa tarkoitetut)

- a) ymmärtää tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden keskeiset ominaispiirteet, riskit ja ominaisuudet, mukaan lukien mahdolliset yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä;
- b) ymmärtää tarjottujen tai suositeltujen sijoitustuotteiden yhteydessä asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja -veloitukset sekä neuvonnan ja mahdollisten muiden tarjottujen liitännäispalvelujen tarjoamiseen liittyvät kustannukset;
- c) ymmärtää, miksi yrityksen tarjoaman sijoitustuotteen tyyppi ei välttämättä sovellu asiakkaalle, kun on arvioitu asiakkaan toimittamat asiaankuuluvat tiedot näiden tietojen keräämisen jälkeen tapahtuneiden muutosten perusteella;
- d) ymmärtää, miten rahoitusmarkkinat toimivat ja miten ne vaikuttavat asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden arvoon ja hinnoitteluun;
- e) ymmärtää makrotaloudellisen kehityksen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutuksen rahoitusmarkkinoihin ja asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden arvoon;
- f) ymmärtää historiallisen arvonkehityksen ja tulevaa arvonkehitystä koskevien skenaarioiden väliset erot sekä ennusteiden rajat;
- g) ymmärtää rahoitusalan sääntelykehityksen keskeisten osatekijöiden yleiset vaikutukset;
- h) arvioi asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden kannalta merkityksellisiä tietoja, kuten avaintietoasiakirjoja, esitteitä, tilinpäätöksiä tai taloudellisia tietoja;
- i) ymmärtää erityisiä markkinarakenteita, jotka koskevat asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden tyyppiä;
- j) ymmärtää arvostusperiaatteet, jotka koskevat asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden tyyppiä;
- k) ymmärtää salkunhoidon peruskäsitteet, mukaan lukien kyky ymmärtää hajauttamisen vaikutukset yksittäisten sijoitusvaihtoehtojen osalta;
- l) ymmärtää *jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta edistävien* kestävien investointien käsitteen ja sen, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin.”

LIITE III

Lisätään direktiivin (EU) 2016/97 liitteessä I olevaan I osaan alakohta seuraavasti:

”h a) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta tarvittavat vähimmäistiedot jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta edistävästä kestävästä investoinneista, mukaan lukien se, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin.”.

■ Muutetaan asetuksen (EU) 2016/97 liitteessä I oleva II osa seuraavasti:

1) korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) tarvittavat vähimmäistiedot vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden keskeisistä ominaispiirteistä, riskeistä ja ominaisuuksista, mukaan lukien ehdot ja nettovakuutusmaksut sekä soveltuvin osin taatut ja takaamattomat etuudet samoin kuin vakuutuksenottajalle koituvat taloudelliset riskit ja mahdolliset yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu;”;

2) lisätään a a alakohta seuraavasti:

”a a) tarvittavat vähimmäistiedot tarjotun tai suositellun vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tyyppin yhteydessä asiakkaalle aiheutuvista kokonaiskuluista ja -veloituksista sekä neuvonnan ja mahdollisten muiden tarjottujen liitännäispalvelujen tarjoamiseen liittyvistä kustannuksista;”;

3) korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) tarvittava vähimmäistasoinen finanssialan pätevyys, mukaan lukien

- i) ymmärrys siitä, miten rahoitusmarkkinat toimivat ja miten ne vaikuttavat asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden arvoon ja hinnoitteluun;
- ii) ymmärrys makrotaloudellisen kehityksen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutuksesta rahoitusmarkkinoihin ja asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden arvoon;
- iii) ymmärrys historiallisen arvonkehityksen ja tulevaa arvonkehitystä koskevien skenaarioiden välisistä eroista sekä ennusteiden rajoista;
- iv) ymmärrys erityisistä markkinarakenteista, jotka koskevat asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden tyyppiä;
- v) ymmärrys arvostusperiaatteista, jotka koskevat asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen rahoitusvälineiden tyyppiä;”;

4) lisätään f a ja f b alakohta seuraavasti:

”f a) tarvittavat vähimmäistiedot, joiden perusteella voidaan arvioida asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden kannalta merkityksellisiä tietoja, kuten avaintietoasiakirjoja, esitteitä, tilinpäätöksiä tai taloudellisia tietoja;

- f b) tarvittavat vähimmäistiedot rahoitusalan sääntelykehysten keskeisten osatekijöiden yleisistä vaikutuksista;”;
- 5) korvataan i alakohta seuraavasti:
- ”i) tarvittavat vähimmäistiedot asiakkaiden tarpeiden arvioimisesta, mukaan lukien sen ymmärtäminen, miksi yrityksen tarjoaman vakuutusmuotoisen sijoitustuotteen tyyppi ei välttämättä sovellu asiakkaalle, kun on arvioitu asiakkaan toimittamat asiaankuuluvat tiedot näiden tietojen keräämisen jälkeen tapahtuneiden muutosten perusteella;”;
- 6) lisätään i a alakohta seuraavasti:
- ”i a) ymmärrys kestävien investointien käsitteestä ja siitä, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin.”;
- 6 a) lisätään k a alakohta seuraavasti:**
- ”k a) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta tarvittavat vähimmäistiedot jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta edistävästä kestävästä investoinneista, mukaan lukien se, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin.”;**
- 7) kumotaan l alakohta.

Lisätään direktiivin (EU) 2016/97 liitteessä I olevaan III osaan alakohta seuraavasti:

”i a) vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden osalta tarvittavat vähimmäistiedot jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta edistävästä kestävästä investoinneista, mukaan lukien se, miten kestävyystekijät ja asiakkaan kestävyysmieltymykset otetaan huomioon ja sisällytetään neuvontaprosesseihin.”.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöä ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

Yhteisö ja/tai henkilö
EIOPA
ESMA
Commission
Insurance Europe
ACPR
AMF
EFAMA
AFG
Banque de France (financial literacy unit)
InvestEurope
Finans Denmark
ICI Global
Amundi
FESE
EBF
NFU (Nordic financial Union)
Nordic securities association

Esittelijä on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

**ASIAN KÄSITTELY
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Otsikko	Direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 muuttaminen vähittäissijoittajien suojaa koskevien unionin sääntöjen osalta	
Viiteasiakirjat	COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD)	
Annettu EP:lle (pvä)	25.5.2023	
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ECON 10.7.2023	
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	BUDG 10.7.2023	JURI 10.7.2023
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	BUDG 28.6.2023	JURI 26.6.2023
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Stéphanie Yon-Courtin 30.5.2023	
Valiokuntakäsittely	20.9.2023	24.10.2023
Hyväksytty (pvä)	20.3.2024	
Lopullisen äänestyksen tulos	+: –: 0:	32 21 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Ralf Seekatz, Aušra Seibutyte, Pedro Silva Pereira, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni	
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Fabio Massimo Castaldo, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Margarida Marques, Ville Niinistö, Henk Jan Ormel, Jan OVELGÖNNE, Jessica Polfjård	
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Alessandra Basso, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Isabel García Muñoz, Paola Ghidoni, Nicolás González Casares, Guy Lavocat, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Michaela Šojdrová, Kim Van Sparrentak, Carlos Zorrinho	
Jätetty käsiteltäväksi (pvä)	2.4.2024	

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

32	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci
ID	Alessandra Basso, Paola Ghidoni, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Henk Jan Ormel, Lidia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Aušra Seibutyte, Michaela Šojdrová, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Fabio Massimo Castaldo, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Guy Lavocat, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin

21	-
ECR	Dorien Rookmaker
S&D	Marek Belka, Theresa Bielowski, Jonás Fernández, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Nicolás González Casares, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Pedro Silva Pereira, Carlos Zorrinho
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen, Kim Van Sparrentak

1	0
Verts/ALE	Jan Ovelgönne

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää